

СХВАЛЕНО

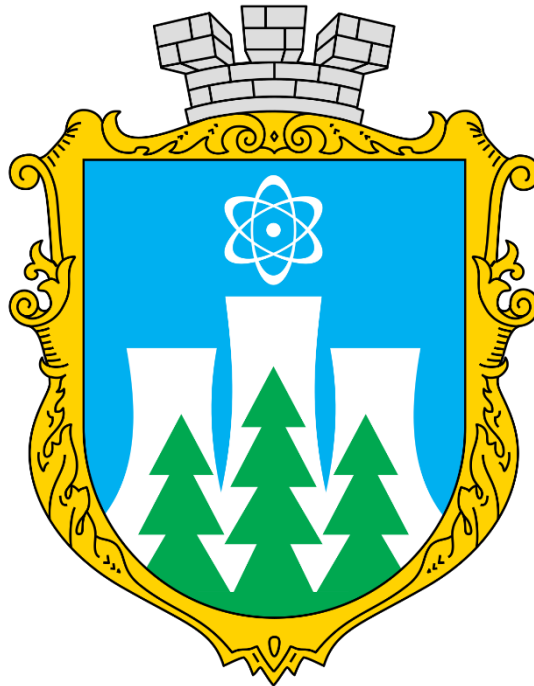
Рішення виконавчого комітету
Вараської міської ради

№ _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вараської міської ради
09 вересня 2022 року № 1618-PP-VIII
(в редакції рішення Вараської міської ради

№ _____)



СТРАТЕГІЯ

розвитку Вараської міської територіальної громади на період до 2027 року

7200-PP-03

Зміст

Список рисунків.....	3
Список таблиць.....	5
Перелік скорочень:	7
1 ВСТУП.....	8
2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ.....	9
3 РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	11
4 ІНФРАСТРУКТУРА.....	19
5 ГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС	47
6 ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА СФЕРА	62
7 ЕКОПОЛІТИКА ГРОМАДИ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВАРАСЬКОЇ МТГ	74
8 АНАЛІЗ СИЛЬНИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ, СЛАБКИХ СТОРІН ТА ЗАГРОЗ РОЗВИТКУ (SWOT-АНАЛІЗ).....	83
9 СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДИ.....	96
10 СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ	102
11 СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	108
12 ВПРОВАДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ – 2027	141
13 УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ - 2027 З ПРОГРАМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТА ОСНОВНИМИ АСПЕКТАМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	143
14 УЗГОДЖЕНІСТЬ ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ - 2027 З ЦІЛЯМИ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА 2021-2027 РОКИ ТА ЦІЛЯМИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ	144
15 УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ - 2027 З ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	146
Додаток до Стратегії	149

Список рисунків

Рисунок 1	Склад Вараської міської територіальної громади.....	9
Рисунок 2	Територія громади.....	10
Рисунок 3	Розподіл населення за статтю та віком по Вараській МТГ.....	12
Рисунок 4	Розподіл земель Вараської МТГ за адміністративно-територіальними одиницями МТГ	13
Рисунок 5	Розподіл земель Вараської МТГ за категоріями	13
Рисунок 6	Ґрунти	14
Рисунок 7	Лісовий фонд Вараської МТГ	14
Рисунок 8	Водні ресурси Вараської МТГ	17
Рисунок 9	Динаміка бюджетного фінансування в галузі житлово-комунального господарства.....	21
Рисунок 10	Динаміка бюджетного фінансування на утримання та ремонт доріг	22
Рисунок 11	Динаміка бюджетного фінансування в галузі благоустрою населених пунктів	26
Рисунок 12	Фінансування галузі охорони здоров'я за кошти місцевого бюджету	30
Рисунок 13	Розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника	34
Рисунок 14	Фінансування галузі соціального захисту за кошти місцевого бюджету..	35
Рисунок 15	Темпи росту бюджетного фінансування по галузі соціального захисту (%)	35
Рисунок 16	Динаміка бюджетного фінансування по галузі освіти	40
Рисунок 17	Темпи росту бюджетного фінансування по галузі освіти.....	40
Рисунок 18	Фінансування галузі культури і мистецтва за кошти місцевого бюджету	42
Рисунок 19	Фінансування заходів з молодіжної та сімейної політики за кошти місцевого бюджету	43
Рисунок 20	Динаміка бюджетного фінансування по галузі фізична культура та спорт	44
Рисунок 21	Темпи росту обсягу реалізованої промислової продукції громади за 2022 – 2025 роки	48
Рисунок 22	Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування (млн.грн.)	53
Рисунок 23	Доходи бюджету Вараської МТГ за період з 2022 - 2025 роки.....	62
Рисунок 24	Структура власних доходів загального фонду бюджету Вараської МТГ у 2025 році	64
Рисунок 25	Темпи росту власних доходів загального фонду бюджету за основними видами.....	65
Рисунок 26	Доходи бюджету Вараської МТГ за період з 2022 по 2027 роки.	66
Рисунок 27	Надходження бюджету розвитку за 2022 - 2025 роки.....	66
Рисунок 28	Структура надходжень бюджету розвитку Вараської МТГ у 2022 році ...	67
Рисунок 29	Структура надходжень бюджету розвитку у 2025 році	67
Рисунок 30	Частка витрат бюджету розвитку у загальних видатках у 2025 році.....	68
Рисунок 31	Частка витрат бюджету розвитку у видатках спеціального фонду у 2025 році	68
Рисунок 32	Динаміка видатків та кредитування бюджету Вараської МТГ за 2022 - 2025 роки	69

Рисунок 33 Динаміка видатків загального та спеціального фондів бюджету Вараської МТГ за 2022 - 2025 роки	69
Рисунок 34 Обсяг реверсної дотації (вилучення) за період з 2022 - 2027 роки	70
Рисунок 35 Структура видатків бюджету в розрізі галузей у 2022 році	70
Рисунок 36 Структура видатків бюджету в розрізі галузей у 2025 році	71
Рисунок 37 Видатки бюджету Вараської МТГ за період 2022 по 2025 роки	72
Рисунок 38 Темпи росту обсягу видатків бюджету за 2022 - 2025 роки	72
Рисунок 39 Рівненський природний заповідник на території Озерецької громади Вараської МТГ	77
Рисунок 40 Рівненський природний заповідник на території Більськовільської громади Вараської МТГ	77
Рисунок 41 Болотний масив «Коза-Березина»	78
Рисунок 41 Сильні сторони – можливості	89
Рисунок 43 Слабкі сторони - загрози	91
Рисунок 44 Слабкі сторони - можливості	93
Рисунок 45 Пріоритетні сфери SMART-спеціалізації Вараської МТГ	96

Список таблиць

Таблиця 1	Обсяг фінансування в галузі житлово-комунального господарства.....	21
Таблиця 2	Обсяг фінансування на утримання та ремонт доріг	22
Таблиця 3	Обсяг фінансування в галузі благоустрою населених пунктів.....	26
Таблиця 4	Динаміка бюджетного фінансування в галузі охорони здоров'я	30
Таблиця 5	Фінансування галузі соціального захисту населення за кошти місцевого бюджету	35
Таблиця 6	Фінансування галузі соціального захисту населення за кошти державного бюджету	35
Таблиця 7	Середня наповнюваність груп в закладах дошкільної освіти	37
Таблиця 8	Середня наповнюваність груп в закладах загальної середньої освіти	38
Таблиця 9	Середня наповнюваність груп в закладах позашкільної освіти	38
Таблиця 10	Фінансування галузі освіта за кошти місцевого бюджету	39
Таблиця 11	Фінансування галузі культура та мистецтво за кошти місцевого бюджету	42
Таблиця 12	Фінансування заходів з молодіжної та сімейної політики за кошти місцевого бюджету	43
Таблиця 13	Фінансування по галузі фізична культура і спорт за кошти місцевого бюджету	44
Таблиця 14	Темпи росту реалізованої промислової продукції (% до попереднього року)	47
Таблиця 15	Мережа підприємств роздрібної торгівлі, аптек, закладів ресторанного господарства та сфери послуг за 2021-2025 роки	51
Таблиця 16	Основні показники інвестиційної діяльності громади*	52
Таблиця 17	Заходи з питань містобудування за період з 2022 по 2025 роки	61
Таблиця 18	Динаміка доходів бюджету Вараської МТГ (тис. грн.)	62
Таблиця 19	Власні доходи загального фонду бюджету Вараської МТГ за 2021-2024 роки (тис. грн)	63
Таблиця 20	Темпи росту власних доходів бюджету Вараської МТГ за основними видами за 2022 – 2025 роки	64
Таблиця 21	Обсяг доходів бюджету Вараської МТГ з перспективою розвитку до 2027 року	65
Таблиця 22	Надходження бюджету розвитку Вараської МТГ за період 2022 – 2025 роки	67
Таблиця 23	Динаміка видатків бюджету Вараської МТГ за період з 2022 по 2025 роки	69
Таблиця 24	Обсяг видаткової частини бюджету Вараської МТГ в перспективі до 2027 року	72
Таблиця 25	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними (т)	74
Таблиця 26	Скидання забруднених зворотних вод (тис.м ³)	75
Таблиця 27	Показники утворення твердих побутових відходів	76

Таблиця 28 Обсяг фінансування за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення (30-км зона).....	79
Таблиця 29 Використання коштів резервного фонду бюджету Вараської МТГ на запобігання надзвичайних ситуацій	80
Таблиця 30 Аналіз кримінальних правопорушень.....	81
Таблиця 31 Забезпечення законності та правопорядку	81
Таблиця 32 Сильні та слабкі сторони Вараської МТГ.....	83
Таблиця 33 Можливості та загрози Вараської МТГ	85
Таблиця 34 Стратегічні та операційні цілі.....	109
Таблиця 35 Задання до операційної цілі «Розвиток освітнього простору».....	114
Таблиця 36 Задання до операційної цілі «Здоровий спосіб життя та активні громадяни»	115
Таблиця 37 Задання до операційної цілі «Новітній культурний простір»	117
Таблиця 38 Задання до операційної цілі «Забезпечення якості та доступності медичних послуг».....	119
Таблиця 39 Задання до операційної цілі «Модернізація системи соціального захисту»	121
Таблиця 40 Задання до операційної цілі «Просторовий розвиток громади»	125
Таблиця 41 Задання до операційної цілі «Формування безпечного та енергоефективного середовища»	127
Таблиця 42 Задання до операційної цілі «Розвиток громадського простору».....	129
Таблиця 43 Задання до операційної цілі «Економічний розвиток громади»	133
Таблиця 44 Задання до операційної цілі «Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу».....	136
Таблиця 45 Задання до операційної цілі «Підвищення інвестиційної привабливості»	138
Таблиця 46 Задання до операційної цілі «Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу»	140
Таблиця 47 Результати узгодження стратегічних цілей Стратегії - 2027	143
Таблиця 48 Результати узгодження стратегічних цілей Стратегії - 2027	144
Таблиця 49 Результати узгодження операційних цілей Стратегії - 2027 із цілями ДСРР - 2027	144
Таблиця 50 Результати узгодження операційних цілей Стратегії - 2027	146
Таблиця 51 Результати аналізу стану узгодженості стратегічних цілей з основними аспектами розвитку громади	147
Таблиця 52 Зв'язок Цілей сталого розвитку та цілей Стратегії розвитку	148

Перелік скорочень:

АЗПСМ	- Амбулаторія загальної практики сімейної медицини
Вараська МТГ	- Вараська міська територіальна громада
ВМР	- Вараська міська рада
ВК ВМР	- Виконавчий комітет Вараської міської ради
Вараський ІРЦ	- Вараський інклюзивно-ресурсний центр
ВЦССП	- Вараський центр соціальних служб та послуг
ДЮСШ	- Дитячо-юнацька спортивна школа
ЗДО	- Заклад дошкільної освіти
ЗЗСО	- Заклад загальної середньої освіти
ЗОЗ	- Заклад охорони здоров'я
КЗ «ВМЦ»	- Комунальний заклад «Вараський молодіжний центр»
КНП ВМР «Агенція розвитку Вараської громади»	- Комунальне некомерційне підприємство Вараської міської ради «Агенція розвитку Вараської громади»
КНП ВМР «ВБЛ»	- Комунальне некомерційне підприємство «Вараська багатoproфільна лікарня»
КНП ВМР «Вараський ЦПМД»	- Комунальне некомерційне підприємство Вараської міської ради «Вараський центр первинної медичної допомоги»
КМУ	- Кабінет Міністрів України
КП «Благоустрій» ВМР	- Комунальне підприємство «Благоустрій» Вараської міської ради
КП «БТІ»	- Комунальне підприємство «Бюро технічної інвентаризації» м. Вараш
КП «ВТБК» ВМР	- Комунальне підприємство «Вараштепловодоканал» Вараської міської ради
КП «МЕМ»	- Комунальне підприємство «Міські електричні мережі»
КП «Перспектива» ВМР	- Комунальне підприємство «Перспектива» Вараської міської ради
КП «УК «ЖКС» ВМР	- Комунальне підприємство «Управляюча компанія «Житлокомунсервіс» Вараської міської ради
МОЗ	- Міністерство охорони здоров'я
МПТБ	- Медичний пункт тимчасового базування
НСЗУ	- Національна служба здоров'я
ОСББ	- Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків
ПМД	- Первинна медична допомога
ПФУ	- Пенсійний Фонд України
Рівненська АЕС	- Філія «Відокремлений підрозділ «Рівненська атомна електрична станція» акціонерного товариства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
ТзОВ «БК «ПоліссяБудМонтаж»	- Товариство з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «ПоліссяБудМонтаж»
ТПВ	- Тверді побутові відходи
УТВ	- Університет третього віку
ЦДЮТ	- Центр дитячої та юнацької творчості

1 ВСТУП

- 1.1 З метою забезпечення сприятливих умов для розвитку економіки та конкурентоспроможності Вараської міської територіальної громади (далі – Вараська МТГ), створення привабливого інвестиційного клімату, покращення умов для подальшого розвитку медицини, освіти, культури, соціального забезпечення, підприємництва, підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування в напрямку забезпечення комфортності проживання населення розроблена Стратегія розвитку Вараської міської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія).
- 1.2 Стратегія є основним плановим документом розвитку Вараської міської територіальної громади на довгострокову перспективу.
- 1.3 Стратегія розроблена:
 - на підставі Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про засади державної регіональної політики», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Указу Президента України від 30.09.2019 №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
 - відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» (зі змінами), наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад», рішення Рівненської обласної ради від 13.03.2020 №1618 «Про Стратегію розвитку Рівненської області на період до 2027 року» (зі змінами);
 - з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2025 №946 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2026-2028 роки», рішення виконавчого комітету Вараської міської ради від 27.08.2025 №207-РВ-25 «Про схвалення прогнозу бюджету Вараської міської територіальної громади на 2026-2028 роки»;
 - на виконання розпоряджень міського голови від 15.12.2025 №263-Род-25-7210 «Про розробку проєкту змін до Стратегії розвитку Вараської міської територіальної громади на період до 2027 року», від 29.01.2026 №12-Род-26-7210 «Про робочу групу з підготовки проєкту змін до Стратегії розвитку Вараської міської територіальної громади на період до 2027 року».

2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

- 2.1. Вараська міська територіальна громада (далі – Вараська МТГ) – територіальна громада у Вараському районі Рівненської області. Адміністративний центр — місто Вараш. Вараш – унікальне і своєрідне місто, засноване у 1973 році на місці колишнього села Вараш, яке згадується у документах з 1577 року. Своїм корінням воно проросло у давнє минуле, а вершинами інтелекту сягає новітніх технологій ядерної енергетики ХХІ століття. Це місто-супутник Рівненської атомної електростанції. Вони споруджуються одночасно з 1973 року і невіддільні одне від одного. Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 15 березня 1977 року новозбудованому населеному пункту Володимирецького району було присвоєно найменування – селище Кузнецовськ. Статус міста Кузнецовськ отримав 1984 року. 3 червня 2016 року — Верховна Рада України повернула місту історичну назву — Вараш.
- 2.2. 25 травня 1973 року закладено перший символічний кілочок на місці, де мала бути споруджена Рівненська АЕС. 10 серпня виїнято перший ківш ґрунту на місці майбутнього атомного велета. 22 грудня 1980 — здійснено пуск першого енергоблоку потужністю 440 тис. кВт, 30 грудня 1981 — введено в дію другий енергоблок станції потужністю 440 тис. кВт, 22 грудня 1986 — введено в дію третій енергоблок потужністю 1 млн кВт, 16 жовтня 2004 року в об'єднану енергосистему України було введено 4-ий енергоблок Рівненської АЕС.
- 2.3. Рішенням Вараської міської ради від 26.10.2018 №1201 «Про добровільне приєднання до територіальної громади міста обласного значення» до територіальної громади міста Вараш приєднано територіальну громаду села Заболоття. Відповідно до розпорядження КМУ від 12.06.2020 №722-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Рівненської області» до складу Вараської міської територіальної громади приєднано населені пункти Більськовільської сільської ради, Мульчицької сільської ради, Озерецької сільської ради, Собіщицької сільської ради, Сопачівської сільської ради та Старорафалівської сільської ради. На сьогоднішній день Вараська МТГ складається з 1 міста та 17 сіл. Загальна площа Вараської МТГ становить 606,9 кв.км. Склад громади:

місто Вараш	
Заболоттівський старостинський округ (з центром в селі Заболоття)	• село Заболоття
Більськовільський старостинський округ (з центром в селі Більська Воля)	• село Більська Воля, село Березина, село Кругле, село Рудка
Сопачівський старостинський округ (з центром в селі Сопачів)	• село Сопачів, село Діброва, село Щоків
Собіщицький старостинський округ (з центром в селі Собіщиці)	• село Собіщиці
Старорафалівський старостинський округ (з центром в селі Стара Рафалівка)	• село Стара Рафалівка, село Бабка
Мульчицький старостинський округ (з центром в селі Мульчиці)	• село Мульчиці, село Журавлине, село Кримне, село Уріччя
Озерецький старостинський округ (з центром в селі Озерці)	• село Озерці, село Городок

Рисунок 1 Склад Вараської міської територіальної громади

2.4. СКЛАД ГРОМАДИ

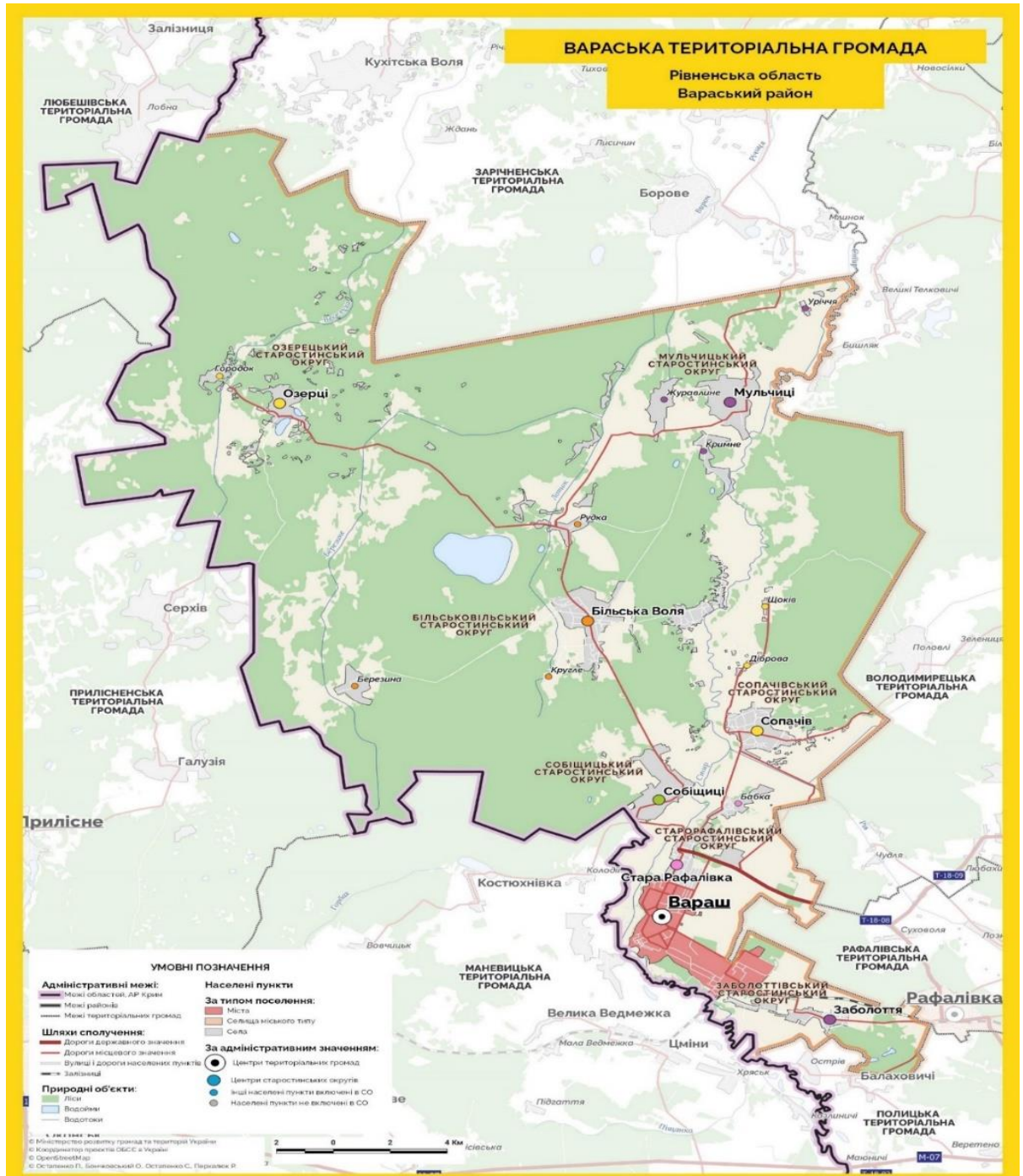


Рисунок 2 Територія громади

До найближчої залізничної станції Рафалівка – 12 км.

До міжнародної автомагістралі Київ - Варшава – 25 км.

Адреса Вараської міської ради:

34403, Рівненська обл., Вараський р-н, місто Вараш, Незалежності майдан, будинок 1

Код ЄДРПОУ: 35056612

3 РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

3.1 НАСЕЛЕННЯ І ТРУДОВІ РЕСУРСИ

- 3.1.1 Військова агресія РФ несе найбільші виклики формуванню людського капіталу в Україні в цілому, в розрізі регіонів та громад як в короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, оскільки руйнує саму демографічну його основу.
- 3.1.2 На сьогоднішній день до складу Вараської МТГ входить місто Вараш та сім старостинських округів: Заболоттівський, Більськовільський, Мульчицький, Озерецький, Собіщицький, Сопачівський, Старорафалівський.
- 3.1.3 За останніми статистичними даними станом на 01.01.2022 загальна чисельність наявного населення у Вараській МТГ становила 52 498 особи (41 711 – міське населення, 10 787 – сільське), що менше ніж на 01.01.2021 відповідно на 0,8%, 1,0%, та 0,03%.
- 3.1.4 Упродовж 2021 року чисельність населення громади зменшилася на 418 осіб. Природне скорочення населення в місті Вараш становило 60 осіб проти приросту 28 осіб у 2020 році
- 3.1.5 Природне скорочення населення по громаді у 2024 році за оперативними даними Вараського відділу реєстрації актів цивільного стану у Вараському районі Рівненської області становило 14 осіб проти 48 осіб у 2023 році
- 3.1.6 Станом на 01.11.2025 у Вараська МТГ на обліку перебуває 1 913 внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися з інших регіонів України, де ведуться активні бойові дії та з окупованих територій, у тому числі: 453 дітей; 69 осіб з інвалідністю; 233 осіб пенсійного віку; 961 особа працездатного віку; частка жінок – 58%, чоловіків – 42% .
- 3.1.7 Дані Національної служби охорони здоров'я України щодо статево-вікового розподілу декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги в умовах війни є чи не єдиним доступним джерелом інформації, яке з певною похибкою може характеризувати структуру наявного населення.
- 3.1.8 Статево-вікова піраміда населення громади у молодших вікових групах є відносно симетричною, зокрема відслідковується незначна кількісна перевага чоловіків у віковій групі від народження до 29 років. У старших вікових групах (понад 40-64 років) спостерігається дисбаланс між чисельністю чоловічого та жіночого населення за рахунок кількісної переваги жінок на 6,3%. Найбільше диспропорція між чоловічим і жіночим населенням є помітною у віковій групі 65+ років, перевага жінок на 22,8%. При цьому, у віці 70 і старше років чисельність жінок перевищує чисельність чоловіків на 27,0%.
- 3.1.9 Розподіл населення за статтю та віком по Вараській МТГ наведений в діаграмі на рисунку 3.

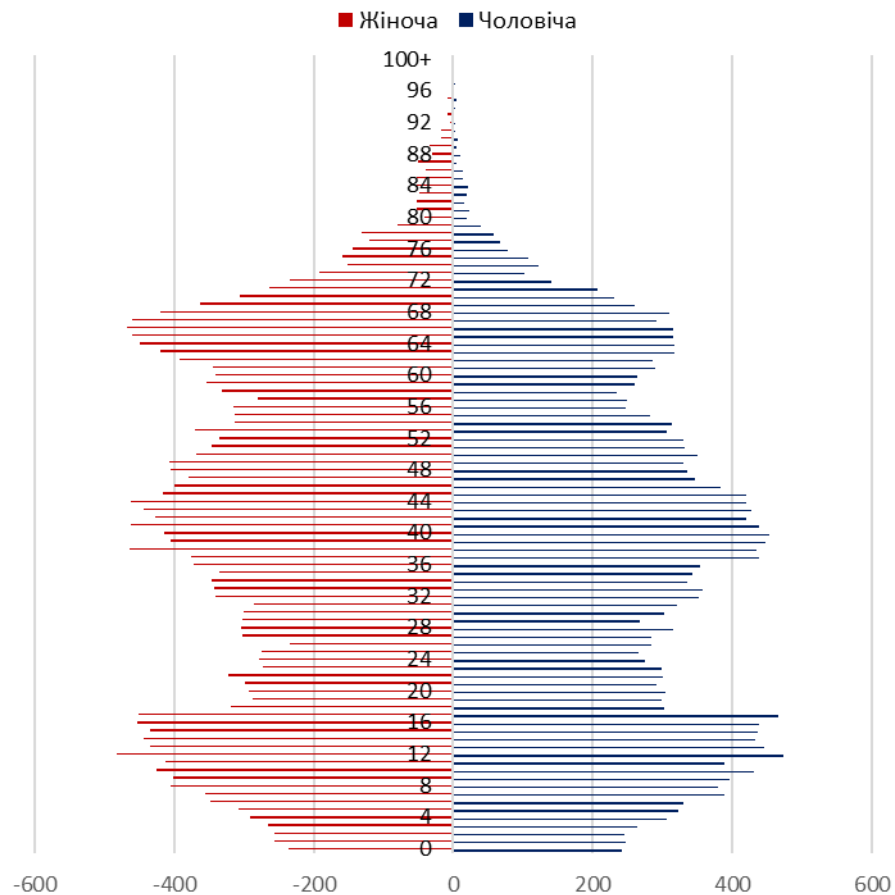


Рисунок 3 Розподіл населення за статтю та віком по Вараській МТГ

3.2 ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

3.2.1 Загальна площа Вараської МТГ становить 60 893,8 га, а саме: місто Вараш – 1 130,9 га (2%), території колишніх сільських рад: Старорафалівський старостинський округ – 3 958,1 га (6%), Сопачівський старостинський округ – 7 442,7 га (12%), Собіщицький старостинський округ – 7 166,2 га (12%), Озерецький старостинський округ – 17 806,3 га (29%), Мутьчицький старостинський округ – 7 916,4 га (1%), Заболоттівський старостинський округ – 2 214,7 га (4%) та Більськовільський старостинський округ – 13 258,4 га (22%). Найбільшу площу земель мають Озерецька та Більськовільська сільські ради, відповідно 29% та 22% від загальної площі Вараської МТГ. За межами населених пунктів Вараської МТГ знаходиться 56 442,6 га земель, в межах населених пунктів – 4 451,2 га.

3.2.2 Розподіл земель Вараської МТГ за адміністративно-територіальними одиницями наведений в діаграмі на рисунку 4.



Рисунок 4 Розподіл земель Вараської МТГ за адміністративно-територіальними одиницями МТГ

3.2.3 За цільовим призначенням землі громади поділяються на 9 основних категорій: землі сільськогосподарського призначення – 14 414,4 га (23,67%); землі житлової та громадської забудови – 1 778,1 га (2,92%); землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення – 8 050,2 га (13,22%); землі оздоровчого призначення – 3,3 га (0,01%); землі рекреаційного призначення – 31,8 га (0,05%); землі історико-культурного призначення – 0,2606 га (0,001%); землі лісгосподарського призначення – 32 937,4 га (54,09%); землі водного фонду – 2996,0 га (4,92%); землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення – 682,0 га (1,12%).

3.2.4 Найбільшу питому вагу в земельному фонді Вараської МТГ займають землі лісгосподарського та сільськогосподарського призначення. Розподіл земель Вараської МТГ за категоріями відображений в діаграмі на рисунку 5.



Рисунок 5 Розподіл земель Вараської МТГ за категоріями

3.2.5 Для сільськогосподарських угідь Вараської МТГ характерна велика строкатість ґрунтового покриву. Найпоширенішими є ґрунти дерново-прихованопідзолисті і слабопідзолисті глеюваті піщані і глинисто-піщані (32%), які сформувались під мішаними лісами (для цього типу ґрунтів характерний невеликий уміст гумусу та білий горизонт вимивання, родючість — 22–44 бали за 100-бальною шкалою) та торфово-болотні (25%), які мають низьку природну родючість. Розподіл земель за ґрунтовым покривом наведений в діаграмі на рисунку 6.

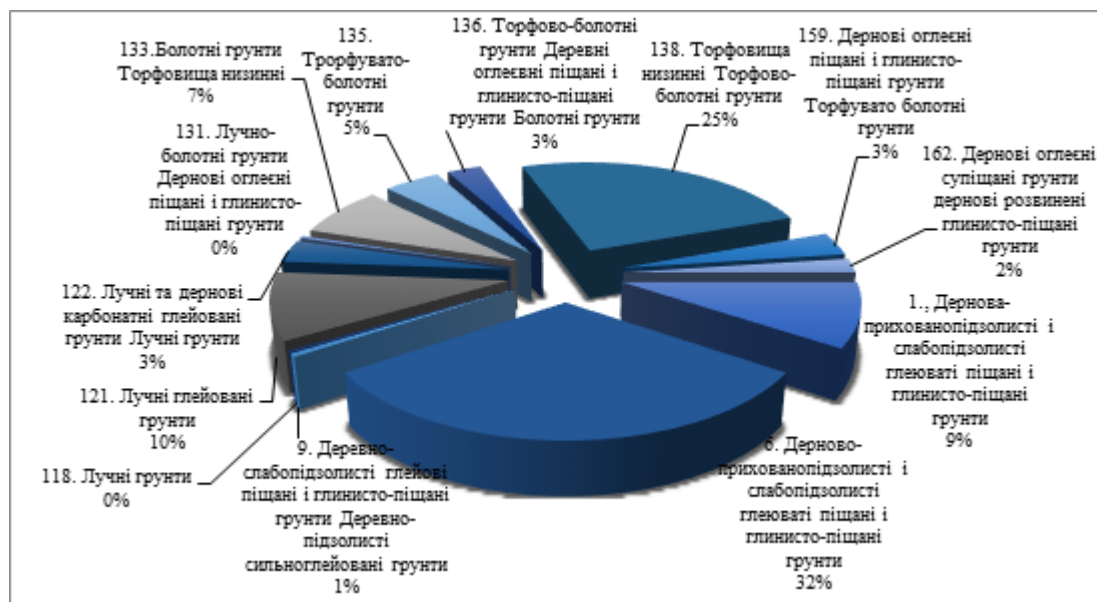


Рисунок 6 Ґрунти

3.3 ЛІСОВІ ТА ВОДНІ РЕСУРСИ

3.3.1 Лісовий фонд громади становить 32 937,4 га або 54,09% території. Найбільшу площу займають землі, вкриті лісовою рослинністю — 32 433,5 га, чагарники займають 503,9 га. Структура лісового фонду громади наведена в діаграмі на рисунку 7.

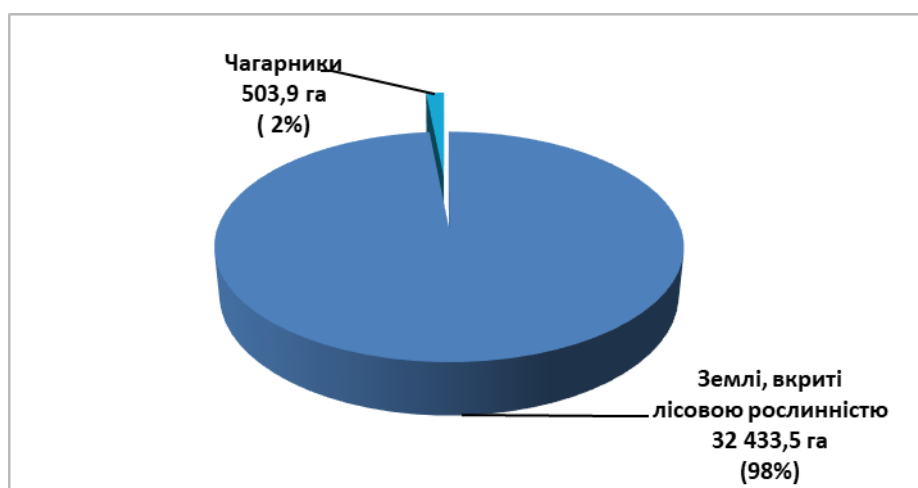


Рисунок 7 Лісовий фонд Вараської МТГ

3.3.2 Загальна площа зелених насаджень міста Вараш становить 214,0295 га, у т.ч.

площа зелених насаджень загального користування – 51,3525 га, в тому числі сквери – 0,8349 га, парк – 31,4392 га. Середній вік насаджень становить 35-40 років.

- 3.3.3 Від загальної площі лісового фонду для виробництва деревини використовується 25 640,76 га, а саме: Більськовільський старостинський округ – 3 244,04 га, Мульчицький старостинський округ – 4 811,37 га, Озерецький старостинський округ – 7 870,44 га, Собіщицький старостинський округ – 4 993,25 га, Сопачівський старостинський округ – 4 704,43 га та Старорафалівський старостинський округ – 17,23 га.
- 3.3.4 Для захисної, природоохоронної та біологічної мети використовується 11 458,13 га лісових площ. Найбільшу питому вагу мають Озерецький старостинський округ – 7 465,45 га та Більськовільський старостинський округ – 3 827,07 га. До лісовкритих площ з основною визнаною функцією використання – для відпочинку, відносяться 167,88 га у межах населених пунктів. У зв'язку із несприятливими кліматичними умовами (аномально теплими зимами та літніми засухами) останніми роками зросла площа всихання насаджень.
- 3.3.5 В геоморфологічному відношенні територія представлена моренно-зандровою і терасовою рівнинами, пересіченими річковою долиною. Поверхня являє собою плоску, дещо хвилясту низину з характерною невеликою диференціацією за абсолютними відмітками, похилу на північ. Укони поверхні в межах міста становлять 3-5 %, рідко на схилах – до 10%.
- 3.3.6 Основні типи рельєфу - акумулятивний і денудаційний. Основні форми рельєфу – заплавна низовина, ускладнена старицями, заболоченими ділянками, надзаплавна тераса з блюдцеподібними зниженнями, піщаними горбами та водорозділ з полого хвилястою поверхнею.
- 3.3.7 Карстовий рельєф має широке поширення в зв'язку з наявністю в геологічному розрізі мергельно-крейдяних порід, що карстуються і залягають неглибоко від поверхні. Утворення карстових форм рельєфу обумовлено діяльністю підземних і поверхневих вод. Карстові форми часто пов'язані з лініями тектонічних порушень, в місцях перетину яких концентрується найбільша кількість карстових форм рельєфу – вирв, западин, нерідко заповнених водою, болотних масивів, які мають карстове живлення.

3.4 ГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ

- 3.4.1 В геологічній будові території приймають участь протерозойські породи кристалічного фундаменту та осадові крейдяні, палеогенові та четвертинні відклади.
- 3.4.2 Кристалічні породи протерозою залягають на глибинах 30 м і більше від поверхні та представлені базальтами, туфами і діабазами. Вище залягають крейда, мергель, вапняки крейдяного віку. Палеогенові відклади (глауконітові піски і темно-зелені глини) загальною товщиною 2-8 м мають локальне поширення, в заплаві р. Стир відсутні.
- 3.4.3 Як результат карстово-суфозійних процесів, в породі утворюються пустоти,

тріщини. Швидкість розвитку карстово-суфозійних процесів пов'язана зі станом крейдяної товщі, яка неоднорідна (м'якопластична, тугопластична, тріщинувата тощо). Нижче залягають базальти і туфи архей-протерозойського віку потужністю 150-160 м і більше.

3.5 ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ

- 3.5.1 Основні водоносні горизонти спостерігаються у крейдяних та протерозойських відкладах і є сприятливими для організації централізованого водопостачання.
- 3.5.2 Потужність водомістких крейдяних порід (мергель, крейда) становить до 18 м. Води гідрокарбонатно-кальцієвого типу з загальною мінералізацією 0,33 г/л та загальною жорсткістю 2,55 мг-екв/л.
- 3.5.3 Потужність протерозойського горизонту (базальти, туфи) в середньому - 60 м. Води гідрокарбонатно-сульфатно-натрієві з загальною мінералізацією 0,4 г/л, загальною жорсткістю 0,52 мг-екв/л і низьким вмістом фтору.
- 3.5.4 В радіусі 20 км, в крейдяних та протерозойських відкладах (в тому числі детально розвіданих), виявлені запаси підземних вод для водопостачання міста.
- 3.5.5 Джерелами водопостачання у Вараській МТГ є: підземні води (для питного водопостачання); поверхневі води р. Стир (для технічного водопостачання).

3.6 ГІДРОЛОГІЧНІ УМОВИ

- 3.6.1 Річкова мережа громади густа, утворюється, головним чином, р. Стир, її притоками, а також притоками р. Горинь.
- 3.6.2 Річка Стир відноситься до середніх річок і має такі параметри: переважна ширина – 50-70 м, найбільша – 100 м; середня швидкість течії – 0,2-0,5 м/с; глибини – 0,5-1,5 м (на перекатах), 2,0-3,5 м – на плесах, максимальні – 6-8 м. Заплава річки затоплюється, як правило, на глибину 0,5-1,5 м, при високих паводках – на 2-3 м. Максимальні рівні становлять 2,5-3,0 м над середньомеженням, в найбільш повноводні роки - 3,0 - 4,5 м.
- 3.6.3 В межах території громади багато озер (найбільше - оз. Біле, розташоване в 13-18 км на північний захід від міста Вараш, використовується в рекреаційних цілях), ставків, штучних водоймищ, каналів меліоративних систем; територія громади досить заболочена (болота займають >15% площі). В цілому територія достатньо забезпечена поверхневими водними ресурсами.
- 3.6.4 З загальної площі Вараської МТГ води займають 1 674,21 га або 2,8%. Найбільшу питому вагу становлять озера, прибережні замкнуті водойми – 566,60 га (з них 437 га - Біле озеро). Крім того, штучні водотоки (канали, колектори, канали) займають площу в 458,03 га, природні водотоки (річки, струмки) – 416,83 га, ставки (с. Більська Воля, с. Собіщиці та с. Сопачів) – 205,40 га та штучне водосховище в с. Заболоття – 27,34 га.
- 3.6.5 Структура водних ресурсів громади наведена в діаграмі на рисунку 8.

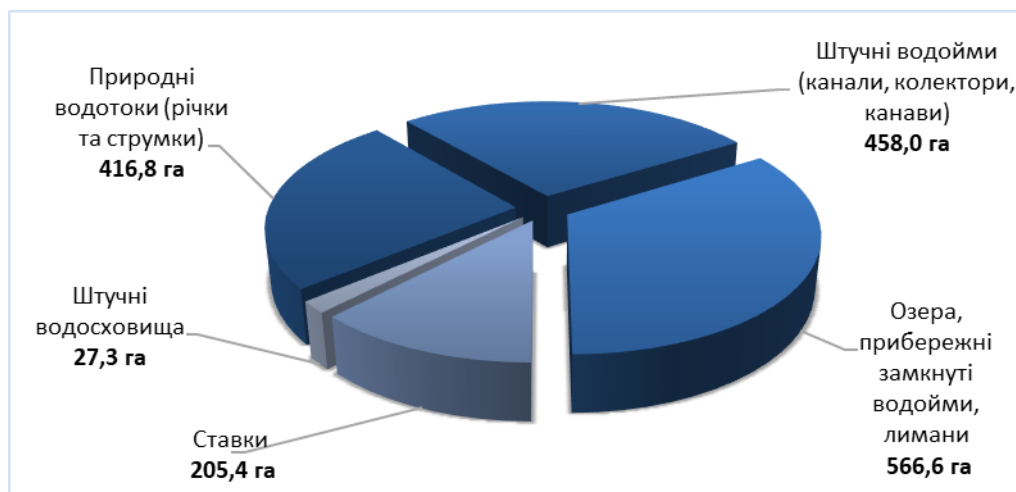


Рисунок 8 Водні ресурси Вараської МТГ

3.6.6 Висновки:

- Найбільшу питому вагу в загальному обсязі площ земель Вараської МТГ займають землі лісогосподарського та сільськогосподарського призначення.
- Має місце певна строкатість ґрунтового покриття (родючого шару ґрунту) в межах громади, переважно якість ґрунтів низька, що впливає на природну родючість.
- В цілому земельні ресурси сприяють розвитку сільського господарства з певною спеціалізацією.
- Лісові ресурси є достатніми для забезпечення розвитку деревообробної, меблевої промисловості, а також туристично-рекреаційної сфери.
- Потребує вирішення питання по виконанню робіт із відтворення лісів та рекультивції порушених внаслідок незаконного видобутку бурштину земель.
- Водний потенціал дозволяє забезпечувати водними ресурсами всі галузі економіки. Джерелами водопостачання є підземні води та поверхневі води річки Стир.
- Найбільшими споживачами водних ресурсів є промисловість, а саме: енергетична галузь.

3.7 МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННІ РЕСУРСИ

3.7.1 В геологічній будові території громади приймають участь протерозойські породи кристалічного фундаменту та осадові крейдові, палеогенові та четвертинні відклади.

3.7.2 Кристалічні породи протерозою залягають на глибинах 30 м і більше від поверхні та представлені базальтами, туфами і діабазами. Вище залягають крейда, мергель, вапняки крейдового віку. Палеогенові відклади (глауконітові піски і темно-зелені глини) загальною товщиною 2-8 м мають локальне поширення.

3.7.3 Видобуток будівельних пісків здійснюється на Сопачівському родовищі. Природні піски широко використовуються в дорожньому будівництві, є заповнювачами для бетонних сумішей, використовуються як наповнювач для будівельних розчинів і виробництва силікатної цегли та для інших виробів.

3.7.4 На території Заболоттівського старостинського округу наявна корисна копалина – суглинок, яку застосовують як цегельно-черепичну сировину для будівництва.

Проте, промислове освоєння не здійснюється.

3.7.5 На території громади також є потенційні запаси бурштину, торфу і сапропелю, що потребує проведення додаткових пошуково-оцінювальних робіт на ділянках потенційних родовищ.

3.7.6 Висновки:

- Основним завданням цього напрямку є проведення пошуково-оцінювальних робіт на ділянках потенційних родовищ, а також нарощування об'ємів видобування будівельних пісків.

4 ІНФРАСТРУКТУРА

4.1 ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ТРАНСПОРТ

- 4.1.1 Житловий фонд міста складає 729,9 тис.м², житлозабезпеченість на 1 мешканця складає 19,0 м². У місті Вараш налічується 412 житлових будинків, з них 224 індивідуальних житлових будинків та 188 багатоквартирних житлових будинків (в т. ч. 3 гуртожитка).
- 4.1.2 В м. Вараш створено 92 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ), до яких входить 120 житлових будинків. Решту кількість будинків обслуговує комунальне підприємство «Управляюча компанія «Житлокомунсервіс» Вараської міської ради (далі – КП «УК «ЖКС» ВМР) та, за результатами проведеного конкурсу з призначення управителя багатоквартирного будинку у місті Вараш, з 01.11.2021 товариство з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «ПоліссяБудМонтаж» (далі – ТзОВ «БК ПоліссяБудМонтаж». Загальна кількість квартир по місту становить 15 052 одиниць. Переважна більшість житлових будинків побудована близько 80-х років минулого століття, тому реформування житлово-комунального господарства є одним із пріоритетних напрямків діяльності місцевої влади у даній галузі.
- 4.1.3 Для стимулювання ОСББ до здійснення капітальних ремонтів у їхніх будинках затверджена та діє Програма співфінансування ремонтів багатоквартирних житлових будинків у Вараській МТГ на 2021-2025 роки. Фінансування забезпечується на умовах співфінансування: з місцевого бюджету – 80%; власні кошти співвласників – 20%. На реалізацію даної Програми у 2025 році передбачено 9 938, тис. грн бюджетних асигнувань, для участі подано 16 проектних заявок.
- 4.1.4 Об'єкти теплового та водопровідно-каналізаційного господарства м. Вараш обслуговує комунальне підприємство «Вараштепловодоканал» Вараської міської ради (далі – КП «ВТБК» ВМР). На балансі підприємства знаходяться водопровідні мережі протяжністю 51,9 км; каналізаційні мережі протяжністю 59,8 км; тепломережі (в двотрубному обчисленні) – 28,8 км; міські очисні споруди; каналізаційні насосні станції №№1,2,3; 7 артезіанських свердловин водозабору села Бабка; водопровідні насосні станції II та III підйомів; полігон з захоронення ТПВ.
- 4.1.5 КП «ВТБК» ВМР забезпечує надання комунальних послуг споживачам усіх категорій Вараської МТГ, а саме: постачання/транспортування теплової енергії та гарячої води; водопостачання; водовідведення; поводження з побутовими відходами і/чи їх захоронення/переробки; інших суміжних комунальних послуг (у т.ч. метрологічних) та ін. послуг.

- 4.1.6 Зношеність зовнішніх мереж (на основі бухгалтерських даних КП «ВТБК» ВМР) становить: мереж водопостачання міста – 80,1%; мереж водовідведення – 87,7%; теплових мереж – 82,4%.
- 4.1.7 По ветхих мережах, термін експлуатації яких понад 25 років, зношеність складає: мереж водопостачання міста – 83%; мереж водовідведення – 90,5%; теплових мереж – 83,9%.
- 4.1.8 КП «УК «ЖКС» ВМР створено для надання якісних послуг в сфері житлово-комунального господарства, забезпечення належного санітарного та технічного стану житлового фонду міста. Підприємство здійснює послуги з управління житловими будинками на території міста, технічне обслуговування будинкових інженерних мереж, проведення поточного та капітального ремонту приміщень, будинків та споруд.
- 4.1.9 На погіршення технічного стану житлового фонду в значній мірі впливає техногенне та екологічне навантаження, тому дуже гостро стоїть проблема проведення ремонтних робіт (ремонти покрівель, швів, модернізація і заміна ліфтів, заміна віконних та дверних блоків тощо).
- 4.1.10 Послугами з вивезення ТПВ у м. Вараш охоплено 100% населення, За добу на міський полігон вивозиться 150-250 м³ відходів. Загальний річний об'єм вивезення та розміщення відходів складає 10-12 тис.тонн/рік. За 2025 захоронено ТПВ 69 747,4 м³. Потужність полігону вичерпана. Загальна площа діючого полігону 5,265 га. Розширення полігону за рахунок відведення нових земельних ділянок є довготривалим та складним процесом, у зв'язку з тим, що землі є розпайованими та розташовані поза межами Вараської МТГ. Єдиним шляхом недопущення екологічної кризи є будівництво центру управління відходами для утилізації новоутворених відходів та переробка і знешкодження вже накопичених відходів. Також, є необхідність в оновленні спецавтотранспорту (сміттєвози) у зв'язку з його зношеністю.
- 4.1.11 Протягом 2025 року КП «УК «ЖКС» ВМР на території Вараської МТГ було надано послуги із збирання та вивезення ТПВ в обсязі 36 952 м³. Надано послугу з управління відходами 7 833 абонентам.
- 4.1.12 З метою повторного використання відходів та впровадження роздільного збору побутових відходів КП «ВТБК» ВМР укладений договір №80 від 22.07.2021 з ФОП Нонік В.П. м. Київ, про надання послуг з сортування ТПВ та відбору вторинної сировини (макулатури паперової (картонна), полімерні відходи, бите скло).
- 4.1.13 Деякі ОСББ м. Вараш вже запровадили роздільний збір сміття (наразі це лише папір, скло, метал та певні види пластику) і самостійно здають його у пункти прийому.
- 4.1.14 Збирання ТВП, що утворюються у м. Вараш, здійснюється за контейнерним безконтейнерним методом. Для збирання ТПВ використовуються металеві контейнери ємністю 0,75 м³; 1,1 м³ на колесах, які встановлені біля сміттєприймальних камер та металеві контейнери ємністю 0,75 м³; 1,1 м³. Загальна кількість контейнерів складає 466 одиниць. Кількість сміттєвозів задіяних

становить 12 одиниць.

4.1.15 Динаміка бюджетного фінансування галузі житлово-комунального господарства за 2022 – 2025 роки наведена в наступній таблиці та діаграмі.

Таблиця 1 Обсяг фінансування в галузі житлово-комунального господарства

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено на галузь житлово-комунального господарства (тис. грн)	70 237,0	117 275,1	101 986,8	95 859,8
Приріст, %	111	167	87	94



Рисунок 9 Динаміка бюджетного фінансування в галузі житлово-комунального господарства

4.1.16 Основними пріоритетами у сфері житлово-комунального господарства Вараської МТГ є: підвищення рівня обслуговування, якості надання житлово-комунальних послуг, рівня енергетичної ефективності будівель; забезпечення стабільної та безперебійної діяльності комунальних підприємств; підвищення ефективності та надійності функціонування об'єктів комунальної сфери, проведення реконструкції та технічного переоснащення систем теплопостачання, водопостачання та водовідведення.

4.1.17 Висновки:

Зношеність основних фондів житлово-комунальних підприємств призводить до збільшення витрат енергоносіїв, кількості аварійних випадків у інженерних системах, збільшення обсягів капітальних та поточних ремонтів негативно впливає на якість комунальних послуг.

Система житлово-комунального господарства громади потребує значних коштів для модернізації технологічної бази, а також впровадження сучасних форм організації ведення господарської діяльності, передусім взаємовідносин між надавачами та споживачами послуг.

З метою оптимізації обсягів споживання енергетичних ресурсів та комунальних послуг необхідно вжити заходів по підвищенню рівня енергетичної ефективності будівель, проведення термомодернізації будівель.

4.1.18 Основним підприємством, що здійснює міські пасажирські перевезення, є КП «Благоустрій» ВМР. Перевезення здійснюються за трьома міськими автобусними

маршрутами: маршрут №7 «Автовокзал – Реабілітаційний центр – Автовокзал», маршрут №8 «Хлібо завод – Ліцей №4 – м-н Ювілейний, 11 – Автовокзал – Хлібо завод», маршрут №9 «Благоустрій – Журавлина – вул. Набережна – Благоустрій». Вартість проїзду (тариф) затверджено рішенням ВК ВМР від 05.07.2024 №191-РВ-24 «Про встановлення тарифу на проїзд міським автомобільним транспортом», де вартість проїзду на міських автобусних маршрутах загального користування становить 14,00 грн, для дітей віком від 7 до 18 років – 10,00 грн.

4.1.19 Внаслідок проведеної адміністративно-територіальної реформи на місцевому рівні здійснюються пасажирські перевезення по 2 приміських маршрутах та буде передано 8 додаткових приміських маршрутів в межах Вараської МТГ по закінченню терміну дії договорів.

4.1.20 Протяжність доріг Вараської МТГ становить 203,566 км (1 045 077 м²), з них пішохідних доріжок, тротуарів – 26,56 км (110 116 м²), велосипедних доріжок – 8,5 км (12 750 м²); автобусних зупинок – 53 шт.; набережна площа – 156 400 м²; загальна площа газонів в межах міста – 209 702 м²; міст площею 650 м²; сквер площею 2 977 м².

4.1.21 Протягом 2023-2024 років забезпечено утримання та розвиток автомобільних доріг Вараської МТГ, в тому числі проведення поточних та капітальних ремонтів доріг, проїздів, заходів з удосконалення структури управління безпекою дорожнього руху.

4.1.22 Рішеннями ВК ВМР від 18.07.2023 № 276-РВ-23 та від 26.09.2023 № 397-РВ-23 затверджено проект організації дорожнього руху у місті Вараш. Відповідно, виникла необхідність у приведенні існуючої дорожньої інфраструктури до затвердженого проекту організації дорожнього руху у місті Вараш, що сприятиме підвищенню безпеки та комфорту всіх учасників дорожнього руху.

4.1.23 Динаміка бюджетного фінансування на утримання та ремонт доріг Вараської МТГ за 2022 – 2025 роки наведена в наступній таблиці та діаграмі.

Таблиця 2 Обсяг фінансування на утримання та ремонт доріг

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Утримання та ремонт доріг (тис. грн)	2 910,5	33 563,9	4 399,2	13 365,4
Приріст (%)	291	у 12 разів	13	304



Рисунок 10 Динаміка бюджетного фінансування на утримання та ремонт доріг

4.1.24 Висновки:

Одна з головних проблем, яка виникла після об'єднання громад – це недостатній рівень забезпечення транспортним сполученням між сільськими населеними пунктами, а також значна зношеність (або відсутність) дорожнього покриття в сільських населених пунктах.

Є необхідність у відкритті нових автобусних маршрутів загального користування для забезпечення транспортним сполученням сільських населених пунктів.

Для забезпечення належного рівня перевезення пасажирів у межах Вараської МТГ є необхідність у реалізації заходів, спрямованих на утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури, придбанні шести автобусів для перевезення мешканців громади за додатковими маршрутами.

Необхідно приведення існуючої дорожньої інфраструктури відповідно до затвердженого проекту організації дорожнього руху у місті Вараш, що сприятиме підвищенню безпеки та комфорту всіх учасників дорожнього руху.

4.2 ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

4.2.1 Сфера інформаційних технологій вважається найбільш динамічною, її удосконалення відбувається з кожним днем. Використання технічних засобів забезпечує інтерактивний доступ користувачів до інформаційних ресурсів. Змінюється технічний прогрес, з'являється нове програмне забезпечення, створюються нові методи пошуку інформації та переробки даних. В місті Вараш доступ до мережі інтернет забезпечують п'ять провайдерів: «ISP «Esphil» - ФОП Чайка Надія Яківна, ПрАТ «Київстар», «АТ «Укртелеком», ДП НТЦ «Уарнет», «ISP Energy.Net» - ТОВ «Телекомпанія Енергія». Завдяки конкурентному середовищу пропоновані послуги зв'язку знаходяться на досить високому рівні. Всі об'єкти соціальної інфраструктури забезпечені зв'язком належної якості.

4.2.2 З 17 навколишніх сіл, що увійшли до складу громади, 15 (88,2%) забезпечені доступом до мережі інтернет. Значна територіальна віддаленість та невелика кількість населення стримують провайдерів від прокладання оптоволоконної мережі, однак створюються умови аби сприяти провайдерам інтернету в організації безперебійного доступу до високошвидкісного інтернету в цих населених пунктах.

4.2.3 Послуги мобільного зв'язку у Вараській МТГ забезпечують три оператори: ПрАТ «Київстар», ПРАТ «ВФ Україна» та ТОВ «Лайфселл». Опираючись на дані операторів мобільного зв'язку такі віддалені населені пункти громади мають доступ до мобільного інтернету не нижче 3G (в розрізі операторів): ПрАТ «Київстар» – всі населені пункти громади крім с. Березина, с. Щоків; ТОВ «Лайфселл» – с. Стара Рафалівка, с. Бабка, с. Собіщиці, с. Сопачів, с. Діброва; ПРАТ «ВФ Україна» – с. Стара Рафалівка, с. Бабка, с. Собіщиці, с. Сопачів, с. Діброва, с. Березина.

4.2.4 Рівень забезпечення комп'ютерною та офісною технікою виконавчих органів Вараської міської ради можна вважати задовільним. Практично всі робочі місця забезпечені необхідним обладнанням, однак частина його застаріла та вимагає оновлення. Окремої уваги потребує питання побудови інформаційних систем, які

забезпечать консолідацію даних, що створюються та обробляються окремими структурними підрозділами.

- 4.2.5 З метою забезпечення побудови та модернізації цифрової інфраструктури Вараської МТГ, впровадження і розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, розширення переліку електронних сервісів та послуг у Вараській МТГ, захисту інформаційних ресурсів затверджено Комплексну програму «Розумна Громада» на 2021-2024 роки. В рамках виконання Програми у ВК ВМР та в її структурних підрозділах впроваджено СЕД «АСУД «ДОК ПРОФ 3», що дозволило збільшити ефективність роботи з документами, підвищити рівень контролю за опрацюванням документів, виконанням доручень, покращило стан виконавської дисципліни. Закуплено централізоване ліцензоване програмне забезпечення та ліцензії антивірусних програмних засобів для забезпечення робочих місць працівників.
- 4.2.6 Тривають роботи по наповненню компонентів геоінформаційної системи Вараської МТГ, завантаження та наповнення баз геопросторових даних геоінформаційної системи. Засобами ArcGIS та її програмних продуктів створено онлайн сервіс для реєстрації звернень по безбар'єрності, карту фіксації аварійних ситуацій.
- 4.2.7 Мета розробки геоінформаційної системи – забезпечення органів державної влади, місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб достовірними відомостями, необхідними для здійснення містобудівної діяльності та обліку земельного фонду Вараської МТГ для: оприлюднення містобудівної документації, моніторингу її реалізації; ведення адресного реєстру; візуалізації повного та актуального земельного банку громади та достовірних параметрів земельних ділянок; автоматизації ведення земельного та містобудівного кадастрів, шляхом суміщення з топографічними, генеральними планами населених пунктів, ортофотопланом; оперативного створення тематичних електронних карт; збору, зберігання, накопичення, аналізу та відображення актуальної інформації про системи тепло-, водопостачання і водовідведення та їх елементи; забезпечення своєчасного, безперебійного, якісного надання послуг споживачам; створення механізмів формування аналітичних звітів, інформаційних довідок на базі даних геоінформаційної системи громади.
- 4.2.8 Протягом 2025 року розроблено та впроваджено сайт документів Вараської МТГ та сервіс – Система моніторингу звернень громадян.
- 4.2.9 Основними напрямками розвитку цифрової трансформації Вараської МТГ на період до 2027 року є:
- інституційна спроможність (стратегічне бачення розвитку цифрової трансформації; організаційна спроможність цифрової трансформації, стабільність; підвищення частки місцевих бюджетів для проєктів цифрової трансформації; підвищення кваліфікації публічних службовців щодо цифрових технологій);
 - розбудова ІТ-інфраструктури (подолання цифрового розриву між центром та селами, у т.ч. сприяння доступу до високошвидкісного інтернету; технологічне оновлення місцевої ІТ-інфраструктури, зокрема в органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах та місцевих органах виконавчої влади);

- подальше впровадження концепції відкритих дані (розширення та оновлення інфраструктури відкритих даних; приєднання до Міжнародної хартії відкритих даних, на базі успішної реалізації політики відкритих даних);
- впровадження на місцевому рівні електронних послуг у всіх сферах діяльності громади, розширення сфери застосування сервісів Е-демократія; підвищення цифрової грамотності населення;
- технологічна реформа (удосконалення професійної компетентності персоналу для запровадження цифрових технологій; підвищення ефективності організації роботи органу місцевого самоврядування шляхом широкого застосування можливостей інформаційних систем; впровадження заходів кібербезпеки та інноваційних цифрових технологій тощо);
- впровадження елементів Smart City (Smart-економіка; Smart-мобільність; Smart-люди; Smart-навколишнє середовище; Smart-життя громади; Smart-управління та інші).

4.2.10 Висновки:

Одним із пріоритетних напрямів розвитку Вараської МТГ є розвиток галузі інформаційних технологій.

Для забезпечення досягнення стратегічних цілей основних завдань, етапів та механізмів реалізації Стратегії у сфері інформаційних технологій необхідно:

- затвердити та впровадити Стратегію цифровізації громади;
- реалізувати заходи програми інформатизації;
- максимально реалізувати завдання цифрової трансформації.

4.3 БЛАГОУСТРІЙ, ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

4.3.1 Організацією благоустрою населених пунктів Вараської МТГ займається комунальне підприємство «Благоустрій» Вараської міської ради (далі – КП «Благоустрій» ВМР), що є суб'єктом господарювання, утвореним у формі комунального унітарного підприємства, відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів». Діяльність підприємства направлена на забезпечення ефективних і комплексних заходів з утримання території громади у належному стані, її санітарного очищення та забезпечення комфортних умов проживання мешканців громади, а саме: утримання та поточний ремонт доріг громади; утримання вуличного освітлення; утримання озеленення території та об'єктів благоустрою; утримання кладовищ; послуги з перевезення пасажирів; інші платні послуги.

4.3.2 Однією з найважливіших складових інфраструктури громади є вуличне освітлення. На даний час функціонування мереж вуличного освітлення в населених пунктах громади забезпечується шляхом використання фізично зношених та технічно застарілих світильників з лампами розжарення, які споживають велику кількість електроенергії та потребують значних витрат на обслуговування. Загальна протяжність електромереж зовнішнього освітлення в населених пунктах громади становить 83,09 км із кількістю світлоточок 3241 одиниці, лише 60% вулиць і доріг населених пунктів обладнано вуличним освітленням. Протяжність електромереж зовнішнього освітлення, що обслуговує підприємство, збільшилась порівняно з 2021 роком з 76,94 км до 83,09 км (світлоточок з 3044 шт. до 3241 шт.).

- 4.3.3 Світлоточки вуличного освітлення оснащені на 94% енергозберігаючими джерелами світла (у 2021 році цей показник становив 50%). За кошти кредиту та гранту Північної екологічної фінансової корпорації (НЕФКО) та співфінансування з місцевого бюджету придбано та встановлено 89 шт. паркових світильників та 96 шт. вуличних світильників. За рахунок грантової угоди, отримано та встановлено 428 шт. вуличних світильників на суму 3 796,7 тис. грн.
- 4.3.4 Загальна площа зелених насаджень загального користування в межах територіальної громади становить 219 676 м² (в т. ч. квітники – 13 056 м², теплиці - 170 м², розплідника - 530 м², територія парку в районі НТЦ – 44 000 м², ліс Ювілейний – 33 200 м², міжквартальні зелені зони – 128 720 м²), дерев – 21 174 шт., кущів – 13 974 шт., живоплоту – 21 291 п. м, урн, баків для сміття - 315 шт.). Відсоток охоплених доглядом зелених насаджень загального користування становить 100%.
- 4.3.5 Загальна площа територій кладовищ у громаді станом на 01.01.2025 становить 28,96 га.
- 4.3.6 З метою забезпечення благоустрою, належного рівня технічного та санітарного стану територій Вараської МТГ, розроблена та діє Комплексна програма благоустрою та розвитку комунального господарства Вараської МТГ на 2021-2025 роки.
- 4.3.7 Обсяг бюджетного фінансування в галузі благоустрою населених пунктів у 2025 році збільшився порівняно з 2022 роком на 18 603,5 тис. грн (або на 36%), порівняно з 2024 роком зменшився на 3%.
- 4.3.8 Динаміка бюджетного фінансування в галузі благоустрою населених пунктів за 2022 – 2025 роки наведена в наступній таблиці та діаграмі.

Таблиця 3 Обсяг фінансування в галузі благоустрою населених пунктів

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено на благоустрій населених пунктів (тис. грн)	51 336,9	71 644,1	72 309,9	69 940,4
<i>Приріст (%)</i>	<i>136</i>	<i>140</i>	<i>101</i>	<i>97</i>



Рисунок 11 Динаміка бюджетного фінансування в галузі благоустрою населених пунктів

- 4.3.9 В умовах воєнного стану та збройної агресії російської федерації енергетична система України опинилася в критично тяжкому становищі. Для стабілізації

енергосистеми, оператори системи розподілу (обленерго) змушені застосовувати екстрені заходи. В цих умовах оптимальне та раціональне споживання енергії є найкращою реакцією на сучасні виклики.

4.3.10 Для досягнення максимального ефективного використання енергоносіїв, зниження енерговитрат, впровадження системи енергомоніторингу та енергоменеджменту на підприємствах, установах і організаціях, що фінансуються з бюджету Вараської МТГ, між ВМР та ТзОВ «БІС-СОФТ» укладено Меморандум про співпрацю в рамках проекту «Усунення перепон для залучення інвестицій у підвищення енергоефективності громадських будівель у малих та середніх містах України на основі моделі ЕСКО».

4.3.11 З метою забезпечення ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів на підприємствах, установах і організаціях, що фінансуються з бюджету Вараської МТГ, ВМР прийнято рішення від 07.06.2023 № 1951-РР-VIII «Про затвердження Положення про систему енергетичного менеджменту у Вараській міській територіальній громаді». На виконання якого на всіх підприємствах, установах та організаціях здійснюється постійний контроль за роботою приладів обліку споживання енергетичних ресурсів. Забезпечується проведення загального аналізу даних споживання енергоресурсів та ефективності проведених енергозберігаючих заходів.

4.3.12 З метою оптимізації споживання енергетичних ресурсів, запровадження заходів енергоефективності в громаді, зменшення витрат на паливно-енергетичні ресурси, забезпечення економії бюджетних коштів затверджено Комплексну програму енергоефективності Вараської МТГ на 2021 – 2025 роки. Відповідно до заходів Комплексної програми на 2025 рік виділено коштів місцевого бюджету в загальній сумі – 84,9 тис. грн.

4.3.13 Проводяться роботи щодо електрифікації транспортних засобів в громаді та популяризації купівлі електромобілів. На території Вараської МТГ доступні 6 зарядних станцій для електричного транспорту.

4.3.14 Висновки:

Матеріально-технічна і фінансова база комунального підприємства у сфері благоустрою Вараської МТГ в основному дозволяє забезпечувати утримання території громади у належному стані.

При цьому, потребує підвищення ефективності та надійності функціонування об'єктів благоустрою, проведення їх технічного переоснащення, підвищення рівня обслуговування та якості надання послуг.

Необхідно звернути увагу на покращення рівня благоустрою сільських населених пунктів, а також здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території громади у належному стані, її санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів.

Необхідно забезпечити організацію належного утримання та раціонального використання території, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого призначення.

В умовах воєнного стану актуальним є питання проведення роз'яснювальної роботи щодо економного (обмежувального) споживання енергоносіїв, вжиття заходів з енергетичної безпеки, що в кінцевому результаті дозволить зменшити навантаження на енергосистему та забезпечить готовність громади до надзвичайних ситуацій.

Актуальним є питання проведення комплексу заходів, спрямованих на популяризацію купівлі електромобілів, в тому числі перехід до електрифікації комунальних транспортних засобів.

4.4 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

4.4.1 Протягом останніх років у сфері охорони здоров'я громади проводилася робота по створенню та реорганізації закладів охорони здоров'я первинного та вторинного рівнів з метою підвищення якості надання медичної допомоги.

4.4.2 З метою надання первинної медичної допомоги рішенням ВМР від 01.06.2018 № 1079 утворено юридичну особу – комунальне некомерційне підприємство «Вараський центр первинної медичної допомоги» (далі – КНП ВМР «Вараський ЦПМД»). Підприємство має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, реєстраційне дос'є від 03.12.2018 №08/0412-м затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 №2337 (далі – МОЗ), заключено договір із Національною службою здоров'я України від 18.12.2018 (далі – НСЗУ).

4.4.3 Головною місією КНП ВМР «Вараський ЦПМД» є збереження здоров'я населення через попередження хвороб та просування здорового способу життя на основі партнерства, поваги та довіри між медичною спільнотою та населенням, професіоналізму працівників. Робочі відносини зі вторинним рівнем побудовані на договірній основі, і включають лабораторне та інструментальне обстеження, консультації лікарів – спеціалістів, лікування в профільних відділеннях, надання невідкладної допомоги в неробочі та святкові дні.

4.4.4 В рамках реформи територіально-адміністративного устрою, до складу Вараської МТГ приєднано 17 сільських громад з наступною мережею первинного рівня надання медичної допомоги: Більськовільська амбулаторія загальної практики сімейної медицини (далі – Більськовільська АЗПСМ) та медичні пункти тимчасового базування (далі – МПТБ) в селах Мульчиці, Сопачів, Заболоття, Березина, Озерці, Собіщиці, Уріччя та Стара Рафалівка.

4.4.5 Окрім КНП ВМР «Вараський ЦПМД», первинну медичну допомогу (далі – ПМД) за програмою медичних гарантій, згідно з договором з НСЗУ надають ТОВ «Гемо Медика Луцьк», ТОВ «Медичний центр ЛЕНДД», ТОВ «Поліський медичний центр», ФОП Лаврук Н.В., ФОП Бортнік Г.М., ФОП Гаврилюк І.М., ФОП Карповець О.Т., ФОП Губеня Т.В.

4.4.6 У 2025 році укладено 34 790 декларацій між пацієнтами та лікарями. На підприємстві працює 99 осіб. Надають медичні послуги 28 лікарів, з них: педіатрів – 9, сімейних лікарів – 15, терапевтів – 4. Серед числа лікарів вищу категорію мають 17 лікарів, першу – 3 лікарів, другу – 6 лікарів, без категорії – 2 лікарі.

- 4.4.7 Для покращення якості надання ПМД створено та впроваджено систему клієнтського сервісу «Call-центр на зв'язку» (запис на прийом до лікаря, отримання інформації щодо діяльності закладу).
- 4.4.8 Лабораторна та інструментальна діагностика передбачена у межах медичних послуг з надання ПМД забезпечується у повному обсязі на договірних умовах.
- 4.4.9 У 2020 році в результаті державної реформи галузі охорони здоров'я у Вараській МТГ здійснено реорганізацію вторинного рівня надання медичної допомоги. ВМР прийнято рішення від 28.08.2020 №1839 «Про реорганізацію державного закладу «Спеціалізована медико-санітарна частина №3 Міністерства охорони здоров'я України» шляхом перетворення у комунальне некомерційне підприємство Вараської міської ради «Вараська міська багатoproфільна лікарня» (далі - КНП ВМР «ВБЛ»), а 05.11.2020 ВМР прийнято рішення №2 «Про затвердження передавального акту та створення юридичної особи – комунальне некомерційне підприємство Вараської міської ради «Вараська багатoproфільна лікарня».
- 4.4.10 Основними завданнями КНП ВМР «ВБЛ» є:
- забезпечення надання спеціалізованої та високо-спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги та збереження здоров'я населення, в тому числі працівників промислових підприємств з особливим режимом роботи;
 - попередження професійної та загальної захворюваності, моніторинг стану здоров'я, захворюваності ;
 - проведення експертизи тимчасової втрати працездатності;
 - покращення санітарно-гігієнічних умов праці та охорони праці;
 - проведення обов'язкових попередніх та періодичних медичних оглядів;
 - удосконалення матеріально-технічної бази охорони здоров'я відповідно до світових стандартів;
 - створення сучасної системи інформаційного забезпечення у сфері охорони здоров'я, впровадження сучасних інформаційних і телемедичних технологій.
- 4.4.11 Станом на 01.10.2025 на підприємстві наявні 499 штатних одиниць, з них працюючих – 448,75 особи, в тому числі: лікарі – 102 особи, середній медичний персонал – 183,5 особи, молодший медичний персонал – 85,75 осіб, інший персонал – 77,5 особи.
- 4.4.12 У 2025 році структура стаціонару КНП ВМР «ВБЛ» складалася з 205 ліжок, із них: акушерсько-гінекологічне відділення на 30 ліжок; інфекційне відділення на 15 ліжок; дитяче соматичне відділення на 15 ліжок; хірургічне відділення на 25 ліжок; кардіологічне відділення на 25 ліжок; відділення паліативної допомоги на 20 ліжок; неврологічне відділення на 20 ліжок; травматологічне відділення на 25 ліжок; центр психічного здоров'я на 5 ліжок; реабілітаційне відділення на 25 ліжок.
- 4.4.13 У 2023 році для ефективної реабілітації хворих в закладі відкрили кабінет відновного лікування, оснащеного реабілітаційним обладнанням та відділення гемодіалізу.
- 4.4.14 У 2024 році за підтримки Швейцарії за ініціативою проєкту «Психічне здоров'я для України» (МН4U) у партнерстві з міською владою м. Вараш офіційно відкрито

Центр психічного здоров'я на базі КНП ВМР «ВБЛ». У Центрі працює мультидисциплінарна команда фахівців.

- 4.4.15 Згідно наказу МОЗ від 15.04.2024 року № 631 «Про Розподіл медичного обладнання, закупленого на виконання програми Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні «Прискорення прогресу у зменшенні тягаря туберкульозу та ВІЛінфекції в Україні» у 2024 році отримано комп'ютерний томограф на суму 14 770,0 тис. грн.
- 4.4.16 Основним джерелом надходжень є кошти від НСЗУ (оплата за обслуговування населення) та кошти місцевого бюджету Вараської МТГ.
- 4.4.17 З метою забезпечення ефективної системи для проведення лікувального процесу населення Вараської МТГ, для зниження рівня захворюваності, інвалідності та смертності шляхом налагодження ефективного функціонування системи надання населенню доступної і високоякісної первинної та вторинної медичної допомоги затверджено Комплексну програму «Здоров'я» на 2022-2025 роки. Відповідно до заходів Комплексної програми у 2025 році використано коштів місцевого бюджету в загальній сумі – 40 220,3 тис. грн.
- 4.4.18 У 2025 році між КНП ВМР «ВБЛ» та НСЗУ підписано договір по якому діє 25 пакетів надання медичної допомоги населенню.
- 4.4.19 За рахунок коштів місцевого бюджету Вараської МТГ на утримання галузі охорони здоров'я у 2025 році було направлено 50 799,3 тис. грн, що на 12%, або на 6 840,9 тис. грн менше ніж у 2022 році, та на 58% більше порівняно з 2024 роком.
- 4.4.20 Динаміка бюджетного фінансування в галузі охорони здоров'я за 2022 – 2025 роки наведена в наступних діаграмах та таблиці.

Таблиця 4 Динаміка бюджетного фінансування в галузі охорони здоров'я

Показники	2022 рік*	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено на галузь охорона здоров'я (тис. грн)	57 640,2	33 798,3	32 148,9	50 799,3
Приріст (%)	175	59	95	158

* З урахуванням коштів резервного фонду



Рисунок 12 Фінансування галузі охорони здоров'я за кошти місцевого бюджету

4.4.21 Висновки:

Головними проблемами медичної галузі є:

- відсутність достатнього рівня фінансування медичної галузі;
- відтік кваліфікованих медичних кадрів за кордон;
- зростання смертності на фоні зниження народжуваності, що в цілому погіршує демографічні показники та зменшує природний приріст населення;
- зберігається ріст поширеності інфекційних та хронічних неінфекційних захворювань;
- недостатній рівень профілактики захворювань;
- зростання захворюваності та смертності від серцево-судинних та онкологічних злоякісних пухлин.

Основними пріоритетами у сфері охорони здоров'я є:

- створення належних умов щодо покращення та удосконалення якості надання медичної допомоги мешканцям громади, підвищення ефективності лікування та профілактики хвороб;
- запровадження нових підходів до організації роботи закладів охорони здоров'я та їх фінансового забезпечення;
- створення спроможної мережі надання ПМД.

4.5 СОЦІАЛЬНА СФЕРА ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ

4.5.1 Забезпечення соціальних гарантій та надання соціальних послуг протягом періоду з 2016 по 2020 роки здійснювало управління праці та соціального захисту населення ВК ВМР.

4.5.2 За 2021 рік управління забезпечило виконання 77 заходів державних програм та 12 заходів міської програми із соціального захисту мешканців Вараської МТГ, у тому числі і жителів сіл, що приєдналися до м. Вараш.

4.5.3 Протягом шести місяців 2021 року 32 142 мешканця Вараської МТГ перебували на обліку в управлінні та отримали соціальні допомоги, пільги, субсидії та інші соціальні гарантії від держави та/або міста. На забезпечення соціальних гарантій та надання соціальних послуг було направлено 88,32 млн грн.

4.5.4 З другої половини 2021 року функції в галузі соціального захисту громади виконує Департамент соціального захисту та гідності ВК ВМР до складу якого входить: відділ «Центру надання адміністративних послуг» (далі – ЦНАП); відділ праці та соціально-трудових відносин; відділ пільг та компенсацій; відділ охорони та здоров'я; відділ фінансових операцій, управління праці та соціального захисту населення.

4.5.5 На обліку у Департаменті соціального захисту та гідності ВК ВМР станом на 01.10.2025 перебувало близько 9 тисяч отримувачів 126 видів соціальної підтримки. Середньомісячна кількість отримувачів різних видів допомог та компенсацій становила 6 548 осіб. Із них кількість осіб, які отримують компенсаційні виплати особам постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи становить 2 714 осіб.

- 4.5.6 Відповідно до Програми соціальної допомоги та підтримки мешканців Вараської МТГ на 2024-2026 роки, у 2025 році профінансовано заходи на загальну суму 21 352,1 тис. грн, в тому числі для забезпечення: надання матеріальної допомоги до Дня Чорнобильської трагедії, Дня Незалежності України, Міжнародного дня людей похилого віку, річниці утворення Української повстанської армії; надання адресної матеріальної допомоги особам, які потребують дороговартісного лікування; надання одноразової грошової допомоги учасникам АТО, учасникам заходів із забезпечення національної безпеки і оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; відшкодування витрат на безоплатне поховання військовослужбовців; надання одноразової матеріальної допомоги при народженні двійні, трійні і більше дітей; відшкодування компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян, які мають на це право, тощо.
- 4.5.7 На виконання Комплексної програми соціальної підтримки Захисників і Захисниць України та членів їх сімей на 2023-2025 роки, у 2025 році профінансовано заходи на загальну суму 8 399,1 тис. грн, в тому числі для забезпечення: надання матеріальної допомоги для придбання путівки (оплати послуг) на відпочинок дітям загиблих (померлих), зниклих безвісти та тих, що перебувають у полоні Захисників і Захисниць України; надання одноразової грошової допомоги членам сімей, матерям, батькам, дітям Захисників та Захисниць України, які зникли безвісти чи перебувають у полоні; надання одноразової матеріальної допомоги особам, Захисникам і Захисницям України, які отримали поранення (контузії, каліцтво); відшкодування витрат за проїзд для військовослужбовців, які не мають статусу учасника бойових дій; відшкодування витрат на проведення лікування зубів та зубопротезування Захисників і Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих), зниклих безвісти та тих, що перебувають у полоні тощо.
- 4.5.8 Відділ «ЦНАП» утворений з метою забезпечення надання адміністративних послуг та здійснює свою діяльність за принципом «єдиного вікна», тобто прийом документів та видача результатів послуг здійснюється виключно через адміністраторів. Створена можливість отримання споживачем максимальної кількості адміністративних послуг в одному місці за простою та зрозумілою процедурою у найкоротший строк за мінімальної кількості відвідувань. Встановлені зручні часи прийому, у тому числі робота без перерви та у суботу. Впроваджено новий підхід до прийому заявників – у відкритому приміщенні замість кабінетно-коридорної системи. Створені віддалені робочі місця у сільських населених пунктах Заболоття, Більська Воля, Собіщиці, Сопачів, Стара Рафалівка, Озерці, Мульчиці.
- 4.5.9 У 2025 році надавались 265 адміністративні послуги, серед яких: реєстрація/зняття з місця реєстрації проживання; комплексна послуга «Малятко»; державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців; видача відомостей з Державного земельного кадастру; адміністративні послуги у сфері земельних відносин, будівництва, містобудування та архітектури, торгівлі, екології та природних ресурсів, зовнішньої реклами; послуги соціальної сфери; видача електронних

квитків для пільгових категорій громадян. Станом на 01.10.2025 за отриманням адміністративних послуг до відділу ЦНАП звернулось понад 50 тисяч суб'єктів звернень, надано 27 040 послуг.

- 4.5.1 На базі відділу ЦНАП функціонує адміністративний сервіс «Ветеран» (ветеранам війни, членам їх сімей та членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України адміністративні послуги надаються за принципом «єдиного вікна»).
- 4.5.2 З метою забезпечення доступності та підвищення якості надання адміністративних послуг діє пересувне робоче місце адміністратора відділу «ЦНАП», де послуги надаються за допомогою «мобільної валізи».
- 4.5.3 Вараський центр соціальних служб та послуг (далі – ВЦССП) забезпечує проведення соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, в тому числі особами похилого віку, особами з інвалідністю, військовослужбовцями та членами їх сімей, шляхом їх виявлення, обліку та вивчення потреб, планування й визначення методів допомоги, надання соціальних послуг.
- 4.5.4 Протягом звітного періоду працівниками центру проведено оцінку потреб у соціальних послугах 504 сімей/осіб. На обліку сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, перебувало 452 сімей/осіб, з них 57 сімей/осіб охоплено соціальним супроводом. Соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання надавалася 5 дітям з особливими освітніми потребами.
- 4.5.5 У відділенні соціальної допомоги вдома та відділенні натуральної допомоги та супроводу під час інклюзивного навчання соціальні послуги отримали 180 осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.
- 4.5.6 У 2025 році при ВЦССП працюють 3 фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Станом на 01.10.2025 прийнято 25 заяв та надано 65 послуг щодо отримання статусів, пільг, послуг, житла, проходження реабілітації, працевлаштування, започаткування власної справи.
- 4.5.7 У 2025 році до відділення «Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі» надійшло 125 повідомлень зі служби «102», відбулося 15 самостійних звернень про випадки домашнього насильства, серед них від 6 осіб з інвалідністю. 6 осіб та 2 дітей були забезпечені послугою «кризової кімнати». Реалізовується Програма для кривдників з метою зміни насильницької поведінки кривдника, формування в нього поняття соціально прийнятих норм і гуманістичних цінностей. Станом на 01.10.2025 дві особи, які вчинили домашнє насильство, наразі проходять Програму для кривдників у Денному центрі.
- 4.5.8 При відділенні соціально-профілактичної роботи центру у 2024 році розпочав роботу Університет третього віку (далі – УТВ) для осіб, старших 55 років, та функціонують гуртки для дітей та молоді. Всього соціально-педагогічними послугами у відділенні охоплено 484 особи. З них 392 - вихованці гуртків і 92 – особи пенсійного віку. 49,74% від загальної кількості гуртківців – це діти з малозабезпечених, багатодітних, неповних сімей, сімей Захисників та Захисниць,

діти з інвалідністю.

- 4.5.9 Вараський міський центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю імені З.А.Матвієнко – бюджетна реабілітаційна установа, цільовим призначенням якої є здійснення комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на коригування функціональних порушень та створення умов для всебічного розвитку осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, дітей, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності (з метою запобігання виникненню інвалідності). Отримувачами послуг Центру у 2025 році стали 372 особи. Станом на 01.10.25 фактичне середньоденне одночасне перебування на всіх програмах було 80 осіб.
- 4.5.10 Штатним розписом по Центру станом на 01.10.25 затверджено 66,25 штатних одиниць. У закладі функціонує два відділення: соціальної та медичної реабілітації.
- 4.5.11 Також у закладі організована додаткова діяльність з надання платної послуги з галотерапії у Комплексі «Соляна кімната». Зазначена послуга надавалася на платній основі для жителів міста та всіх бажаючих.
- 4.5.12 Розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника по місту Вараш за останніми статистичними даними за період з 2016 по 2020 роки був найвищий в області.
- 4.5.13 Аналіз середньомісячної заробітної плати штатного працівника за 2016 – 2020 роки наведений в наступній діаграмі.



Рисунок 13 Розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника

- 4.5.14 За щорічними темпами приросту розміру середньомісячної заробітної плати штатного працівника, починаючи з 2016 року по 2020 рік, відстежується тенденція до поступового зростання середньомісячної заробітної плати, а саме: на 26%, на 22%, на 32%, на 31%, на 51% відповідно.
- 4.5.15 Динаміка бюджетного фінансування в галузі соціального захисту населення за 2022 – 2025 роки наведена в наступних таблиці 5 та діаграмі (рисунок 14).

Таблиця 5 Фінансування галузі соціального захисту населення за кошти місцевого бюджету

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено на галузь соціального захисту та соціального забезпечення (тис. грн)	36 985,9	48 026,2	66 111,8	74 828,3
Приріст (%)	102	130	138	113

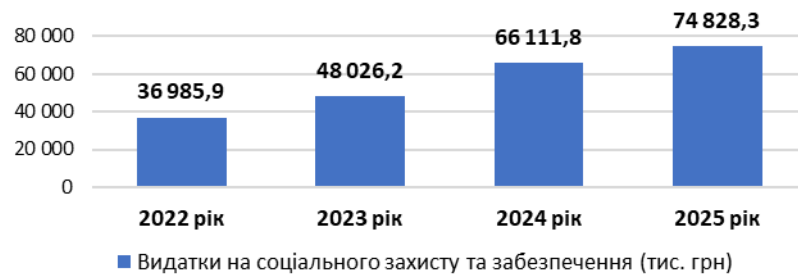


Рисунок 14 Фінансування галузі соціального захисту за кошти місцевого бюджету

4.5.16 За рахунок коштів місцевого бюджету на утримання галузі соціального захисту населення у 2025 році було направлено 74 828,3 тис. грн, що на 37 842,4 тис. грн більше ніж у 2022 році. В умовах воєнного стану забезпечується здійснення заходів, спрямованих на підтримку Захисників та Захисниць України та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших отримувачів соціальних допомог.

Таблиця 6 Фінансування галузі соціального захисту населення за кошти державного бюджету

Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5	6
Пільги та допомоги за рахунок державного бюджету, разом:	тис. грн	134 725,2	141 371,2	130 478,3	146 355,2
– пільги ветеранам війни і праці на ЖКП	тис. грн	19 459,7	17 589,3	*	*
- субсидії населенню на ЖКП	тис. грн	5 363,3	2 873,4	*	*
- державні соціальні допомоги	тис. грн	109 902,2	120 908,5	130 478,3	146 355,2
Приріст	%	151	105	92	112

*Нарахування пільг та субсидій з 01.01.2023 року здійснює ПФУ.

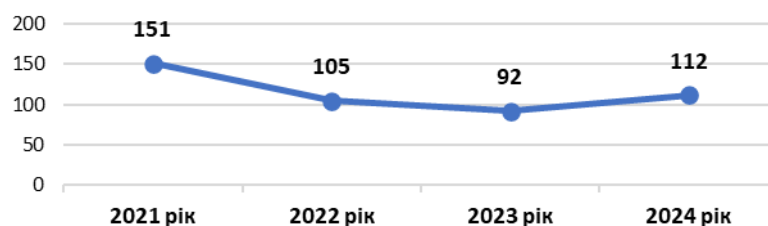


Рисунок 15 Темпи росту бюджетного фінансування по галузі соціального захисту (%)

4.5.17 Висновки:

Соціальний захист населення Вараської МТГ забезпечується як під державні, так і під місцеві гарантії.

Є перспективи подальшого підвищення якості і доступності відповідних послуг, у тому числі, ветеранам війни та внутрішньо переміщеним особам за рахунок збільшення обсягів фінансування, зокрема, капітальних видатків на об'єкти галузі, а також впровадження сучасних організаційних підходів.

В умовах воєнного стану постає необхідність здійснення заходів, спрямованих на підтримку Захисників та Захисниць України та членів їх сімей, що полягають у наданні соціальної допомоги за принципами індивідуального підходу, доступності, відкритості, добровільності.

Спостерігається поступове зростання розміру середньомісячної заробітної плати штатного працівника, яка на 01.01.2021 становила 31 138 грн та була найвища в області.

Окрім того, пріоритетами у сфері соціального захисту та соціального забезпечення є:

- забезпечення додаткових соціальних гарантій найбільш незахищеним верствам населення та іншим громадянам, які опинились в складних життєвих обставинах та виконання заходів передбачених місцевими програмами соціального захисту;
- забезпечення соціальними послугами за місцем проживання громадян, не здатних до самообслуговування у зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю, а також громадян, які перебувають в складних життєвих обставинах;
- здійснення заходів комплексної реабілітації, спрямованих на всебічний розвиток дітей з інвалідністю та коригування порушень розвитку дітей та молоді з особливими потребами, навчання їх соціальним та побутовим навичкам, формування життєвої компетенції, здатності до сімейно-побутової, громадської діяльності, розвиток творчих здібностей, повернення їх до активної участі у суспільному житті;
- реалізація загальнодержавних, регіональних програм соціальної підтримки сімей, дітей та молоді, соціального становлення молоді та інших програм стосовно сімей, дітей та молоді;
- розвиток закладів, які сприятимуть задоволенню творчих інтересів, розвитку здібностей, організації змістовного дозвілля та відпочинку;
- надання родинам ветеранів, сімей загиблих(померлих) та зниклих безвісти Захисників та Захисниць всебічну підтримку, яка включає психологічну допомогу, соціальний супровід та допомогу в отриманні юридичних і соціальних послуг.

4.5.18 За рахунок коштів бюджету міської територіальної громади у середньостроковому періоді планується утримувати наступні установи та заклади соціального захисту: Вараський міський центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю імені З.А.Матвієнко, Вараський центр соціальних служб та послуг. Також, на 2021 – 2027 роки плануються видатки на реалізацію місцевих програм соціального захисту та соціальної підтримки окремих категорій населення громади.

4.5.19 Основні результати, яких планується досягти: адаптація системи надання

соціальних послуг до нових вимог законодавства, спрощення порядку надання соціальних послуг, впровадження нових, сучасних комп'ютерних та Інтернет технологій; охоплення соціальним захистом максимальної кількості сімей та малозабезпечених громадян, які потребують підтримки місцевої влади; покращення соціального діалогу між громадськими організаціями та владою.

4.6 ОСВІТА

4.6.1 У Вараської МТГ на 2025/2026 навчальний рік затверджено таку мережу закладів освіти: 11 закладів дошкільної освіти (99 груп, 1536 вихованці) (далі – ЗДО); 14 закладів загальної середньої освіти (325 клас, 7798 учнів) (далі – ЗЗСО); 2 заклади позашкільної освіти. До мережі освітньої галузі Вараської МТГ належать 29 закладів освіти та 2 освітніх установи (Вараський інклюзивно-ресурсний центр та Вараський центр професійного розвитку педагогічних працівників). У закладах та установах освіти Вараської МТГ працює 1 864 працівник.

4.6.2 У ДНЗ (яслах-садку) комбінованого типу №2, Старорафалівському ЗДО оголошено простій. У сільській місцевості Вараської МТГ функціонує 2 ЗДО у селах Собіщиці та Заболоття.

4.6.3 У ЗДО спостерігається тенденція зменшення кількості дітей дошкільного віку, що призведе до зменшення кількості груп у закладах та вивільнення працівників. Натомість у сільській місцевості громади спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей та потреба в будівництві закладів дошкільної освіти з метою охоплення дошкільною освітою більшої кількості вихованців у селах Мульчиці, Сопачів та Більська Воля.

Таблиця 7 Середня наповнюваність груп в закладах дошкільної освіти

Показники	2022/2023 навчальний рік	2023/2024 навчальний рік	2024/2025 навчальний рік	2025/2026 навчальний рік
1	2	3	4	5
Заклади дошкільної освіти, одиниць	13	13	13	13
Кількість груп, одиниць	125	111	102	99
Кількість дітей, осіб	2 161	1 979	1 695	1 536

4.6.4 Мережа ЗЗСО задовільняє потреби мешканців громади. Середня наповнюваність класів у 2025/2026 році становить 24 учні. У закладах функціонує 24 групи подовженого дня, із них – 12 інклюзивних (у 2024/2025 навчальному році – 23 групи, із них –14 інклюзивних).

4.6.5 Невирішеною залишається проблема двозмінності навчання. У 2025/2026 навчальному році двозмінністю охоплено 14% (1 107 учнів). Двозмінне навчання залишається у Вараських ліцях №№ 3,4, Собіщицькому ліцеї, Мульчицькому ліцеї та Рудківській гімназії.

4.6.6 Вараський ліцей №1 бере участь у передпілотному проєкті з питань реформування мережі старшої профільної школи, з 01.09.2025 організований набір у 10 класи пілотного проєкту в зазначеному закладі освіти.

4.6.7 В умовах воєнного стану (за потребою) в ЗЗСО проводиться навчання з

використанням технологій дистанційного навчання.

Таблиця 8 Середня наповнюваність груп в закладах загальної середньої освіти

Показники	2022/2023 навчальний рік	2023/2024 навчальний рік	2024/2025 навчальний рік	2025/2026 навчальний рік
1	2	3	4	5
Заклади загальної середньої освіти, одиниць	14	14	14	14
Кількість класів, одиниць	331	332	332	325
Кількість учнів, осіб	8 193	8 117	7 985	7 798

4.6.8 В системі позашкільної освіти Вараської МТГ функціонує Центр дитячої та юнацької творчості (далі – ЦДЮТ) та Дитячо-юнацька спортивна школа (далі – ДЮСШ).

4.6.9 У 2024 році ЦДЮТ переведений у нове приміщення. Станом на 01.01.2025 функціонує 79 груп, з яких 2 інклюзивних, за напрямками: художньо-естетичний, туристично-краєзнавчий, еколого-натуралістичний, науково-технічний, соціально-реабілітаційний, військово-патріотичний, дослідницько-експериментальний. Діє 30 гуртків, в яких охоплено 932 вихованці.

4.6.10 ДЮСШ як заклад позашкільної освіти спортивного профілю створює необхідні умови для гармонійного виховання, фізичного розвитку, змістовного відпочинку дітей. У 2024/2025 навчальному році в структурі спортивної школи функціонує 5 відділень: баскетболу, волейболу, дзюдо, футболу, боротьби греко-римської, де позашкільну освіту здобувають 410 вихованців.

4.6.11 Проблемні питання системи позашкільної освіти: ДЮСШ розміщена у пристосованих приміщеннях, в яких немає необхідних умов для проведення занять. Є потреба відкриття філій закладів позашкільної освіти у селах Вараської МТГ та створенні Центру національно-патріотичного виховання, який буде координувати роботу у цьому важливому напрямку.

Таблиця 9 Середня наповнюваність груп в закладах позашкільної освіти

Показники	2022/2023 навчальний рік	2023/2024 навчальний рік	2024/2025 навчальний рік	2025/2026 навчальний рік
1	2	3	4	5
Заклади позашкільної освіти, одиниць	2	2	2	2
Кількість груп, одиниць	106	111	108	134
Кількість вихованців, осіб	1 324	1 398	1 342	1 676

4.6.12 Кадрове забезпечення закладів позашкільної освіти у 2025/2026 навчальному році становить 56 працівників, в тому числі 32 педпрацівників.

4.6.13 Важливою ділянкою освітнього процесу є робота з дітьми з особливими освітніми потребами. З метою забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття освіти та забезпечення даної категорії системним кваліфікованим супроводом у Вараській МТГ функціонує Вараський інклюзивно-ресурсний центр (далі-Вараський ІРЦ) та групи компенсуючого типу у дошкільному навчальному закладі (яслах-садку) комбінованого типу №7,

Вараському ЗДО (яслах-садку) комбінованого типу №10, що налічує 6 спеціальних груп для дітей з мовленнєвими труднощами.

- 4.6.14 У Вараських ліцеях №№ 2,3,4,5, Сопачівському ліцеї функціонують логопедичні пункти, послугами вчителів-логопедів охоплено всі ЗЗСО, які функціонують у нашій громаді.
- 4.6.15 В ЗЗСО забезпечено безкоштовним харчуванням учнів 1-4 класів, учнів 5-11 класів – із числа пільгових категорій дітей. У ЗДО № 5,7,10 Вараської МТГ організовано харчування дітей дошкільного віку з непереносимістю глютену та лактози.
- 4.6.16 Станом на 01.01.2025 у Вараській МТГ функціонує 8 класів безпеки, а саме: в Вараських ліцеях №2,4,6, Старорафалівській гімназії, Сопачівському ліцеї, Мульчицькому ліцеї, Озерецькій гімназії, Заболоттівській гімназії.
- 4.6.17 Упродовж 2024 року функціонували 12 збірних пунктів евакуації на базі закладів освіти Вараської МТГ, а саме: Вараських ліцеїв №№ 1,2,3,4,5, Озерецької гімназії, Мульчицького ліцею, Більськовільського ліцею, Собіщицького ліцею, Сопачівського ліцею, Старорафалівської гімназії та Заболоттівської гімназії.
- 4.6.18 На базі закладів освіти Вараської МТГ в приміщеннях найпростіших укриттів було розгорнуто 7 пунктів незламності, а саме: у Вараських ліцеях №№1,4, ЗДО №№5,7,10,11 та Собіщицькому ЗДО.
- 4.6.19 У 2024 році завершено роботи з реконструкції будівлі Вараського ліцею №3 з облаштуванням захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційного укриття).
- 4.6.20 У закладах освіти Вараської МТГ проводились щодо дооблаштування підвальних приміщень (найпростіших укриттів) та придбання генераторів.
- 4.6.21 У Вараській МТГ здійснюється організоване довозення учасників освітнього процесу до місць навчання. Станом на 01.01.2025 перевезення здійснюють 11 шкільних автобусів
- 4.6.22 Динаміка бюджетного фінансування в галузі освіта за 2022 – 2025 роки наведена в наступних таблиці 10 та діаграмах (рисунки 16-17).

Таблиця 10 Фінансування галузі освіта за кошти місцевого бюджету

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено-го на галузь освіта (тис. грн)	401 233,7	506 264,5	554 072,0	636 115,6
Приріст (%)	92	126	109	115

- 4.6.23 За рахунок коштів місцевого бюджету на утримання галузі освіта у 2025 році було направлено 636 115,6 тис. грн, що на 234 881,9 тис. грн більше ніж у 2021 році. Приріст до попереднього року становить 15%, або 82 043,6 тис. грн.



Рисунок 16 Динаміка бюджетного фінансування по галузі освіти

4.6.24 Спостерігається тенденція до зростання обсягу бюджетних коштів, що направляються на освітню галузь. (%)

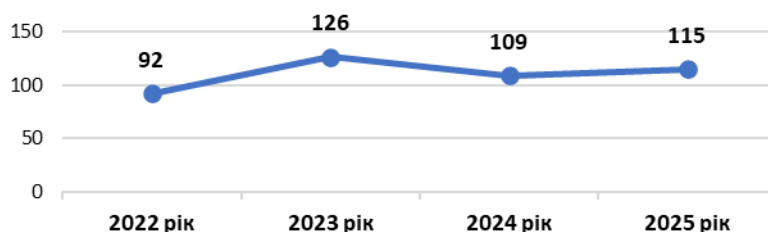


Рисунок 17 Темпи росту бюджетного фінансування по галузі освіти

4.6.25 Питома вага видатків на освітню галузь в загальних видатках бюджету Вараської МТГ зменшилась з 50% в 2022 році до 44% у 2025 році.

4.6.26 Висновки:

Загалом мережа закладів загальної середньої освіти задовольняє потреби мешканців громади. Проте, залишається проблема двозмінності навчання.

Успішна реалізація положень Закону України «Про освіту» та Концепції Нової української школи сприяють підвищенню якості надання освітніх послуг, впровадженню нових підходів у діяльності освітніх установ.

Разом з тим, прискорення модернізації освіти потребує вдосконалення відповідної організаційної роботи, а також залучення значних обсягів фінансових ресурсів для створення безпечного освітнього середовища та для будівництва, реконструкції шкіл і дошкільних навчальних закладів в першу чергу у сільській місцевості.

4.7 КУЛЬТУРА, ТУРИЗМ, МОЛОДЬ, СПОРТ

4.7.1 Реалізацію повноважень в галузі культури, туризму, молоді та спорту Вараської МТГ здійснює департамент культури, туризму, молоді та спорту ВК ВМР, у підпорядкуванні якого знаходиться 13 закладів, а саме: комунальний заклад «Парк культури та відпочинку»; комунальний заклад «Вараський молодіжний центр»; комунальний заклад «Вараська школа мистецтв» ВМР; центр дозвілля; Заболоттівський будинок культури; Вараська міська бібліотека для дітей; Вараська міська публічна бібліотека; будинок культури с. Більська Воля; будинок культури с. Мутьчиці; будинок культури с. Собіщиці; клуб с. Озерці; клуб с. Стара Рафалівка; клуб с. Сопачів.

- 4.7.2 З метою виховання у місцевої громади почуття патріотизму, любові до рідного міста, розвитку різних напрямів аматорської діяльності та змістовної організації дозвілля громади департаментом культури, туризму, молоді та спорту щороку проводяться культурно-мистецькі заходи. В 2025 році Вараську МТГ було представлено в Рівненському обласному краєзнавчому музеї в межах культурного проєкту «Жива спадщина: від громади до музею»: відтворювали традиції Вараського весілля та презентували гастроспадщину Вараської МТГ. Також взято участь у фестивалі «Жива культура – живий світ» у Національному музеї народної архітектури та побуту України, де презентували поліський мадик, який внесли в Обласний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини від Вараської МТГ.
- 4.7.3 Основним завданням комунального закладу «Парк культури та відпочинку» є організація відпочинку населення, задоволення культурних запитів різних груп мешканців міста, створення умов для відновлення фізичних і духовних сил людей, розвиток їх художнього і естетичного смаку, екологічне виховання.
- 4.7.4 Центром музично-естетичного виховання в місті є комунальний «Вараська школа мистецтв» ВМР.
- 4.7.5 На території Вараської МТГ продовжують діяти аматорські колективи: народний аматорський хоровий колектив «Передзвін» (центр дозвілля), народний аматорський хоровий колектив імені Федора Гощука (центр дозвілля), народний аматорський вокальний ансамбль бандуристок «Берегиня» (центр дозвілля), народний аматорський чоловічий вокальний ансамбль «Заграва» (центр дозвілля), аматорський колектив «Голоси Полісся» (центр дозвілля), народний аматорський фольклорний ансамбль «Родинопка» (центр дозвілля), народний родинний вокальний ансамбль «Рідня» (село Заболоття), народний аматорський ансамбль української народної пісні «Журавлина» (село Більська Воля), народний аматорський фольклорний ансамбль «Любисток» (село Мульчиці), народний аматорський фольклорний ансамбль «Родинопка» (центр дозвілля).
- 4.7.6 Колективи є постійними учасниками загальноміських урочистостей, культурно-мистецьких заходів, обласних конкурсів та фестивалів. Аматорський ансамбль «Голоси Полісся» центру дозвілля у 2025 році представив Україну на XVI Міжнародному фестивалі культури та спорту «Життя прекрасне 40+» (Life is Beautiful), що відбувся у Болгарії. За чудовий рівень майстерності ансамбль отримав спеціальний приз фестивалю — SPECIAL AWARD.
- 4.7.7 Міські бібліотеки обслуговують понад 12 тис. користувачів. У 2024 році завдяки участі у проєкті «Обмін між німецькою та українською книжковою та літературною індустрією» Вараська міська публічна бібліотека потрапила до списку 1000 відібраних бібліотек України та безкоштовно отримала 14 нових книг на кожен відділ. У 2025 році отримали нові англійські книги завдяки ініціативам PEN Ukraine, британського благодійного фонду Book Aid International, Англійського ПЕН Pen, Міжнародного ПЕН PEN International, Гуманітарна Нова пошта.
- 4.7.8 Вараська МТГ має значний туристичний потенціал: пам'ятки історії та монументального мистецтва; пам'ятки археології; заповідники; рекреаційно-

оздоровчі зони; цікава, збережена, але малодосліджена культурна спадщина природних ресурсів (Біле озеро, ліси, річки).

4.7.9 На території громади знаходиться унікальне озеро карстового походження - «Біле озеро». Вода у Білому озері є лікувальною через підвищений вміст гліцерину – до 6,37 мг/л. Чудово лікує шкірні захворювання. Цікавою в озері є риба вугор річковий європейський. Риболовля тут є одним з привабливих видів відпочинку для туристів.

4.7.10 На березі водойми розташований реабілітаційно-оздоровчий комплекс «Біле озеро» Рівненської АЕС. Комплекс розрахований на 503 ліжко-місць. Діють футбольний, баскетбольний, волейбольний майданчики та дитячий ігровий майданчик. На базі РОК «Біле озеро» постійно проводяться різноманітні спортивні та культурно-масові заходи. Щорічно тут проходить оздоровлення та відпочинок 4-7 тис. осіб.

4.7.11 За рахунок коштів місцевого бюджету на утримання галузі культура та мистецтво у 2025 році було направлено 18 621,4 тис. грн, що на 33%, або на 4 593,3 тис. грн, більше ніж у 2022 році.

4.7.12 Динаміка бюджетного фінансування в галузі культура за 2022-2025 роки наведена в наступних таблиці 11 та діаграмі (рисунок 18).

Таблиця 11 Фінансування галузі культура та мистецтво за кошти місцевого бюджету

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено на галузь культура і мистецтво (тис. грн)	14 028,1	18 416,6	16 921,7	18 621,4
Приріст (%)	101	131	92	110



Рисунок 18 Фінансування галузі культури і мистецтва за кошти місцевого бюджету

4.7.13 Метою створення відділу молодіжних ініціатив та Молодіжного центру є формування сприятливого середовища для саморозвитку, дозвілля, реалізацію потенціалу молоді та залучення її до процесів, спрямованих на розвиток Вараської МТГ. При закладі на постійній основі діють клуби за інтересами: клуб «Підготовка до НМТ», клуб «Уроки гітари з 0», клуб кінолюбителів та клуб любителів настільних ігор. Завдяки впровадженню ініціативам вдалося створити сприятливі умови для розвитку активної молоді, їхньої інтеграції в суспільне життя та реалізації власних проєктів. Створено умови для розвитку лідерства, патріотичної свідомості та активної громадянської позиції серед молоді.

4.7.14 Протягом 2024 року у співпраці з ГО «Ольбери», «Полар вей», «Станиця Вараш

Пласту» - Національної скаутської організації України, Асоціацією прав інвалідів з дитинства «Надія» та релігійною громадою «Благодать» було організовано 24 оздоровчих наметових та спортивно-туристичних таборів, експедицій, мандрівок, екскурсій, походів, на суму 444,6 тис. грн.

4.7.15 Соціально-правовий захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, що прибули з інших територій забезпечується працівниками служби у справах дітей ВК ВМР.

4.7.16 Станом на 01.01.2025 року на первинному обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування перебуває 56 дітей та 28 дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах.

4.7.17 Постійно здійснюється контроль за збереженням житла та майна дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, ведеться Реєстр їх житла та майна. На обліку громадян, які потребують покращення житлових умов перебуває 57 дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування та осіб з їх числа.

4.7.18 На проведення заходів з молодіжної та сімейної політики в межах Комплексної програми підтримки сім'ї, дітей та молоді Вараської МТГ у 2025 році було направлено 1 561,8 тис. грн, що на 399,9 тис. грн (або на 34%) більше ніж у 2022 році.

4.7.19 На заходи з оздоровлення та відпочинку дітей у 2025 році було направлено 1 494,0 тис. грн, що на 966,5 тис. грн (або у 3 рази) більше ніж у 2022 році.

4.7.20 Динаміка бюджетного фінансування заходів з молодіжної та сімейної політики за 2022 – 2025 роки наведена в наступних таблиці 12 та діаграмі (рисунок 19).

Таблиця 12 Фінансування заходів з молодіжної та сімейної політики за кошти місцевого бюджету

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Заходи програми підтримки сім'ї, дітей та молоді Вараської МТГ (тис. грн)*	1 161,9	1 368,8	1 766,2	1 561,8
Приріст (%)	210	118	129	88
Заходи з оздоровлення та відпочинку дітей (тис. грн)	527,5	536,0	628,0	1 494,0
Приріст (%)	166	102	117	238

*В межах Комплексної програми підтримки сім'ї, дітей та молоді

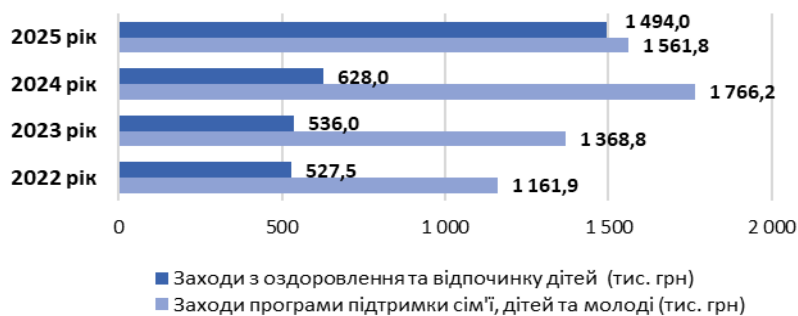


Рисунок 19 Фінансування заходів з молодіжної та сімейної політики за кошти місцевого бюджету

- 4.7.21 З метою формування у населення мотивації для фізичного виховання і спорту, як важливих чинників забезпечення здорового способу життя в Вараській МТГ проводиться ряд фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів з різних видів спорту серед усіх верств населення, в усіх навчальних закладах, в дитячо-юнацьких спортивних школах, за місцем проживання та роботи, у місцях масового відпочинку громадян, а також фізкультурно-оздоровча та реабілітаційна робота серед інвалідів.
- 4.7.22 На території міста розміщені майданчики зі штучним покриттям, майданчики для занять воркаутом, майданчик з тренажерними елементами, майданчик для занять скейтбордингом. На території парку культури та відпочинку є майданчик для людей з обмеженими фізичними можливостями.
- 4.7.23 Станом на 01.01.2025 у Вараській МТГ функціонує 2 дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ управління освіти та КДЮСШ УСО ВП РАЕС). В дитячо-юнацьких спортивних школах займається 878 дітей.
- 4.7.24 На виконання заходів Програми розвитку фізичної культури і спорту територіальних громад ВМР протягом 2025 року проведено та організовано ряд спортивно-масових заходів з різних видів спорту: волейболу, шахів, футболу, плавання, боксу, греко-римської боротьби, гирьового спорту, пауерліфтингу, міні-футболу, з спортивно-масової гри «Сімейні перегони. Здорова Україна» тощо.
- 4.7.25 На утримання фізичної культури і спорту у 2025 році було направлено 8 668,3 тис. грн, що на 81%, або на 3 887,9 тис. грн більше ніж у 2022 році. Приріст до попереднього року становить 15% (у 2024 році було направлено 7 535,4 тис. грн).

Таблиця 13 Фінансування по галузі фізична культура і спорт за кошти місцевого бюджету

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5
Обсяг фінансового ресурсу, направлено на галузь фізичної культури та спорту (тис. грн)	4 780,4	6 398,4	7 535,4	8 668,3
Приріст (%)	69	134	118	115



Рисунок 20 Динаміка бюджетного фінансування по галузі фізична культура та спорт

- 4.7.26 Основними пріоритетами у сфері культури і туризму є: забезпечення організації культурного-мистецького дозвілля населення, збереження та зміцнення культурних традицій; забезпечення прав громадян на бібліотечне обслуговування,

загальну доступність до інформації та культурних цінностей; формування нових громадських та культурних просторів; забезпечення діяльності і розбудови парку культури та відпочинку; підвищення якості культурних послуг, створення умов для творчого розвитку особистості, запровадження сучасних технологій для реалізації культурних заходів; збереження та поширення культурної спадщини громади; модернізація та капітальні ремонти приміщень закладів культури; впровадження проєктного фінансування культурних заходів із застосуванням різних джерел фінансування; маркетинг та промоція культурно-історичних можливостей громади.

4.7.27 Протягом 2021-2027 років планується досягти наступних результатів: розвиток класичного і сучасного мистецтва та аматорської творчості; збереження та актуалізація традиційної культури; розвиток туристично-рекреаційного потенціалу та туристичної привабливості громади; популяризація народної творчості; збереження та поширення культурної спадщини громади та проведення культурно-мистецьких заходів в сучасному форматі.

4.7.28 Основними пріоритетами у сфері фізичної культури та спорту є: створення та забезпечення сприятливих умов для розвитку фізичної культури та масового спорту; розбудова спортивної інфраструктури; забезпечення необхідних умов для розвитку усіх видів спорту представлених в громаді; популяризація здорового способу життя серед населення, збільшення кількості залученого населення до занять фізичними вправами та активного відпочинку.

4.7.29 Протягом 2022-2027 років планується досягти: високих спортивних результатів, створення сприятливих умов для залучення широких верств населення до масового спорту; забезпечення розвитку спортивної інфраструктури для активного відпочинку та занять масовим спортом; створення стимулів для здорового способу життя.

4.7.30 Основними пріоритетами у сфері молодіжної політики є: забезпечення участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики Вараської МТГ; забезпечення рівних можливостей для самореалізації молоді та створення умов для неформальної освіти молоді; забезпечення діяльності молодіжного центру; підтримка та розвиток національно-патріотичного виховання; підвищення рівня конкурентоспроможності та зайнятості молоді, здійснення консультування щодо професійного і кар'єрного розвитку, враховуючи її інтереси, можливості та потреби ринку праці.

4.7.31 Протягом 2021-2027 років планується досягти наступних результатів: створення трьох молодіжних осередків у сільських населених пунктах громади; розвиток умов для самореалізації молоді шляхом проведення тренінгів, молодіжних форумів, конференцій, воркшопів тощо; розвиток волонтерського напрямку серед молоді; здійснення заходів щодо підвищення рівня самозайнятості серед молоді, стимулювання та підтримки молодіжного підприємництва.

4.7.32 Висновки:

Наявна інфраструктура галузі відповідає діючим у державі мінімальним соціальним нормативам забезпечення населення закладами культури та гарантує дотримання прав населення на духовний розвиток, доступність цінностей

літератури і мистецтва, належний рівень та якість культурних послуг, збереження культурної спадщини.

Розпочато процес формування нових культурних просторів та розвитку культурного розмаїття територіальної громади.

Наявна база для розвитку туристичної індустрії.

Разом з тим, необхідна модернізація та технічне переоснащення більшості закладів культури та спорту, створення безпечних умов для залучення широких верств населення до масового спорту, передусім в сільській місцевості.

5 ГОСПОДАРСЬКИЙ КОМПЛЕКС

5.1 ПРОМИСЛОВЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- 5.1.1 Провідними галузями промисловості Вараської МТГ є: енергетична галузь – виробництво і постачання електричної та теплової енергії; харчова промисловість – виробництво хлібобулочних та кондитерських виробів.
- 5.1.2 Енергетична галузь визначена державою як одна з пріоритетних для публічного інвестування на середньострокову перспективу.
- 5.1.3 Атомна енергетика – одне з найбільш економічно ефективних низьковуглецевих джерел енергії. Основним промисловим підприємством громади є філія «ВП «Рівненська АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» (далі - Рівненська АЕС), яке займається виробництвом електроенергії та теплоенергії. Річний обсяг виробництва електроенергії Рівненською АЕС, за оперативними даними, становить близько 36% від обсягу виробництва атомними електростанціями та близько 20% від загального обсягу виробництва електроенергії в Україні. Питома вага ВП РАЕС в загальному обсязі промислового виробництва по місту складає близько 99 відсотків.
- 5.1.4 ТзОВ «Кузнецовський хлібозавод» займається виробництвом хлібобулочних і кондитерських виробів. Річний обсяг виробництва становить близько 6 тис. тонн.
- 5.1.5 Впродовж останніх років Вараська МТГ одна з перших в Рівненській області по обсягу реалізованої промислової продукції.
- 5.1.6 Обсяг реалізованої промислової продукції у грошовому виразі зріс: у 2022 році порівняно з 2021 роком у 2 рази; у 2023 році порівняно з 2022 роком на 48%; у 2024 році порівняно з 2023 роком – на 35%; у 2025 році порівняно з 2024 роком – на 24%.
- 5.1.7 Темпи росту обсягу реалізованої промислової продукції громади у відсотках до попереднього року наведені у таблиці 14 та діаграмі на рисунку 21.

Таблиця 14 Темпи росту реалізованої промислової продукції (% до попереднього року)

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Темпи росту реалізованої промислової продукції (%)	235	148	135	124

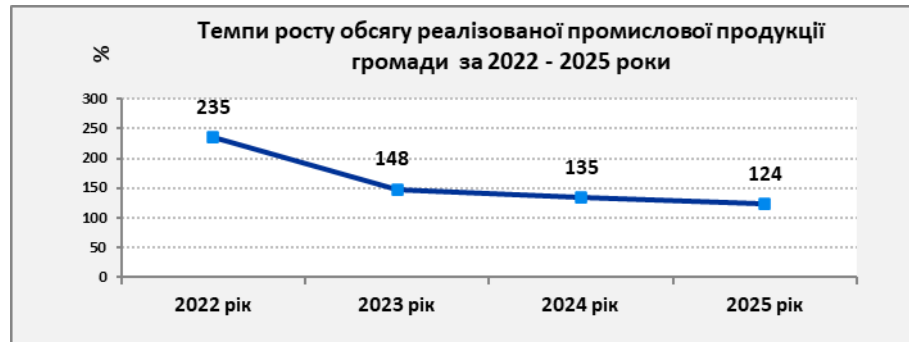


Рисунок 21 Темпи росту обсягу реалізованої промислової продукції громади за 2022 – 2025 роки

- 5.1.8 У 2026 – 2027 роках, враховуючи макропоказники економічного і соціального розвитку України, в тому числі індекс росту цін виробників промислової продукції, прогнозується зростання обсягу реалізованої промислової продукції по Вараській МТГ: у 2026 році на 14 % порівняно з 2025 роком; у 2027 році на 11% порівняно з 2026 роком.
- 5.1.9 Враховуючи розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року» пріоритетом розвитку підприємства є будівництво енергоблоку № 5 потужністю 1100 МВт за новітньою американською технологією AP1000 компанії Westinghouse. Вже виконано низку передпроектних робіт.
- 5.1.10 Попри виклики воєнного стану, продовжується впровадження сучасних технологій та інноваційних рішень для підвищення безпеки, надійності й ефективності експлуатації атомних електростанцій. Зокрема, на майданчиках АЕС триває реалізація посиленого моніторингу виробничої діяльності (ePM) за методологією Паризького центру ВАО АЕС. Посилений моніторинг – один з ключових напрямів ініціативи ВАО АЕС «Курс на досконалість», спрямований на підвищення ядерної безпеки та ефективної експлуатації атомних електростанцій. Його мета – своєчасне виявлення й усунення потенційних слабких місць у виробничих процесах, щоб запобігти їх виникненню у майбутньому.
- 5.1.11 У перспективних планах Рівненської АЕС: продовження терміну експлуатації діючих енергоблоків; проведення робіт з будівництва енергоблоку №5; будівництво житлового будинку №416 в мікрорайоні Ювілейний м. Вараш; будівництво гідротехнічної споруди Рівненської АЕС на р. Стир в м. Вараш; будівництво сховища цивільного захисту на 1200 місць на Рівненській АЕС; будівництво центру обробки даних; переведення енергоблоків Рівненської АЕС на 18-місячний паливний цикл.
- 5.1.12 Промисловим підприємством по виробництву хлібобулочних і кондитерських виробів (ТзОВ «Кузнецовський хлібозавод») проведено часткове оновлення виробничих потужностей, підприємство постійно вдосконалює свою виробничу базу шляхом проведення капітальних ремонтів цехів, придбання нового обладнання.

5.1.13 Висновки:

У Вараській міській територіальній громаді є вагомий промисловий потенціал представлений, в першу чергу, наявністю на території громади підприємства загальнодержавного значення – Рівненської АЕС, яка виробляє близько 20% електроенергії від загального виробництва електроенергії в Україні та займає друге місце в загальнообласному обсязі реалізованої промислової продукції. Підприємство забезпечує фінансову стабільність громади, зайнятість населення, є виробником і постачальником дешевої (порівняно з іншими регіонами) теплової енергії.

Розроблені техніко-економічний аналіз будівництва, дорожня карта будівництва та виконано ряд передпроектних робіт для будівництва нового енергоблоку №5 Рівненської АЕС.

З метою зменшення залежності економіки громади від роботи одного підприємства є необхідність у розвитку інших напрямків в галузі промисловості (деревообробна, бурштинодобувна, харчова, текстильна, тощо). Як наслідок – поступове зростання обсягу реалізованої промислової продукції з розрахунку на одну особу.

Враховуючи, що у зоні розташування Рівненської АЕС діють одні з найнижчих в Україні тарифів на теплову енергію, є можливість залучення інвесторів для створення додаткових виробничих потужностей, в тому числі сільськогосподарського спрямування.

Потребує активізації робота із запровадження підходу смарт-спеціалізації, розширення ринків збуту продукції, в тому числі з країнами Європейського Союзу.

5.2 СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА АГРОВИРОБНИЦТВО

5.2.1 Пріоритетними напрямками розвитку аграрного сектору економіки громади є виробництво зернових та зернобобових культур, овочів, картоплі, молока та м'яса.

5.2.2 Сільськогосподарські землі громади становлять 23,7 відсотка (14 414,4 гектарів) від загальної площі Вараської МТГ (60 893,77 гектарів, з них 2 відсотка становить площа міста Вараш, а 98 відсотка - сільських населених пунктів громади).

5.2.3 Для сільськогосподарських угідь громади характерна велика строкатість ґрунтового покриття.

5.2.4 Станом на 01.01.2022 року сільське населення громади становить 20,5 відсотка (10 787 осіб) від загальної чисельності постійного населення Вараської МТГ (52 498 осіб).

5.2.5 Станом на 01.01.2026 у Вараській МТГ налічувалося близько 826 голів великої рогатої худоби, у тому числі 654 корови, 1 902 голови свиней, 119 голів дрібної рогатої худоби (кози, вівці) та 75 коней. Крім того, у громаді зареєстровано 26 бджолопасік, що налічують 731 бджолосім'ю.

5.2.6 У серпні 2022 року Міністерство аграрної політики та продовольства України, за сприяння Європейського Союзу, запустило онлайн платформу – Державний

аграрний реєстр (далі – ДАР), яка є загальнодоступною та дає можливість українським аграріям самостійно здійснювати реєстрацію з метою отримання державної та міжнародної допомоги.

5.2.7 Постановою Кабінетом Міністрів України від 16 серпня 2022 року №918 (із змінами) затверджено «Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції».

5.2.8 Протягом 2022, 2024 та 2025 років виробники сільськогосподарської продукції (далі – с/г виробники) Вараської МТГ отримували державну підтримку, реалізація якої здійснювалася виключно через ДАР. Фінансова допомога надавалася за такими напрямками:

- бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь сільськогосподарського призначення (1 гектар) для провадження сільськогосподарської діяльності;
- спеціальна бюджетна дотація для утримання великої рогатої худоби (корів) усіх напрямів продуктивності;
- спеціальна бюджетна дотація для утримання маточного поголів'я кіз та/або овець.

5.2.9 За період дії програм державну підтримку отримали:

- у 2022 році — 13 с/г виробників на загальну суму 808 452 грн;
- у 2024 році — 22 с/г виробники на загальну суму 1 078 000 грн;
- у 2025 році — 8 с/г виробники на загальну суму 185 000 грн.

5.2.10 У 2024 році у межах Ініціативи AGRI-Україна через Програму USAID АГРО 3 агровиробники Вараської МТГ безоплатно отримали мінеральні добрива для проведення весняної та осінньої посівної кампаній 2024 року.

5.2.11 На території села Заболоття знаходяться тепличне господарство ТОВ «Флорія - України», яке спеціалізується на вирощуванні овочевих культур. Перевагою підприємства є близьке сусідство з Рівненською АЕС, що дає змогу використовувати дешевий теплоносій, який у собівартості продукції займає лише три відсотки.

5.2.12 Сільське населення на постійній основі займається індивідуальним виробництвом молока, меду, розведенням великої та дрібної рогатої худоби, свиней і птиці, вирощуванням городини та реалізує свою продукцію на місцевих ринках. Значна кількість індивідуальних домогосподарств мають великі площі теплиць під огірками, помідорами та іншими ранніми овочами. Також місцеве населення активно займається збором ягід, грибів, лікарських трав в навколишніх лісах.

5.2.13 Висновки:

- ресурсний потенціал сільського господарства має значні можливості для подальшого розвитку шляхом залучення інвестицій та впровадження передових форм організації виробництва;
- в громаді є достатня база для створення фермерських господарств та сільськогосподарських кластерів. Фермери та селяни-одноосібники, які будуть долучатися до реалізації проєктів та програм в галузі сільського господарства,

- зможуть здобути знання, освоїти новаторські підходи, покращити фінансовий стан та бути конкурентоспроможними на ринку в аграрному секторі;
- фінансова підтримка галузі тваринництва стимулює її розвиток та створює умови для стабільного нарощування обсягів виробництва тваринницької продукції;
 - серед пріоритетних напрямів розвитку громади найбільш перспективними вбачаються високотехнологічне тваринництво, органічне землеробство, ягідництво, садівництво та тепличне господарство.

5.3 МАЛИЙ ТА СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ПОСЛУГ

5.3.1 Підприємництво є одним з важливих напрямків місцевого економічного розвитку та сферою зайнятості економічно активної частини населення. Враховуючи монофункціональність міста, найбільш характерними і перспективними видами підприємницької діяльності в місті є: торговельне обслуговування населення, послуги ресторанного господарства, надання побутових та медичних послуг, виконання будівельно-монтажних робіт. Галузева структура підприємництва в останні роки почала змінюватись, хоча невиробнича сфера і надалі залишається домінуючою.

5.3.2 Станом на 01.01.2026 у Вараській МТГ зареєстровано 2662 суб'єкти господарської діяльності, з них: юридичних осіб – 608, фізичних осіб-підприємців – 2054.

5.3.3 Протягом 2025 року в громаді функціонувало 312 магазинів з реалізації продовольчих та непродовольчих товарів, 57 закладів ресторанного господарства, 4 автозаправних станції з реалізації паливно-мастильних матеріалів. В місті функціонує 5 ринків, в т.ч. 2 непродовольчих та 3 змішаних, на яких облаштовано 693 торгових місця як критого, так і відкритого типу.

Таблиця 15 Мережа підприємств роздрібної торгівлі, аптек, закладів ресторанного господарства та сфери послуг за 2021-2025 роки

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Об'єкти роздрібної торгівлі					
Магазини, в тому числі:	271	286	308	309	312
продовольчі	72	75	81	86	89
супермаркети	8	8	9	10	10
непродовольчі	138	155	170	164	164
змішані	53	48	48	49	49
Аптеки та аптечні пункти	29	23	25	28	30
Заклади ресторанного господарства	44	54	52	61	57
Сфери обслуговування населення, в тому числі:	137	177	213	216	221
перукарні	30	44	52	54	54
взуттєві майстерні	9	9	6	6	6
медичні платні послуги	38	43	46	46	52
швейні майстерні	11	13	12	12	12
автомайстерні	4	12	14	14	14
фотопослуги	3	8	8	8	8
інші	42	48	75	76	75

- 5.3.4 З метою зміцнення матеріально-технічної бази ринків, створення передумов для перетворення окремих з них у сучасні торговельно-сервісні комплекси залучаються кошти власників ринків і користувачів торгових місць. Необхідно зазначити, що стрімкий розвиток торгівлі на ринках, що був характерний для перехідного періоду економіки, зупинився. Це підтверджується припиненням зростання кількості торгових місць на ринках і відвідувачів ринків та пов'язано з відкриттям у місті нових супермаркетів, що посилює конкуренцію між ними.
- 5.3.5 З метою розширення доступу місцевого бізнесу до фінансових ресурсів у громаді проводиться активна робота із залучення суб'єктів господарювання до участі в державних програмах грантової підтримки, зокрема в державному проєкті «ЄРобота». У рамках проєкту вперше передбачена масштабна фінансова підтримка бізнесу на безповоротній основі.
- 5.3.6 Протягом 2022 – 2025 років 68 роботодавців Вараської МТГ отримали мікрогранти на створення або розвиток власного бізнесу на суму 16 058, 4 тис. грн. Крім того, у 2024 – 2025 роках 5 роботодавців (учасники бойових дій або другий з подружжя) Вараської МТГ отримали грант на розвиток власного бізнесу на суму 2 496,6 тис. грн.
- 5.3.7 Керівництво Вараської міської ради, депутатський корпус в межах чинного законодавства та повноважень сприяють розвитку підприємництва громади та розглядають суб'єктів підприємництва як партнерів для розвитку.
- 5.3.8 На регіональному рівні, в межах обласної програми, щороку оголошується конкурсний відбір проєктів суб'єктів малого і середнього підприємництва області, для реалізації яких може бути надана фінансова підтримка з обласного бюджету шляхом часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитами (позиками) банків.

5.4 ІНВЕСТИЦІЙНА ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- 5.4.1 Вараська МТГ активно працювала над залученням внутрішніх та зовнішніх інвестицій упродовж 2022 - 2025 років у реконструкцію та модернізацію господарського комплексу громади, впровадження енергозберігаючих та ресурсощадних технологій, ефективне використання людського ресурсу та туристично-рекреаційного потенціалу території. За 2025 рік у розвиток економіки громади підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування вкладено 3 944,7 млн грн капітальних інвестицій, що на 99% перевищує показник 2024 року, та в розрахунку на одного мешканця громади становить 75 474 грн.

Таблиця 16 Основні показники інвестиційної діяльності громади* (млн грн)

Показники, млн.грн. (без ПДВ)	Показники інвестиційної діяльності громади					
	Фактичні показники				Прогнозні показники	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування						
- у фактичних цінах	982,0	2 501,9	1 980,2	3 944,7	4 490,0	4 900,7
Із загального обсягу:						
-інвестиції в основний капітал	982,0	2 501,9	1 980,2	3 944,7	4 490,0	4 900,7

Показники, млн.грн. (без ПДВ)	Показники інвестиційної діяльності громади					
	Фактичні показники				Прогнозні показники	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Капітальні інвестиції за джерелами фінансування	982,0	2 501,9	1 980,2	3 944,7	4 490,0	4 900,7
- кошти держбюджету		2,0	15,9			
- кошти місцевого бюджету	94,0	112,9	33,3		99,5	97,5
- власні кошти підприємств	880,5	2 304,2	1 903,5	3 944,7	4 390,5	4 803,2
- кредити банків	2,5	5,7	-	-	-	-
- інші джерела фінансування	5,0	77,1	27,5	-	-	-

* - за даними промислових підприємств, розпорядників бюджетних коштів, комунальних підприємств

5.4.2 Найбільшу частку капітальних інвестицій громади упродовж 2022-2025 років становили власні кошти ВП РАЕС, за рахунок яких освоєно близько 99 відсотків усіх інвестицій.

5.4.3 Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування наведений у наступній діаграмі.

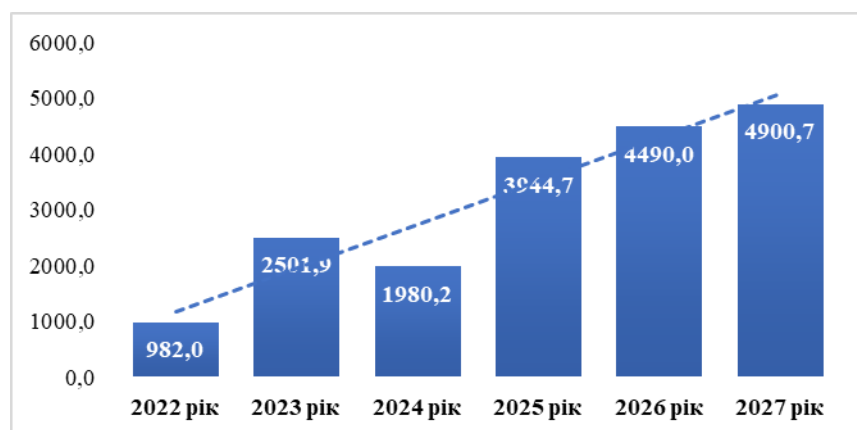


Рисунок 22 Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування (млн.грн.)

5.4.4 З моменту запровадження на території України правового режиму воєнного стану бюджетна політика громади була переорієнтована відповідно до актуальних викликів безпеки. Упродовж 2022–2025 років основна частина коштів місцевого бюджету спрямовувалася на реалізацію оборонних і безпекових заходів, підтримку сил оборони, забезпечення стійкості критичної інфраструктури та підвищення рівня цивільного захисту населення.

5.4.5 Фінансування розвитку окремих галузей здійснювалося з урахуванням пріоритетності завдань воєнного часу та необхідності забезпечення базового функціонування громади в умовах підвищених ризиків.

5.4.6 На Рівненська АЕС введено в експлуатацію багатофункціональний комплекс навчально-тренувального центру (НТЦ), призначений для професійної підготовки та підтримання кваліфікації оперативного і ремонтного персоналу. Частину комплексу відведено під протирадіаційне укриття площею понад 860 м², яке оснащено сучасними системами та засобами.

5.4.7 Налагоджено системну та постійну співпрацю з Міжнародне агентство з атомної

енергії (МАГАТЕ), у межах якої Рівненська АЕС та критично важливі об'єкти громади регулярно отримують цільову міжнародну підтримку.

- 5.4.8 У рамках цієї взаємодії забезпечується постачання сучасного медичного обладнання, лікарських засобів і виробів медичного призначення відповідно до актуальних потреб підприємства та вимог безпеки. Допомога спрямована на підвищення якості й доступності медичної допомоги, зокрема в частині надання невідкладної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій.
- 5.4.9 Залучення зовнішніх інвестицій та міжнародної технічної допомоги (2022–2025 роки)**
- 5.4.10 Упродовж 2022–2025 років Вараська МТГ системно працювала над залученням зовнішніх інвестицій, грантових коштів та міжнародної технічної допомоги з метою підвищення стійкості критичної інфраструктури, розвитку медичної галузі, соціальної підтримки населення та енергетичної незалежності. Ключові результати:
- 5.4.11 Проведено капітальний ремонт будівлі діагностичного центру КНП ВМР «ВБЛ» на суму 4 841,5 тис. грн та встановлено сучасний комп'ютерний томограф, що суттєво підвищило якість та доступність діагностичних послуг для мешканців громади.
- 5.4.12 Успішно завершено проєкт «Постачання медичного обладнання до Вараської багатопрофільної лікарні» в межах програми «Кусаноне» — грантової допомоги Уряду Японія за проєктами безпеки людини. Закуплене обладнання встановлено у відділенні реабілітації, яке функціонує та забезпечує відновлення пацієнтів.
- 5.4.13 Проєкт «Реконструкція приймального відділення КНП ВМР «ВБЛ» став переможцем у межах ініціативи Альянсу українських університетів за підтримки Міжнародний фонд «Відродження» та отримав подальший експертний супровід для підготовки до реалізації.
- 5.4.14 Розроблено техніко-економічне обґрунтування встановлення сонячної електростанції для КНП ВМР «ВБЛ» у межах програми GIZ «Renewables for Resilient Ukraine». Передбачено отримання обладнання від німецьких донорів для облаштування СЕС.
- 5.4.15 Громада стала переможцем конкурсу «Сонце для України», організованого Greenpeace Ukraine та Європейська рада з виробництва сонячної енергії за партнерської участі фонду Biohaus-Stiftung. У межах ініціативи отримано сонячну електростанцію потужністю 100 кВт для забезпечення стабільного електропостачання лікарні.
- 5.4.16 У межах міжнародного співробітництва громада отримала 29 генераторів різної потужності загальною вартістю понад 20 млн грн для забезпечення безперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури.
- 5.4.17 Отримано мобільний кейс для створення пересувного робочого місця адміністратора ЦНАП у межах проєкту «Посилення стійкості громад в регіонах України», що реалізується Програма розвитку ООН (ПРООН). Це дозволило розширити доступ до адміністративних послуг для мешканців віддалених

населених пунктів.

- 5.4.18 Реалізовано проєкт «Соціонавчальний простір для сеньйорів» у співпраці з Представництвом Фонд міжнародної солідарності в Україні на суму 11 623 євро. Від початку реалізації послугами простору скористалося понад 200 осіб пенсійного віку, що сприяло їх соціальній інтеграції та активному довголіттю.
- 5.4.19 У межах конкурсу «Створення та зміцнення потенціалу Просторів турботи про ветерана», ініційованого організацією Momentum Wheels for Humanity (проєкт Rehab4U), на базі КНП ВМР «ВБЛ» створено та забезпечено функціонування Простору турботи про ветерана. Простір надає послуги в форматі кейс менеджменту.
- 5.4.20 Залучені ресурси спрямовані на зміцнення інституційної спроможності громади, підвищення якості публічних послуг, розвиток енергоефективності та формування стійкої моделі відновлення відповідно до європейських підходів до стратегічного планування.
- 5.4.21 Для роботи з міжнародними фондами з метою залучення інвестицій здійснено реєстрацію на платформах та порталах: TESIM, SAM.Gov, CEMR, EIT Urban Mobility NetSuite platform, DREAM, постійно проводиться системна робота.
- 5.4.22 На виконання євроінтеграційних реформ держави у Вараській МТГ розпочалося впровадження реформи управління публічними інвестиціями (далі - РІМ), яка є одним із ключових кроків на шляху євроінтеграції України та наближення до стандартів Європейського Союзу у сфері стратегічного планування, прозорості та ефективного використання бюджетних ресурсів. В рамках реформи в громаді утворено Інвестиційну раду Вараської МТГ, затверджено Середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій Вараської МТГ на 2026–2028 роки (далі - СППІ).
- 5.4.23 Пріоритетними галузями (секторами) СППІ для публічного інвестування визначено: охорона здоров'я, освіта, муніципальна інфраструктура та послуги, житло, культура і мистецтво, енергетика, спорт та фізичне виховання, соціальна сфера.
- 5.4.24 СППІ внесено до системи управління публічними інвестиціями DREAM, сформовано 6 Секторальних портфелів з 36 пріоритетними інвестиційними проєктами.
- 5.4.25 Сформовано та схвалено Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Вараської МТГ.
- 5.4.26 РІМ спрямована на створення ефективної системи планування, відбору, реалізації та моніторингу інвестиційних проєктів, що фінансуються за рахунок публічних коштів, з урахуванням принципів результативності та підзвітності. Її впровадження є складовою виконання індикаторів Плану Ukraine Facility, що передбачає посилення інституційної спроможності органів влади, підвищення якості управлінських рішень та впровадження сучасних цифрових інструментів, зокрема системи DREAM, для забезпечення відкритості та узгодженості публічних інвестицій із національними та місцевими пріоритетами розвитку.

5.4.27 Перспективні плани ВП РАЕС в будівельній, інноваційній та інвестиційній діяльності:

- продовження терміну експлуатації діючих енергоблоків;
- заміщення потужностей енергоблоків №1 та №2 (термін експлуатації до 2030-2031 років відповідно) шляхом будівництва енергоблоку № 5 з реакторною установкою, що має проєктний термін експлуатації до 60 років;
- будівництво санаторно-рекреаційного об'єкту на існуючій базі відпочинку РОК «Біле озеро»;
- будівництво житлового будинку № 416 у мікрорайоні Ювілейний м. Вараш;
- будівництво лінії зневоднення шламу СОДВ та шламонакопичувача;
- будівництво центру обробки даних;
- будівництво сховища цивільного захисту на 1200 місць.

5.4.28 Серед перспективних планів окремо треба виділити будівництво п'ятого атомного енергоблоку на промисловому майданчику ВП РАЕС, оскільки це дозволить залучити інвесторів та капітальні інвестиції, створить близько 1000 робочих місць на етапі будівництва, дасть можливість експорту електроенергії в ЄС, забезпечить розвиток інфраструктури та промислового потенціалу не лише нашої громади, а й регіону. Наразі розроблені техніко-економічний аналіз будівництва та дорожня карта будівництва, також виконано ряд передпроєктних робіт: розрахунок водогосподарського балансу по річці Стир, обстеження та оцінка технічного стану насосної додаткової води, аналіз існуючої інфраструктури РАЕС для заміщуючого енергоблоку, аналіз існуючої інфраструктури РАЕС для нового енергоблоку, аналіз існуючих міжсистемних зв'язків Західного та Центрального регіонів об'єднаної енергосистеми України з метою визначення оптимальної схеми підключення до енергосистеми.

5.4.29 З метою збереження або збільшення обсягів виробництва електроенергії атомною генерацією України та відновлення балансу виробництва/споживання електроенергії у ВП РАЕС триває робота зі створення центру обробки даних – спеціалізованої будівлі для розташування серверного та мережевого обладнання і підключення користувачів каналами зв'язку. Створення центру обробки даних забезпечить потужного постійного споживача електроенергії для ВП РАЕС за тарифом прямого підключення, дасть змогу розміщення державних реєстрів, електронних архівів, обчислювальних потужностей, а також дозволить залучити до регіону та громади різного виду бізнес й молодь, яка працює в ІТ сфері.

5.4.30 Розвиток міжнародного територіального співробітництва та євроінтеграційний вектор

5.4.31 Міжнародне партнерство визначено одним із стратегічних інструментів довгострокового розвитку Вараської міської територіальної громади, спрямованим на посилення інституційної спроможності, інтеграцію до європейського простору, залучення інвестицій та участь у програмах міжнародної технічної допомоги.

5.4.32 У 2024 році розроблено та затверджено Програму розвитку міжнародного територіального співробітництва та впровадження євроінтеграційних процесів на 2025–2029 роки №7200-ПР-59, яка визначає стратегічні цілі, пріоритетні

напрями співпраці, механізми координації та індикатори результативності.

- 5.4.33 Громада системно організовує міжнародні зустрічі, робочі візити, ділові поїздки та переговори з метою встановлення прямих контактів між органами місцевого самоврядування, бізнесом, освітніми та громадськими інституціями. Такий підхід сприяє формуванню сталих соціально-економічних зв'язків, розвитку зовнішньоекономічної діяльності та інтеграції до європейських мереж співробітництва.
- 5.4.34 З 2015 року діє меморандум про співпрацю між містом Вараш та гміною Волув (Wolów). Партнерство охоплює напрями місцевого економічного розвитку, обміну управлінським досвідом, підприємницької взаємодії, а також культурну й спортивну співпрацю. Делегації Вараської громади регулярно беруть участь у спільних заходах та робочих зустрічах із представниками органів влади та бізнесу міста-побратима.
- 5.4.35 У 2023 році підписано угоду про побратимство між містом Вараш та містом Ловійса (Фінляндія). Співпраця передбачає обмін досвідом у сфері енергетики, управління територіями, сталого розвитку, а також реалізацію спільних ініціатив у сфері освіти та молодіжної політики.
- 5.4.36 У 2024 році укладено угоду про партнерство та співробітництво з містом Остроленка (Польща) з метою розвитку економічних, соціальних та культурних відносин євроінтеграційного спрямування. Розпочато переговори щодо підготовки спільних проєктних заявок для участі у грантових конкурсах Європейського Союзу.
- 5.4.37 Щороку міський голова представляє громаду на Європейському Конгресі місцевих влад у місті Міколайкі (Республіка Польща) — одному з ключових майданчиків для формування політик регіонального розвитку, міжмуніципального співробітництва та економічного партнерства у Центрально-Східній Європі.
- 5.4.38 Знаковою подією стала участь громади у зустрічі з Надзвичайними і Повноважними Послами держав G7 та представниками Делегації Європейського Союзу в Україні. До діалогу були залучені послы та представники посольств Італії, США, Франції, Німеччини, Великої Британії, Японії, Канади та ЄС, а також керівники українських муніципалітетів. Участь у заході сприяла посиленню міжнародної суб'єктності громади та розширенню можливостей співпраці у сфері відновлення й розвитку.
- 5.4.39 Триває робота щодо встановлення партнерських відносин із містом Мальборк (Польща). Представники громади беруть участь у спортивних та культурних заходах, зокрема у міжнародному змаганні Castle Triathlon Malbork ім. Bartosza Kubickiego 2025, що сприяє формуванню горизонтальних зв'язків та розширенню міжмуніципальної співпраці.
- 5.4.40 Міський голова взяв участь у низці ключових міжнародних подій, що мають стратегічне значення для розвитку громади:
- спеціальному заході Міжнародне агентство з атомної енергії «Ядерні громади та мери у центрі уваги» в межах I Міжнародної конференції SECONF2025 у місті

- Відень (Австрія), що дозволило представити позицію громади як території розташування ядерного об'єкта;
- XXXIV Економічному форумі в місті Карпач (Республіка Польща) під темою «Час трансформації – якою буде Європа в майбутньому»;
 - 4-й Конференції з відновлення України (URC2025) у місті Рим (Італійська Республіка), у межах якої підписано Меморандум про співпрацю між Вараською міською радою та Національним Конгресом Українських Асоціацій Італії.
- 5.4.41 Проведено попередні переговори та підготовлено проєкт Меморандуму між Вараською міською радою та муніципалітетом міста Конверсано (Італія). Документ погоджено Міністерством розвитку громад та територій України; очікується офіційне підписання.
- 5.4.42 Громада продовжує переговори з іншими муніципалітетами країн Європейського Союзу щодо встановлення нових форматів міжмуніципального партнерства, спрямованих на реалізацію спільних інвестиційних, освітніх, енергетичних та соціальних проєктів.
- 5.4.43 Загалом міжнародна діяльність Вараської МТГ формується як системна, довгострокова та стратегічно орієнтована політика, що відповідає принципам багаторівневого врядування ЄС, сприяє інтеграції громади до європейського простору та підвищує її конкурентоспроможність.
- 5.4.44 У 2026–2027 роках Вараська МТГ зосередить зусилля на повноцінному впровадженні механізмів реформи управління публічними інвестиціями на місцевому рівні. Планується запровадження системного підходу до формування, відбору, пріоритизації та моніторингу інвестиційних проєктів відповідно до державної політики у сфері публічних інвестицій. Особлива увага приділятиметься прозорості прийняття рішень, оцінці соціально-економічного впливу проєктів та управлінню ризиками.
- 5.4.45 Пріоритетом залишається зміцнення кадрового потенціалу структурних підрозділів виконавчого комітету. Передбачено системне навчання працівників у сферах управління публічними інвестиціями, підготовки та реалізації міжнародних проєктів, євроінтеграційних процесів і стратегічного планування.
- 5.4.46 Громада планує розширити практику підготовки інвестиційних проєктів та концепцій, орієнтованих на участь у міжнародних донорських програмах та програмах Європейського Союзу. Буде сформовано портфель проєктів високого рівня готовності для оперативної подачі на грантові конкурси.
- 5.4.47 В інфраструктурному напрямі передбачається активізація інвестиційної складової розвитку комунального господарства шляхом залучення ресурсів із різних джерел фінансування — державного бюджету, міжнародних фінансових організацій, донорських програм. Пріоритет надаватиметься модернізації об'єктів житлово-комунального господарства, впровадженню енергоефективних рішень та підвищенню кліматичної стійкості.
- 5.4.48 Окремим стратегічним завданням є формування сучасної індустріальної екосистеми громади. Планується розвиток промислових зон та індустріального парку із впровадженням ефективної моделі управління, інженерної підготовки

територій та створення сприятливих умов для розміщення виробництв із високою доданою вартістю. Це має забезпечити диверсифікацію економіки громади та створення нових робочих місць.

- 5.4.49 З метою подолання недостатнього використання європейського досвіду громада посилюватиме інтеграцію кращих практик муніципального управління країн ЄС у сфері стратегічного планування, підготовки спільних проєктів та їх реалізації. Передбачається активізація обміну досвідом із міжнародними партнерами та застосування партнерсько-орієнтованої моделі розробки проєктів.
- 5.4.50 Розширення мережі міжнародних партнерств та належне виконання зобов'язань у межах укладених угод залишатиметься важливим напрямом діяльності. Громада продовжить розвиток міжмуніципальної співпраці, спрямованої на спільну реалізацію інвестиційних, освітніх, соціальних та інфраструктурних ініціатив.
- 5.4.51 Важливим напрямом стане підвищення репутаційної привабливості громади на міжнародному та регіональному рівнях. Планується системне представлення успішних практик, формування англомовних інформаційних матеріалів, забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування. Це сприятиме позиціонуванню Вараської МТГ як надійного партнера, здатного до стратегічного планування, ефективного управління ресурсами та реалізації складних міжнародних проєктів.

5.5 МІСТОБУДІВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- 5.5.1 Забудова та планування території міста Вараш проводилася відповідно до законодавства України в галузі містобудування. Генеральний план міста розроблено УДНДІПМ «Діпромісто» та затверджено рішенням Кузнецовської міської ради від 26.10.2007 №253 «Про затвердження містобудівної документації «Коригування генерального плану м. Кузнецовськ». Містобудівна документація «План зонування (зонінг) території м. Кузнецовськ Рівненської області», затверджена рішенням Кузнецовської міської ради від 25.03.2016 №177 та розроблена по перспективній межі, тому охоплює також і село Заболоття.
- 5.5.2 В громаді розроблені 9 генеральних планів сільських населених пунктів: Журавлине, Собіщиці, Бабка, Стара Рафалівка, Городок, Сопачів, Озерці, Більська Воля, Мульчиці (у 2010 році затверджено 2, у 2012 році – 2, у 2013 році – 2, у 2014 році – 1, у 2015 році – 1, у 2020 році – 1) та 8 планів зонування територій сіл: Собіщиці, Сопачів, Бабка, Стара Рафалівка, Озерці, Городок, Журавлине, Більська Воля (у 2013 році затверджено 4, у 2014 році – 3, у 2016 році – 1).
- 5.5.3 Протягом 2022–2025 років було розроблено містобудівні документації «Детальний план території по вулиці Соборна та вулиці Молодіжна с.Заболоття» та «Детальний план території земельної ділянки для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку з кадастровим номером 5610700000:01:003:0125 площею 0.7226 га, яка розташована по вул. Тараса Боровця в м. Вараш Вараського району Рівненської області».
- 5.5.4 В стадії розробки проєкт містобудівної документації «Детальний план території

земельної ділянки з кадастровим номером 5620884200:02:019:0480 для будівництва теплично-гідропонного комплексу «ІІІ черга» з підкачувальною станцією за межами с.Заболоття Вараської міської територіальної громади Вараського району Рівненської області». 18 вересня 2023 року проведено громадські слухання по даних проєктах містобудівних документів.

- 5.5.5 Розроблено розділ інженерно-технічні заходи цивільного захисту для проєкту містобудівної документації «Детальний план території по дорозі Рівненська у м. Вараш».
- 5.5.6 Рішенням Вараської міської ради за №1657-PP-VII від 02.12.2022 року затверджено містобудівну документацію «Внесення змін в детальний план території в районі вул.Лугова та Волонтерська в м. Вараш, Рівненської області».
- 5.5.7 Проведено громадські слухання проєкту містобудівної документації «Детальний план території земельної ділянки для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку з кадастровим номером 5610700000:01:003:0125 площею 0.7226 га, яка розташована по вул.Тараса Боровця в м. Вараш Вараського району Рівненської області».
- 5.5.8 Вараською міською радою за №1008 від 17.11.2021 року прийняте рішення про розроблення комплексного плану просторового розвитку території Вараської міської територіальної громади (далі – КППР). Цей план є одночасно містобудівною документацією і документацією із землеустрою на місцевому рівні та забезпечує реальний зв'язок програм соціально-економічного розвитку із документацією просторового планування. Візуалізація комплексного плану просторового розвитку буде забезпечена через сучасний картографічний інтернет-інструмент – геопортал.
- 5.5.9 Рішенням ВК ВМР створена успішно працює робоча група по формуванню завдання на розроблення КППР. 28.01.2023 року проведено стратегічну сесію, обов'язкового публічного заходу громадського обговорення з формування завдання на розроблення Комплексного плану, метою якого було визначення перспективи розвитку громади.
- 5.5.10 Протягом 2023 року зібрано вихідні дані до Комплексного плану просторового розвитку території, проведено засідання робочої групи з написання завдання на розроблення КППР. Підготовлено документи та отримано субвенцію з державного бюджету на розроблення КППР, укладено договір №4200-Д-4-23 від 21.08.2023 року на його розроблення.
- 5.5.11 Згідно календарного плану виконано аналіз сучасного стану використання земель на території громади, визначено обсяг стратегічної екологічної оцінки, аналіз генеральних планів населених пунктів та детальних планів території у межах території громади, внесено зміни до генеральних планів населених пунктів Вараш, Озерці, Стара Рафалівка, Собіщиці, Сопачів, Більська Воля, Мульчиці, Городок, Кругле, Бабка. Визначено модель розвитку території у довгостроковій перспективі, землевпорядні заходи перспективного використання земель.
- 5.5.12 Протягом 2025 року продовжено розроблення комплексного плану просторового розвитку території Вараської міської територіальної громади. Відповідно до

календарного плану в грудні 2025 року ДП «ДІПРОМІСТО» направило у відділ архітектури та містобудування ВК ВМР матеріали виконаних етапів КППР для проведення громадських обговорень проекту та консультацій з органами державної влади в рамках процедури стратегічної екологічної оцінки (СЕО).

5.5.13 На виконання робіт по розробці комплексного плану просторового розвитку території Вараської міської територіальної громади в 2025 році виділено кошти в сумі 2 688, 2 тис. грн., з них освоєно 2 134,8 тис. грн.

5.5.14 Заходи з питань містобудування за період з 2022 по 2025 роки наведені у таблиці 17.

Таблиця 17 Заходи з питань містобудування за період з 2022 по 2025 роки

	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
видано будівельних паспортів	38	47	22	23
повернуто документи по видачі будівельного паспорта	9	8	2	2
внесено зміни до будівельних паспортів	3	2	-	-
підтвердження будівельних паспортів	-	8	8	12
видано наказів про присвоєння адрес	59	175	333	338
підтверджено адрес		3	-	
надано відмов в присвоєнні адрес	4	3	3	11
внесено зміни в адреси об'єктів нерухомого майна	6	11	78	14
надано містобудівні умови та обмеження	15	27	29	20
надано відмови у видачі МУО	6	1	4	3
скасувано МУО	-	1	-	-
підтверджено МУО	-	5	2	4
надано листи про те, що МУО не надаються	28	35	19	15
надано зміни до МУО	4	15	3	2
видано викопіювань з топографо-геодезичного плану	32	50	125	110
надано витягів з містобудівної документації	25	10	9	16
переведено садових будинків в жилі	-	27	36	21

5.5.15 Висновки:

наразі спостерігається високий попит на індивідуальне житлове будівництво та будівництво багатоквартирних житлових будинків, населення громади активно звертається до виконавчих органів місцевої влади з приводу відведення земельних ділянок для містобудівних потреб, за отриманням вихідних даних для будівництва, в майбутньому і за отриманням дозвільних документів; важливим напрямком є формування заходів просторової політики розвитку територіальної громади. Інформація, яка міститься на геопорталі та підтримується в актуальному стані, слугуватиме для потенційних інвесторів доступним інструментом для прийняття рішень щодо інвестування в громаду.

6 ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА СФЕРА

6.1 ХАРАКТЕРИСТИКА ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ ВАРАСЬКОЇ МТГ

6.1.1 Бюджетна політика Вараської міської територіальної громади на середньострокову та довгострокову перспективу спрямована на зміцнення фінансової спроможності місцевого бюджету, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів, забезпечення збалансованого (бездефіцитного) бюджету з метою всебічного розвитку місцевої громади. Пріоритетні напрями бюджетної політики ґрунтуються на положеннях Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року.

6.1.2 Обсяг фінансового ресурсу бюджету Вараської міської територіальної громади на перспективу до 2027 року прогнозувався на підставі проведеного відстеження аналітичних показників за період з 2022 по 2025 роки з визначенням тенденцій розвитку, з врахуванням основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2026-2028 роки, особливостей бюджетної політики, передбачених Бюджетною декларацією на 2026–2028 роки, норм податкового і бюджетного законодавства, нормативно-правових актів міської ради.

6.1.3 За період з 2022 по 2025 роки доходи бюджету Вараської міської територіальної громади збільшилися на 58%, або на 521 771,6 тис. грн: з 901 329,4 тис. грн у 2022 році до 1 423 101,0 тис. грн у 2025 році.

6.1.4 Динаміка доходів бюджету Вараської міської територіальної громади за період з 2022 по 2025 роки наведена у наступних таблиці 18 та діаграмі (рисунок 23).

Таблиця 18 Динаміка доходів бюджету Вараської МТГ (тис. грн.)

Бюджетні показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Доходи загального фонду	887 582,0	960 705,9	1 082 859,0	1 385 023,5
Доходи спеціального фонду, в тому числі:	13 747,4	78 566,2	30 372,8	38 077,5
<i>бюджет розвитку</i>	82,3	883,4	196,1	2 240,3
Всього доходів	901 329,4	1 039 272,1	1 113 231,8	1 423 101,0

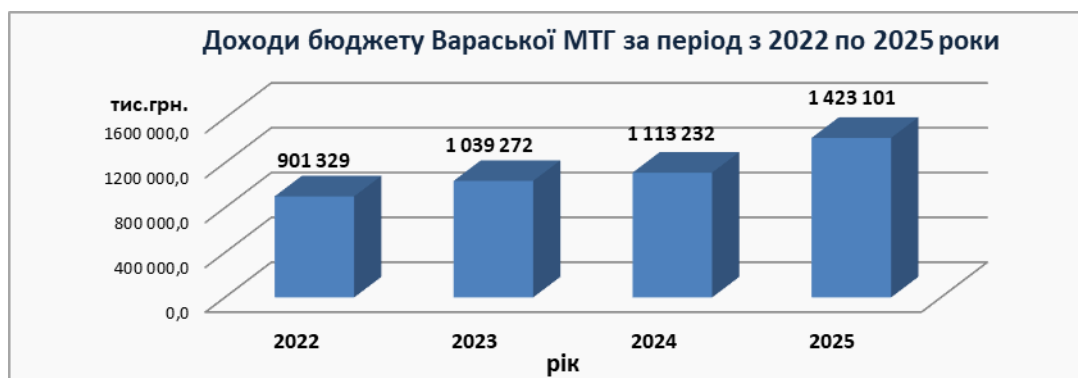


Рисунок 23 Доходи бюджету Вараської МТГ за період з 2022 - 2025 роки

- 6.1.5 Власні доходи загального фонду бюджету Вараської міської територіальної громади (доходи без трансфертних платежів) за період з 2022 по 2025 роки зросли на 58%, або на 419 177,5 тис. грн: з 726 002,9 тис. грн до 1 145 180,4 тис. грн.
- 6.1.6 Динаміка власних доходів загального фонду бюджету Вараської МТГ за період з 2022 по 2025 роки наведена у таблиці 19.

Таблиця 19 Власні доходи загального фонду бюджету Вараської МТГ за 2021-2024 роки (тис. грн)

№	Бюджетні показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6
1	Податок та збір на доходи фізичних осіб	634 127,1	688 513,0	732 921,3	957 428,4
2	Податок на прибуток	280,2	1 764,5	5 406,7	3 135,4
3	Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	3 994,6	1 376,0	1 810,5	1 622,5
4	Акцизний податок	14 409,5	22 864,0	30 458,5	43 603,4
5	Податок на нерухоме майно	4 804,4	5 520,0	11 750,2	15 325,5
6	Плата за землю	35 896,3	41 816,6	45 025,3	60 538,6
7	Єдиний податок	27 099,0	31 908,6	46 051,5	55 307,6
9	Адміністративні штрафи та інші санкції	1 150,7	2 004,3	2 606,5	2 280,2
10	Плата за надання інших адміністративних послуг	2 408,6	3 112,6	2 453,4	1 977,0
11	Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном комунальної власності	601,8	920,6	568,2	810,7
12	Інші надходження	1 230,7	1 772,2	5 810,8	3 151,1
	Разом власних доходів загального фонду	726 002,9	801 572,4	884 862,9	1 145 180,4

- 6.1.7 В структурі власних доходів загального фонду бюджету Вараської МТГ основним джерелом надходжень залишається податок на доходи фізичних осіб, питома вага якого у загальному обсязі власних доходів бюджету складає 84%. За період з 2022 по 2025 роки обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб збільшився на 51%: з 634 127,1 тис. грн до 957 428,4 тис. грн.
- 6.1.8 По платі за землю в період з 2022 по 2025 роки відбулося збільшення обсягу надходжень на 69 %, або на 24 642,3 тис. грн (до 60 538,6 тис. грн). Питома вага плати за землю у загальному обсязі власних доходів бюджету становить 5%.
- 6.1.9 По єдиному податку спостерігається значне зростання – у 2 рази (з 27 099,0 тис. грн у 2022 році до 55 307,6 тис. грн у 2025 році). Питома вага єдиного податку у структурі власних доходів бюджету становить 5%.
- 6.1.10 Надходження акцизного податку зросли у 3 рази, або на 29 193,9 тис. грн: з 14 409,5 тис. грн у 2022 році до 43 603,4 тис. грн у 2025 році. Питома вага акцизного податку у структурі власних доходів бюджету становить 4%.

6.1.11 Структура власних доходів загального фонду бюджету Вараської МТГ на 01.01.2026 року наведена у діаграмі на рисунку 24.

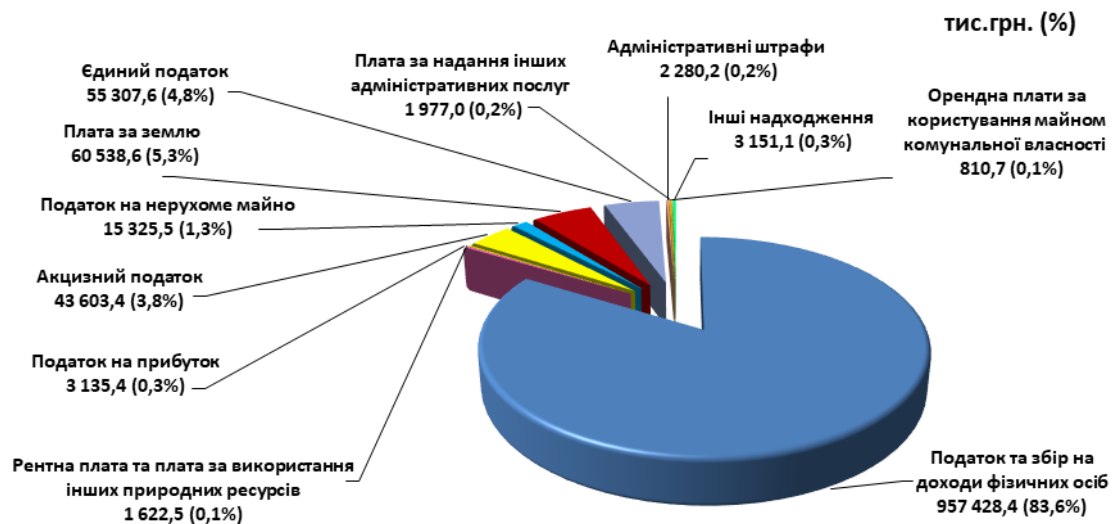


Рисунок 24 Структура власних доходів загального фонду бюджету Вараської МТГ у 2025 році

6.1.12 Темпи росту власних доходів загального фонду бюджету Вараської МТГ за основними видами надходжень за період з 2022 по 2025 роки наведені у таблиці 20 та діаграмі на рисунку 25.

Таблиця 20 Темпи росту власних доходів бюджету Вараської МТГ за основними видами за 2022 – 2025 роки

Бюджетні показники	2022 рік до 2021 року	2023 рік до 2022 року	2024 рік до 2023 року	2025 рік до 2024 року
Разом власних доходів загального фонду (тис. грн)	726 002,9	801 572,4	884 862,9	1 145 180,4
<i>Темпи росту власних доходів (%), в тому числі за основними видами:</i>	<i>115</i>	<i>110</i>	<i>110</i>	<i>129</i>
Податок та збір на доходи фізичних осіб (тис. грн)	634 127,1	688 513,0	732 921,3	957 428,4
<i>Темпи росту ПДФО (%)</i>	<i>119</i>	<i>109</i>	<i>106</i>	<i>131</i>
Плата за землю (тис. грн)	35 896,3	41 816,6	45 025,3	60 538,6
<i>Темпи росту плати за землю (%)</i>	<i>88</i>	<i>116</i>	<i>108</i>	<i>134</i>
Єдиний податок (тис. грн)	27 099,0	31 908,6	46 051,5	55 307,6
<i>Темпи росту єдиного податку (%)</i>	<i>107</i>	<i>118</i>	<i>144</i>	<i>120</i>

6.1.13 У 2025 році приріст власних доходів загального фонду бюджету становив 29 % порівняно з попереднім роком. Приріст доходів у 2025 році в першу чергу забезпечений за рахунок темпів зростання: податку на доходи фізичних осіб – на 31%; плати за землю – на 34%; єдиного податку – на 20%.

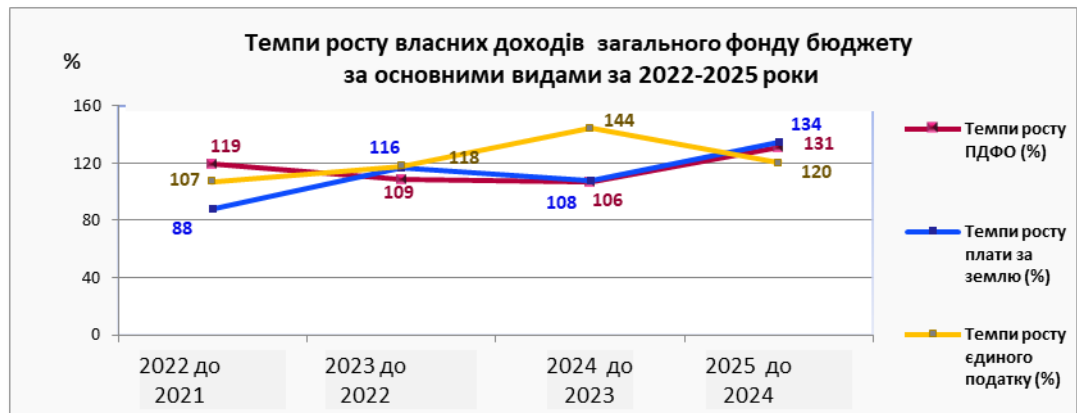


Рисунок 25 Темпи росту власних доходів загального фонду бюджету за основними видами

6.1.14 Враховуючи прогнозні показники обсягу доходів бюджету громади на 2026 – 2028 роки, що були схвалені рішенням виконавчого комітету Вараської міської ради від 27.08.2025 №207-РВ-25, загальний обсяг доходів бюджету громади у перспективі до 2027 року прогнозується в сумі 1 392 812,3 тис. грн. Порівняно з 2022 роком очікується збільшення загального обсягу доходів бюджету на 491 482,9 тис. грн, або на 55%, порівняно з прогнозним показником на 2026 рік – збільшення на 64 304,8 тис. грн, або на 5%.

6.1.15 Загальний обсяг доходів бюджету Вараської МТГ з перспективою розвитку до 2027 року наведений у таблиці 21 та діаграмі на рисунку 26.

Таблиця 21 Обсяг доходів бюджету Вараської МТГ з перспективою розвитку до 2027 року

Показники	Одиниці виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Доходи бюджету	тис. грн	901 329,4	1 039 272,1	1 113 231,8	1 423 101,0	1 328 507,5	1 392 812,3
Темпи росту	%	104	115	107	128	93	105

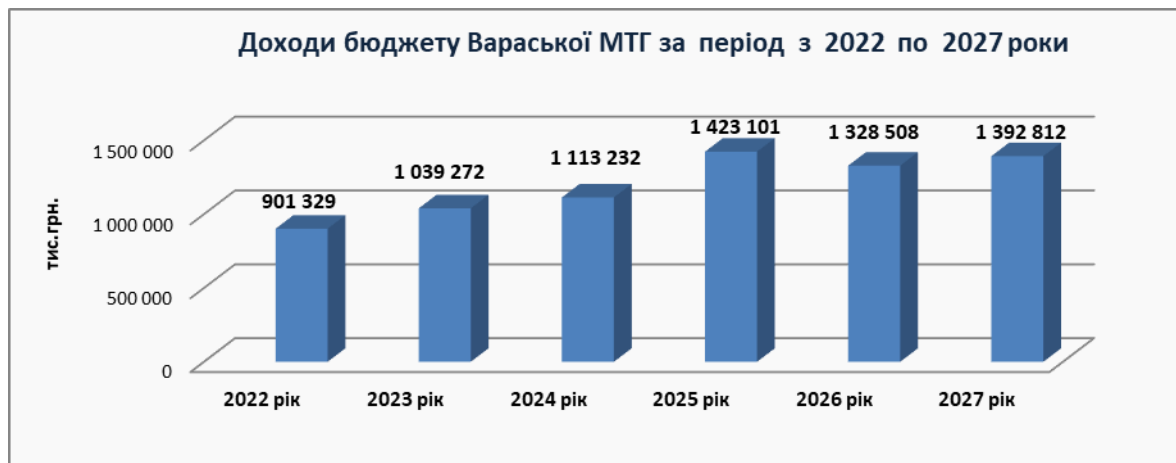


Рисунок 26 Доходи бюджету Вараської МТГ за період з 2022 по 2027 роки.

6.2 БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ВАРАСЬКОЇ МТГ

- 6.2.1 Бюджет розвитку Вараської МТГ (далі – бюджет розвитку) є складовою частиною спеціального фонду місцевого бюджету громади та являється фінансовим інструментом по забезпеченню програм та заходів розвитку території громади.
- 6.2.2 Враховуючи обмежений фінансовий ресурс надходжень бюджету розвитку, де основними видами були кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту та кошти від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності, (включаючи кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення та прав на них) – щороку в бюджеті громади передбачається передача частини коштів загального фонду бюджету на покриття витрат бюджету розвитку спеціального фонду бюджету. Як наслідок, обсяг витрат бюджету розвитку значно перевищує обсяг надходжень цього бюджету.
- 6.2.3 Надходження бюджету розвитку за період з 2022 по 2025 роки зросли на 2 158,0 тис. грн: з 82,3 тис. грн до 2 240,3 тис.грн, що наведено у діаграмі на рисунку 27 та таблиці 22.

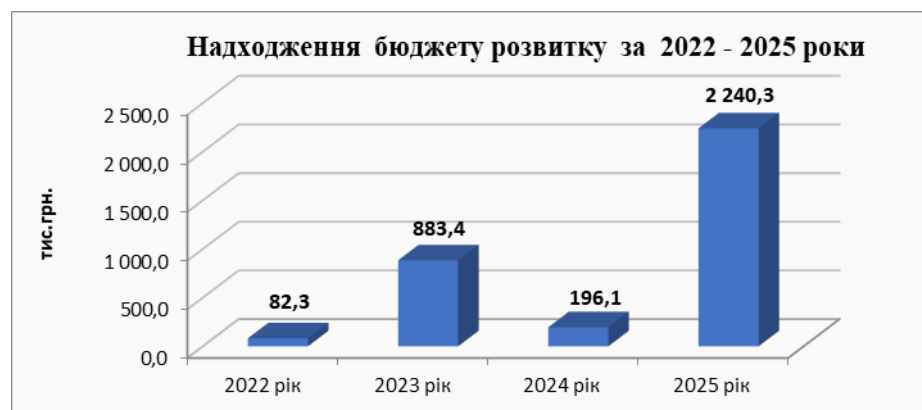


Рисунок 27 Надходження бюджету розвитку за 2022 - 2025 роки

Таблиця 22 Надходження бюджету розвитку Вараської МТГ за період 2022 – 2025 роки

тис. грн

Бюджетні показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Надходження бюджету розвитку всього, в тому числі:	82,3	883,4	196,1	2 240,3
Надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	-	-	90,3	374,4
Кошти від продажу землі	79,9	882,3	103,7	1 112,8
Кошти від продажу прав на земельні ділянки несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній або комунальній власності	-	-	-	751,5
Відсотки за користування довгостроковим кредитом, що надається молодим сім'ям на будівництво та придбання житла	2,4	1,1	2,1	1,6

6.2.4 В структурі надходжень бюджету розвитку за період з 2022 по 2025 роки основним джерелом були кошти від продажу землі. У 2025 році їх надходження становили 1 112,8 тис. грн, що на 1 032,9 тис. грн більше, ніж у 2022 році.

6.2.5 Структура надходжень бюджету розвитку за 2022 та 2025 роки наведена в діаграмах на рисунках 28, 29.



Рисунок 28 Структура надходжень бюджету розвитку Вараської МТГ у 2022 році

Рисунок 29 Структура надходжень бюджету розвитку у 2025 році

6.2.6 Питома вага коштів від продажу землі в загальному обсязі надходжень бюджету розвитку у 2025 році становила 50% (1 112,8 тис. грн); кошти від продажу прав на земельні ділянки несільськогосподарського призначення – 33% (751,5 тис. грн); надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту – 17% (374,4 тис. грн); відсотки за користування кредитом на будівництво та придбання житла – 0,1% (1,6 тис. грн). У 2022 році основним джерелом надходження бюджету розвитку були кошти від продажу землі, їх питома вага в загальному обсязі бюджету розвитку становила 97% (79,9 тис. грн).

6.2.7 Основними видами витрат бюджету розвитку є: капітальні видатки (виконання інвестиційних проектів; будівництво, капітальний ремонт та реконструкція об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства; будівництво і придбання житла окремим категоріям громадян; розвиток дорожнього господарства; оновлення матеріально-технічної бази комунальних закладів соціально-культурної сфери; капітальні трансферти іншим бюджетам; інші заходи, пов'язані з розширенням відтворенням); внески органів місцевого самоврядування до статутного капіталу суб'єкта господарювання; проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки, що підлягає продажу; підготовка земельних ділянок несільськогосподарського призначення комунальної власності або прав на них для продажу на земельних торгах та проведення таких торгів; розроблення містобудівної документації тощо.

6.2.8 У 2025 році загальний обсяг витрат бюджету розвитку становив 161 997,7 тис. грн (при запланованих – 194 028,5 тис. грн), що на 56 762,1 тис. грн, або на 54%, більше ніж у 2022 році.

6.2.9 Частки витрат бюджету розвитку в структурі загальних видатків бюджету громади та в структурі видатків спеціального фонду бюджету за 2025 рік наведені в діаграмах на рисунках 30, 31.



Рисунок 30 Частка витрат бюджету розвитку у загальних видатках у 2025 році

Рисунок 31 Частка витрат бюджету розвитку у видатках спеціального фонду у 2025 році

6.2.10 Частка витрат бюджету розвитку в структурі загальних видатків бюджету громади в 2025 році становила 11%, або 161 997,7 тис. грн, в структурі витрат спеціального фонду бюджету питома вага витрат бюджету розвитку становила 81%.

6.3 СТРУКТУРА ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ

6.3.1 Під час формування видаткової частини бюджету Вараської МТГ на середньострокову та довгострокову перспективу основним прагненням є досягнення цілей державної та місцевої політики в межах ресурсних можливостей місцевого бюджету, спрямовуючи кошти на заходи відповідно до їх пріоритетності та актуальності, а також з урахуванням ефективності їх використання та можливої економії коштів за діючими бюджетними програмами або напрямками використання бюджетних коштів.

6.3.2 Динаміка видатків та кредитування бюджету (далі – видатки бюджету) Вараської МТГ за період з 2022 по 2025 роки наведена у таблиці 23 та на рисунку 32.

Таблиця 23 Динаміка видатків бюджету Вараської МТГ за період з 2022 по 2025 роки

тис. грн				
Бюджетні показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Видатки загального фонду, в тому числі:	685 912,8	955 397,0	875 567,3	1 245 102,4
<i>реверсна дотація (вилучення)</i>	<i>16 660,2</i>	<i>167 495,6</i>	<i>0</i>	<i>224 715,1</i>
Видатки спеціального фонду	118 337,1	187 781,3	147 246,6	201 022,6
Всього видатків бюджету	804 249,9	1 143 178,3	1 022 813,9	1 446 125,0



Рисунок 32 Динаміка видатків та кредитування бюджету Вараської МТГ за 2022 - 2025 роки

6.3.3 За період з 2022 по 2025 роки обсяг видатків бюджету Вараської МТГ збільшився на 80% або на 641 875,1 тис. грн.: з 804 249,9 тис. грн до 1 446 125,0 тис. грн.

6.3.4 Видатки загального фонду бюджету зросли на 82% (або на 559 189,6 тис. грн), видатки спеціального фонду – на 70% (або на 82 685,5 тис. грн) .

6.3.5 Динаміка видатків загального та спеціального фондів бюджету Вараської МТГ за період з 2022 по 2025 роки наведена на рисунку 33.

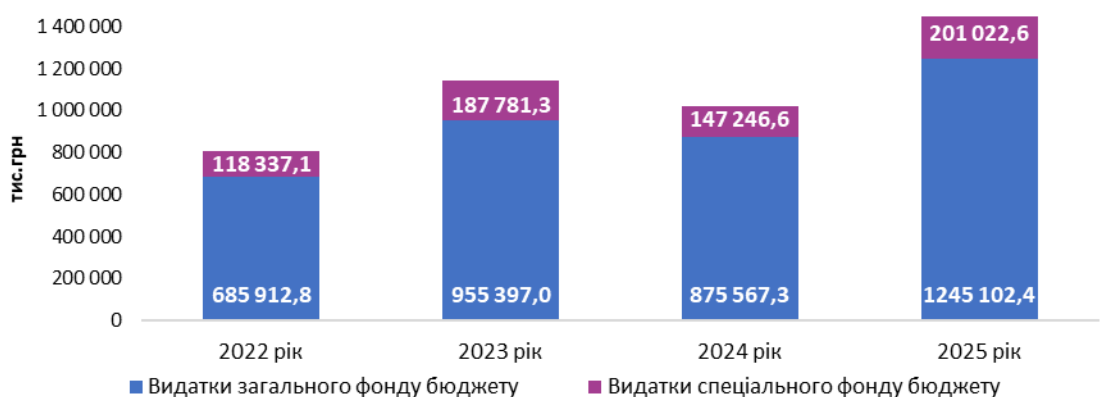


Рисунок 33 Динаміка видатків загального та спеціального фондів бюджету Вараської МТГ за 2022 - 2025 роки

6.3.6 Обсяг реверсної дотації (вилучення коштів до державного бюджету) у 2025 році становив 224 715,1 тис. грн, у 2026 році запланований розмір реверсної дотації в сумі 294 602,4 тис. грн, що на 69 887,3 тис. грн (або на 31%) більше, ніж у 2025 році. Спостерігається щорічне зростання розміру вилучення коштів до державного бюджету України. У 2025 році частка обсягу реверсної дотації у загальних видатках бюджету становила 16%.

6.3.7 Динаміка обсягу реверсної дотації (вилучення коштів до державного бюджету) за період з 2022 по 2027 роки наведена в діаграмі на рисунку 34.



Рисунок 34 Обсяг реверсної дотації (вилучення) за період з 2022 - 2027 роки

6.3.8 Динаміка обсягу видатків бюджету в розрізі галузей за 2022 та 2025 роки наведена в діаграмах на рисунках 35, 36.

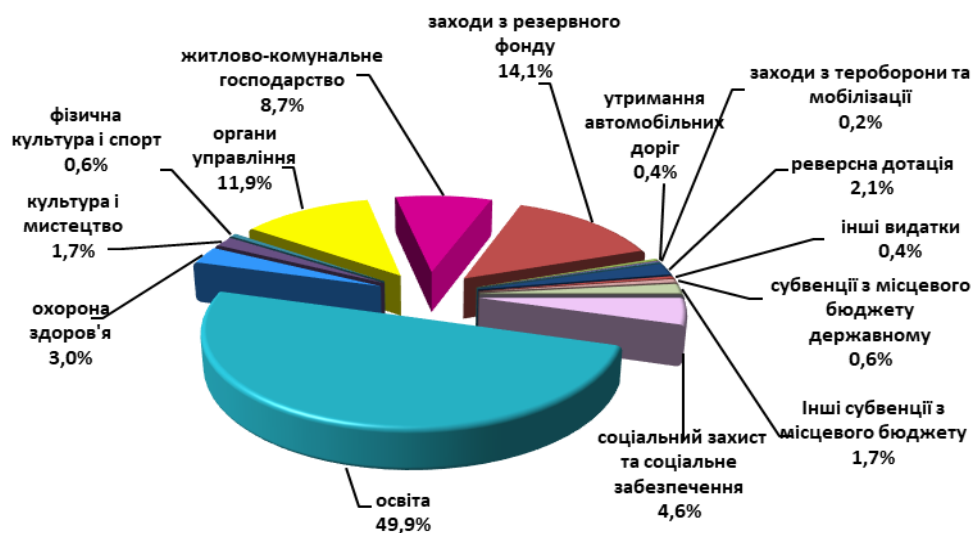


Рисунок 35 Структура видатків бюджету в розрізі галузей у 2022 році

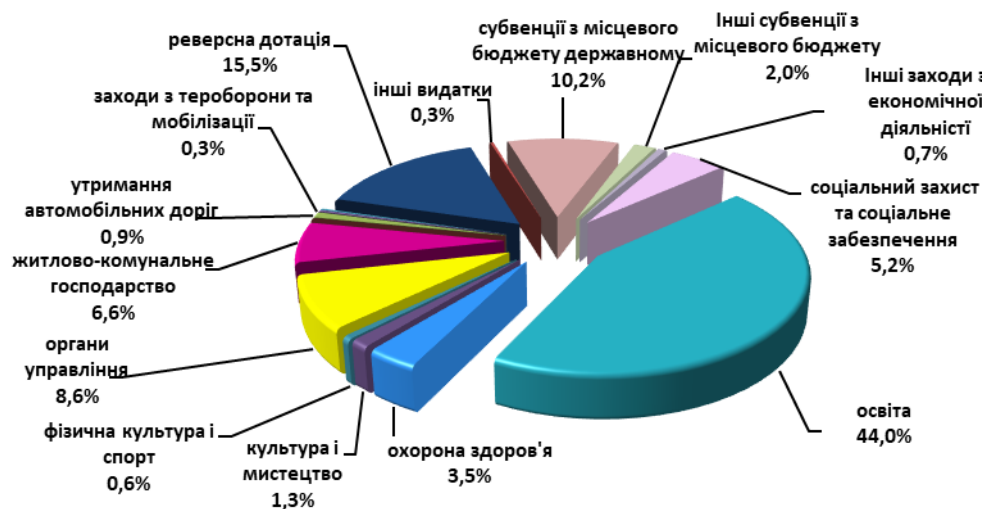


Рисунок 36 Структура видатків бюджету в розрізі галузей у 2025 році

- 6.3.9 Значна сума бюджетних коштів щороку направляється на утримання закладів освіти: у 2022 році направлено 401 233,7 тис. грн; у 2025 році – 636 115,6 тис. грн – зростання становить 58,5% (або 234 881,9 тис. грн). Проте їх частка в загальному обсязі видатків бюджету в 2025 році зменшилася до 44%, у 2022 році вона становила 44,9%.
- 6.3.10 Зменшення питомої ваги витрат на освіту відбулося за рахунок значного збільшення видатків на проведення оборонних та безпекових заходів шляхом надання субвенцій з місцевого бюджету державному бюджету та субвенцій іншим місцевим бюджетам з бюджету громади. Так, питома вага витрат на надання субвенцій з місцевого бюджету державному бюджету збільшилася з 0,6% у 2022 році до 10,2% у 2025 році (або на 142 837,5 тис. грн). Питома вага витрат на надання субвенцій іншим місцевим бюджетам збільшилася з 1,7% у 2022 році до 2,0% у 2025 році (або на 14 941,6 тис. грн).
- 6.3.11 По житлово-комунальному господарству питома вага в загальних видатках бюджету зменшилася з 8,7% у 2022 році до 6,6% у 2025 році.
- 6.3.12 Враховуючи визначені тенденції зростання обсягу видатків бюджету громади та прогнозні показники обсягу бюджету Вараської МТГ на 2026-2028 роки, що схвалені рішенням ВК ВМР від 27.08.2025 №207-РВ-25, у 2027 році прогнозується обсяг видатків в сумі 1 392 812,3 тис. грн, що на 588 562,4 тис. грн (або на 73%) більше, ніж у 2022 році.
- 6.3.13 Обсяг видаткової частини бюджету Вараської МТГ в перспективі до 2027 року наведений у таблиці 24 та діаграмі на рисунку 37.

Таблиця 24 Обсяг видаткової частини бюджету Вараської МТГ в перспективі до 2027 року

тис. грн

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Видатки бюджету	804 249,9	1 143 178,3	1 022 813,9	1 446 125,0	1 328 507,5	1 392 812,3
Темпи росту	94	142	89	141	92	105



Рисунок 37 Видатки бюджету Вараської МТГ за період 2022 по 2025 роки

6.3.14 Темпи зростання обсягу видатків бюджету починаючи з 2022 року по 2027 рік складають: 94%, 142%, 89%, 141 %, 92%, 105% відповідно та представлені на рисунку 38.

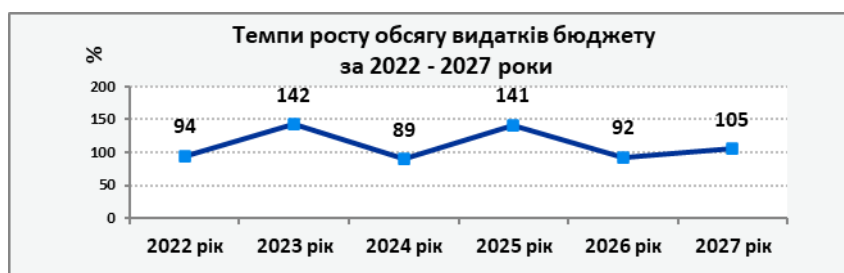


Рисунок 38 Темпи росту обсягу видатків бюджету за 2022 - 2025 роки

6.3.15 ВИСНОВКИ:

Вараська МТГ володіє достатнім обсягом фінансових ресурсів для забезпечення її розвитку, створення сприятливих умов для життєдіяльності людей та можливостей для стійкого соціально-економічного розвитку. Визначені тенденції до поступового щорічного зростання доходної бази бюджету громади характеризують її фінансову стабільність.

6.3.16 Є необхідність в стимулюванні соціально-економічного розвитку приєднаних внаслідок адміністративно-територіальної реформи сільських територій та

зміцнення їх матеріально-технічної бази, в тому числі за рахунок залучення коштів державного фонду регіонального розвитку, державного дорожнього фонду, трансфертів з державного бюджету, інвестицій та грантів ЄС.

- 6.3.17 З огляду на потребу у фінансуванні структурних реформ на фоні обмежених доходів бюджету, одним із пріоритетних завдань фінансового забезпечення є залучення довгострокового пільгового фінансування від міжнародних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій (МФО) для реалізації інвестиційних проєктів економічного і соціального розвитку.
- 6.3.18 З метою інвестиційного розвитку територій громади є необхідність у поступовому збільшенні частки витрат бюджету розвитку в загальному обсязі видаткової частини бюджету громади, в тому числі за рахунок зміцнення дохідної бази бюджету, покращення адміністрування податків і зборів, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів, оптимізації мережі, штатів та контингентів бюджетних установ.
- 6.3.19 Можливими ризиками невиконання прогностичних показників можуть бути: оптимізація чисельності підприємств, установ, організацій громади та зменшення кількості фізичних осіб-підприємців – як наслідок, зменшення надходжень податку з доходів фізичних осіб; збільшення темпів росту тарифів на оплату комунальних послуг та енергоносіїв; підвищення рівня інфляції; збільшення темпів росту мінімальної заробітної плати працівникам бюджетної сфери; зростання показників мережі, штатів та контингентів бюджетних установ; збиткова діяльність комунальних підприємств.
- 6.3.20 Заходами з мінімізації впливу зазначених ризиків на показники бюджету громади можуть бути: покращення адміністрування податків і зборів; збільшення дохідної частини бюджету, в тому числі за рахунок додаткових джерел бюджету внаслідок приєднання сільських територій; удосконалення податкового і бюджетного законодавства, зокрема в частині децентралізації міжбюджетних відносин та вилучення з Бюджетного кодексу України норми щодо горизонтального вирівнювання податкоспроможності бюджетів місцевого самоврядування відносно реверсної дотації; в частині забезпечення цільового спрямування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зон спостереження атомних електростанцій; оптимізація мережі, штатів та контингентів бюджетних установ, підвищення ефективності роботи комунальних підприємств, залучення грантів та кредитів Міжнародних фінансових організацій, підвищення інвестиційної привабливості громади.

7 ЕКОПОЛІТИКА ГРОМАДИ, БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВАРАСЬКОЇ МТГ

7.1 ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ

7.1.1 На сьогодні Вараська МТГ відноситься до територій з низьким рівнем забруднення довкілля але з незначною вираженою тенденцією до зростання техногенного навантаження на нього.

7.1.2 У Вараській МТГ діють 2 промислових підприємства, основним видом діяльності яких є виробництво і перерозподіл електроенергії та виробництво хлібобулочних і кондитерських виробів.

7.1.3 Всі складові довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси) зазнають антропогенного навантаження, поряд з тим за останні роки спостерігається зменшення обсягів викидів в атмосферу та скидів у поверхневі водні об'єкти зворотних вод підприємств та збільшення накопичення відходів усіх класів небезпеки.

7.1.4 При цьому, просторовий розподіл техногенного навантаження на складові навколишнього природного середовища Вараської МТГ нерівномірний, що викликано концентрацією промислового потенціалу в центрі громади – в місті Вараш.

7.1.1 На збереження та запобігання забруднення природного середовища спрямована цільова Програма реалізації природоохоронних заходів Вараської МТГ. За період 2022-2025 років на реалізацію заходів програми було направлено 1 746,0 тис. грн.

7.1.2 Реалізація державної політики, власних повноважень виконавчих органів Вараської міської ради в сфері благоустрою та розвитку житлово-комунального господарства, створення належних умов з утримання, відновлення і захисту сприятливого для життєдіяльності населення середовища та забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами, здійснюється в рамках Комплексної програми благоустрою та розвитку комунального господарства Вараської МТГ. За період 2022-2025 років на реалізацію заходів програми було направлено 326 873,8 тис. грн.

7.2 ЯКІСТЬ ПОВІТРЯ

7.2.1 По викидах забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення питома вага показників по м. Вараш в загальному обласному показнику становить лише 0,5%, що свідчить про низький рівень забруднення атмосферного повітря, показники викидів наведено в таблиці 25.

Таблиця 25 Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними (т)

2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2021 рік
33,1	37,3	33,4	31,8	33,1

7.3 ВОДНІ РЕСУРСИ

7.1.3 Найбільшого антропогенного впливу зазнає річка Стир, в яку здійснюються скиди нормативно чистих зворотних вод Рівненською АЕС та стічних вод з комунальних очисних споруд КП «ВТБК» ВМР.

7.2.2 Погіршенню якості поверхневих вод сприяють скиди недостатньо очищених стічних вод комунальних підприємств, дані по яких наведено в таблиці 26.

Таблиця 26 Скидання забруднених зворотних вод (тис.м³)

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Недостатньо очищених	2 487	2 477	2 538	2 440

7.3 ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

7.3.1 У Вараській МТГ залишаються відкритими питання щодо накопичення, утилізації, видалення та вивозу відходів на місця неорганізованого складування. Практичний досвід організації санітарної очистки населених пунктів свідчить, що ефективність систем поводження з ТПВ значно залежить від транспортного та контейнерного забезпечення, своєчасного вивозу та належної утилізації.

7.3.2 Відсутність ефективної системи поводження з відходами зумовлює накопичення їх значної кількості у місцях видалення, що призводить до антропогенного навантаження на довкілля, забруднення його основних компонентів: земельних, водних ресурсів, повітря, погіршення умов проживання населення

7.3.3 Вивезенням твердих побутових відходів займається КП «УК «ЖКС» ВМР та КП «ВТБК» ВМР. Утилізація побутових та промислових відходів здійснюється КП «ВТБК» ВМР на полігоні захоронення твердих побутових відходів (далі – ТПВ), яке розташоване на відстані 5 км від міста.

7.3.4 Організовано збирання та перевезення змішаних побутових відходів в сільських населених пунктах громади. На території Вараської МТГ вивезенням побутових відходів здійснюється: КП «УК «ЖКС» ВМР – с. Заболоття, с. Сопачів, с. Діброва, с. Щоків, с. Стара Рафалівка та с. Бабка; КП «ВТБК» ВМР – с. Собіщиці, с. Більська Воля, с. Рудка, с. Кругле, с. Березина, с. Мульчиці, с. Журавлине, с. Кримне, с. Уріччя, с. Озерці, с. Городок та м. Вараш.

7.3.5 Однією з найгостріших екологічних проблем є те, що діючий полігон по захороненню ТПВ вичерпав свої проєктні можливості, а розширення за рахунок відведення нових земельних ділянок є довготривалим та складним процесом, у зв'язку з тим, що землі є розпайованими та розташовані поза межами Вараської МТГ. Єдиним шляхом недопущення екологічної кризи є будівництво центру управління відходами для утилізації новоутворених відходів та переробка і знешкодження вже накопичених відходів.

7.3.6 З метою забезпечення виконання заходу «Затвердження місцевих планів управління відходами» прийняте рішення Вараської міської ради від 29.12.2025 № 3097-РР-VIII «Про внесення змін до Програми природоохоронних заходів на 2024-2026 роки», для розроблення місцевого плану управління відходами Вараської міської територіальної громади на 2026 рік.

7.3.7 Показники утворення твердих побутових відходів наведено в таблиці 27.

Таблиця 27 Показники утворення твердих побутових відходів

№	Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	Обсяги утворення твердих побутових відходів, тис. куб. метрів	60,834	55,452	64,286	67,256
2	Переробка, сортування твердих побутових відходів, тис. куб. метрів	0,132	0,176	0,292	0,481
3	Наявність переробки/сортування, у відсотках до накопичення	0,22	0,32	0,45	0,71
4	Загальна кількість полігонів/звалищ твердих побутових відходів, паспортизованих та внесених до реєстру місць видалення відходів, одиниць, з них:	1	1	1	1
	- діючі полігони/звалища, одиниць	1	1	1	1
	- закриті полігони/звалища, одиниць	-	-	-	-
5	Захоронено відходів на полігонах/звалищах твердих побутових відходів від початку їх експлуатації, тис. куб. метрів	814,572	870,023	925,475	992,731

7.3.8 Загалом на полігоні ТПВ м. Вараш, від початку їх експлуатації, захоронено 992,731 тис. куб. метрів побутових відходів. У населених пунктах Вараської МТГ запроваджено вивіз твердих побутових відходів на полігон ТПВ комунальними підприємствами громади.

7.3.9 На розв'язання ключових екологічних проблем, пов'язаних з неефективним поводженням з відходами, зменшення накопичення відходів у місцях їх складування, їх утилізації, спрямовані заходи в рамках Комплексної програми благоустрою та розвитку комунального господарства Вараської МТГ. За період 2022-2025 років на реалізацію заходів програми по поводженню з відходами було направлено 120,0 тис. грн. Розроблено науково-технічний звіт «Визначення норм надання послуги з управління побутовими відходами для населених пунктів Вараської міської територіальної громади».

7.4 ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД

7.4.1 До основних об'єктів природно-заповідного фонду Рівненської області відноситься Рівненський природний заповідник загальною площею 42 288,7 га, територія якого є природним ядром Поліського екологічного коридору національної екологічної мережі України. Заповідник є найбільшим в Україні і складається з чотирьох масивів, розташованих на території Вараського та Сарненського районів.

7.4.2 На землях Вараської МТГ знаходиться Білоозерське науково-дослідне відділення

Рівненського природного заповідника на території Озерецького старостинського округу землі природоохоронного призначення площею 4 824,92 га та Більськовільського старостинського округу – 3 226,08 га.

7.4.3 Характеристика земель Рівненського природного заповідника, що розташований на території Вараської МТГ наведено в діаграмах на рисунках 39, 40.

Рівненський природний заповідник на території Вараської МТГ (гектарів)



Рисунок 39 Рівненський природний заповідник на території Озерецької громади Вараської МТГ

Рисунок 40 Рівненський природний заповідник на території Більськовільської громади Вараської МТГ

7.4.4 На території Вараської МТГ знаходяться ботанічні заказники місцевого значення Рафалівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»: «Партизанський» площею 1 938 га та «Озерський» – 1 840 га на території Озерецького лісництва; «Мульчицький» – 2 897 га на території Мульчицького лісництва.

7.4.5 У складі Рівненського природного заповідника є чотири водно-болотні угіддя, які віднесені до переліку водно-болотних угідь міжнародного значення згідно з Рамсарською конвенцією.

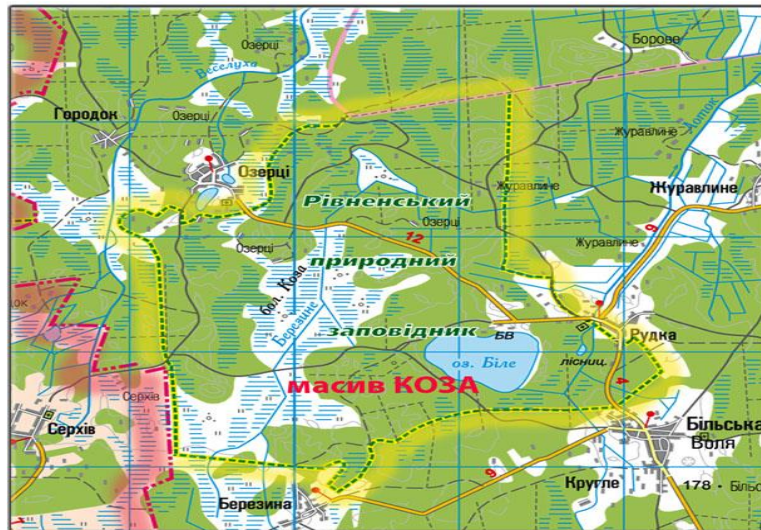


Рисунок 41 Болотний масив «Коза-Бережина»

7.4.6 Водно-болотні угіддя «Біле озеро та болото Коза-Бережина», що представлені на рисунку 55, розміщені на площі 8 036,5 га знаходяться на території Вараської МТГ між селами Озерці та Більська Воля. Підтримує гідрологічний режим в межиріччі Прип'яті, Стоходу та Стиру. Болото Коза та мала річка Бережина є реліктовою долиною, якою стікали води під час танення льодовика. Тут представлені всі основні типи болотної рослинності, притаманні болотам Полісся. Важливою складовою угіддя є озеро карстового походження Біле, з максимальною глибиною 34 м.

7.4.7 Угіддя вирізняється особливим біорізноманіттям – тут зростають понад 900 видів рослин та перебувають понад 500 видів тварин, в тому числі 125 з міжнародним природоохоронним статусом.

7.4.8 Висновки:

- забруднення навколишнього природного середовища громади характеризується територіальною диференціацією. Найбільш забрудненою є центральна частина громади, де розміщені промислові потужності;
- зважаючи на зазначене, найбільш актуальним завданням є забезпечення ефективного поводження з відходами;
- серед іншого – комплексне використання побутових відходів як ресурсу, впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів, їх переробка та утилізація, впровадження новітніх технологій у сфері поводження з відходами, розвиток економіки замкнутого циклу.

7.5 ПРИРОДНО-ТЕХНОГЕННА, ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

7.5.1 На території Вараської МТГ розташовано:

- об'єктів підвищеної небезпеки – 6, а саме: промисловий майданчик Рівненської АЕС; Транспортний цех Рівненської АЕС; Цех теплових та підземних комунікацій Рівненської АЕС; АЗС № 17/033 ПАТ «Укрнафта»; АЗС №30 АТ «Концерн Галнафтогаз», АЗС № 12, ТОВ «НОРД» ЛТД»;

- хімічно-небезпечних об'єктів – 1, База управління робітничого постачання ВП «РАЕС» (АХУ).
- 7.5.2 Територіальна громада знаходиться в 30-км зоні спостереження Рівненської АЕС. До 30-км зони спостереження потрапляють 17 населених пунктів Вараської МТГ, в яких станом на 01.01.2026 зареєстровано 52 073 осіб. Населення у разі виникнення аварійної ситуації підлягає евакуації.
- 7.5.3 Станом на 01.10.2025 на території Вараської МТГ розташовано 10 сховищ, 19 протирадіаційних укриттів, 26 найпростіших укриттів. Із них захисних споруд, найпростіших укриттів: 10 – приватної власності; 30 – комунальної власності; 15 – державної власності. Забезпечено безперешкодний доступ до об'єктів фонду захисних споруд комунальної форми власності, які передбачені для укриття населення.
- 7.5.4 Обсяг фінансування за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення (30-км зона) представлено в таблиці 28.

Таблиця 28 Обсяг фінансування за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення (30-км зона)

тис. грн				
ПОКАЗНИКИ	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Обсяг видатків, проведених за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, всього, в тому числі:	0	0	0	2 848,3
- капітальні видатки	0	0	0	0
- поточні видатки	0	0	0	2 848,3
Обсяг видатків проведених за рахунок субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам (поточні видатки)	0	0	0	0

- 7.5.5 На території громади функціонує комунальна установа (комунальне некомерційне підприємство Вараської міської ради «Вараська багатoproфільна лікарня»), діяльність якої пов'язана з використанням джерел іонізуючого випромінювання (рентгенологічне та флюорографічне обладнання).
- 7.5.6 У 2025 році утворено Комунальне підприємство «Місцева пожежна охорона» Вараської міської ради (далі – КП «МПО» ВМР) та затверджено його Статут. Утворено місцеві пожежні команди КП «МПО» ВМР в с. Більська Воля, с. Мульчиці, с. Озерці с. Сопачів, без статусу юридичної особи та затверджено Положення про них. Дане рішення було погоджене з ГУ ДСНС України у Рівненській області.
- 7.5.7 Автомобільними шляхами м. Вараш з'єднане з смт. Володимирець, з основною автомагістраллю Київ – Ковель місто з'єднане автодорогою Вараш – Полиці протяжністю 24 км.
- 7.5.8 Через територію Вараської МТГ проходить залізничний шлях Сарни – Ковель

Львівської залізниці, від платформи Вараш до міста – 6 км, від станції Рафалівка до платформи Вараш – 12 км, від платформи Вараш до станції Чарторийськ – 8 км, від платформи Заболоття до платформи Вараш – 5 км.

7.5.9 На території громади наявні карстові процеси.

7.5.10 На реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного, техногенного характеру спрямована цільова комплексна програма розвитку цивільного захисту Вараської МТГ. За період 2016-2020 років на реалізацію заходів програми було направлено 11 518,2 тис. грн. Окрім того, для запобігання надзвичайним ситуаціям в громаді спрямовуються кошти резервного фонду Вараської МТГ, дані по обсягах витрат представлено в таблиці 29.

Таблиця 29 Використання коштів резервного фонду бюджету Вараської МТГ на запобігання надзвичайних ситуацій

(тис. грн)				
Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Обсяг видатків проведених за рахунок резервного фонду	113 148,6	550,0	0	0

7.5.11 Серед природних факторів небезпеки існує висока ймовірність виникнення лісових та торф'яних пожеж. Основним чинником небезпеки таких пожеж є загроза населеним пунктам, які розташовані серед лісових масивів (в громаді на відстані 150 метрів та ближче від хвойних лісів, насаджень або торф'яників розташовані 10 населених пунктів).

7.5.12 Забезпечення пожежної безпеки у сільській місцевості ускладнюється значною віддаленістю підрозділів державної пожежної охорони, які в основному дислокуються у м. Вараш або смт Володимирець. Внаслідок цього, час прибуття пожежного автомобіля на виклик до віддалених сіл коливається від 30 до 50 хвилин, що перевищує нормативний час прибуття підрозділів пожежної охорони та призводить до значного ускладнення ліквідації надзвичайних ситуацій, зростання рівня шкоди й матеріальних збитків, підвищується загроза життю і здоров'ю людей.

7.5.13 Основу сил територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Вараської МТГ складають:

- 6 ДПРЗ Головного управління ДСНС України у Рівненській області;
- комунальні, об'єктові аварійно-рятувальні служби;
- об'єктові, територіальні формування цивільного захисту;
- об'єктові, територіальні спеціалізовані служби цивільного захисту;
- добровільні формування цивільного захисту (у разі їх утворення);
- територіальні формування цивільного захисту;
- територіальні спеціалізовані служби цивільного захисту, що утворюються за рішенням виконавчого комітету Вараської міської ради.

7.5.14 Висновки:

- віддаленість населених пунктів від місць розташування місцевих пожежно-рятувальних підрозділів та підрозділів державної пожежної охорони потребує створення на територіях віддалених населених пунктів підрозділів місцевої (добровільної) пожежної охорони центрів безпеки громадян;
- в громаді недостатнє забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів пожежно-технічним оснащенням та спеціальним одягом, значна кількість пожежних автомобілів потребує ремонту, що суттєво ускладнює умови гасіння пожеж;
- підрозділи місцевої пожежної охорони потребують належного фінансування, зокрема, включення відповідних заходів до цільових програм, залучення коштів міжнародної технічної допомоги, спонсорів, інших коштів із джерел, не заборонених чинним законодавством.

7.6 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ І ПРАВОПОРЯДКУ

7.6.1 Результати роботи Вараського районного відділу поліції ГУНП в Рівненській області за підсумками 2020 року показали, що організаційно-управлінські та практичні заходи, розроблені в апараті Головного управління та безпосередньо на місці, в певній мірі дали змогу належним чином впливати на криміногенну ситуацію та не допустити погіршення оперативної обстановки на території обслуговування.

7.6.2 Однак, поряд із позитивними зрушеннями на ряді напрямків оперативно-службової діяльності, необхідно констатувати, що окремі напрямки роботи поліції потребують удосконалення для поліпшення правопорядку в громаді та забезпечення виконання у повному обсязі поставлених перед поліцією завдань. Дані для аналізу кримінальних правопорушень та показники забезпечення законності та правопорядку наведені в таблицях 30 та 31.

Таблиця 30 Аналіз кримінальних правопорушень

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Умисне вбивство	0	1	1	0
Тяжкі тілесні ушкодження	3	2	0	2
Крадіжки	146	61	117	52
Грабежі	1	1	3	0
Хабарництво	7	4	4	5
Незаконний обіг зброї	16	16	14	18
Шахрайство	110	55	19	110
Незаконний обіг наркотичних речовин	31	43	63	82

Таблиця 31 Забезпечення законності та правопорядку

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Кількість виявлених злочинів	543	368	195	558

7.6.3 На забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері законності та правопорядку, забезпечення безпечної життєдіяльності громадян, системи захисту населення від злочинних та протиправних проявів, поліпшення криміногенної ситуації у населених пунктах Вараської МТГ спрямована цільова міська програма «Безпечна громада та профілактика правопорушень на 2024-2028 роки». За період 2022-2025 років на реалізацію заходів програми було направлено 15 125,4 тис. грн.

- 7.6.4 Основними завданнями в 2025 році в галузі забезпечення законності і правопорядку є безпека населення і території від проявів тероризму та сепаратизму, спроб нагнітання ситуації, погіршення криміногенного стану у громаді, посилення безпеки мешканців громади, захисту важливих об'єктів та комунального майна, підтримки нормальної життєдіяльності міста та громади, посилення безпеки дорожнього руху, забезпечення належного контролю за проведенням масових заходів, мітингів, демонстрацій, підвищення рівня розкриття правопорушень. Виникає потреба у застосуванні заходів швидкого реагування.
- 7.6.5 В період дії воєнного стану діяльність Вараського РВП, насамперед, спрямована на надання якісних поліцейських послуг для населення, підвищення ефективності розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також своєчасне та якісне виконання завдань, визначених у законах України, документах Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України. Станом на 01.01.2026 Вараську МТГ обслуговує 8 поліцейських офіцерів громади сектору взаємодії з громадами Вараського РВП.
- 7.6.6 Виконання основних завдань неможливе без застосування новітніх технологій, а саме впровадження у Вараській МТГ системи відеоспостереження, яка дозволить: покращити охорону громадського порядку в громаді; здійснювати профілактику правопорушень та попереджувати скоєння злочинів; значно підвищити оперативне реагування на скоєні злочини; збільшити кількість розкриття злочинів та забезпечити їх запобігання.
- 7.6.7 Запорукою забезпечення законності та правопорядку на території громади, громадського порядку, охорони об'єктів міської інфраструктури та безпеки дорожнього руху є створення Центру безпеки громадян, що базуватиметься на роботі інформаційно-аналітичної системи відеоспостереження та офісу поліцейських офіцерів громади.
- 7.6.8 Застосування інтелектуальної системи відеоспостереження забезпечує цілодобовий аналіз інформації, що надходить в режимі 24/7 з IP-відеокамер з вбудованою аналітикою, та відповідне оперативне і скоординоване реагування на події виконавчими органами місцевого самоврядування, територіальними підрозділами Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Служби безпеки України.

8 АНАЛІЗ СИЛЬНИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ, СЛАБКІХ СТОРІН ТА ЗАГРОЗ РОЗВИТКУ (SWOT-АНАЛІЗ)

- 8.1 SWOT-аналіз Вараської МТГ проведено з урахуванням стану та тенденцій розвитку, актуальних проблемних питань галузей господарського комплексу та соціальної сфери громади, висновків та розділів описово-аналітичної частини Стратегії (соціально-економічного аналізу за 2016–2020 роки), а також наданих членами робочої групи пропозицій. Дані щодо сильних та слабких сторін Вараської МТГ та відповідні можливості та загрози Вараської МТГ представлені у таблицях 32, 33 та рисунках 43, 44.
- 8.2 SWOT-аналіз Вараської МТГ відкореговано з урахуванням актуальних змін соціально-економічного становища громади, а також численних зовнішніх факторів впливу на розвиток громади, у тому числі пов'язаних з агресією РФ проти України. Основою змін до SWOT-аналізу є пропозиції членів робочої групи з підготовки проекту змін до Стратегії розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року.

Таблиця 32 Сильні та слабкі сторони Вараської МТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Молода, сучасна, фінансово спроможна громада 2. Високий рівень заробітної плати (найвищий в області) 3. Належна забезпеченість лісовими ресурсами (частка площ лісового фонду–60%), в тому числі: деревиною, живицею, грибами, плодами, ягодами тощо 4. Наявність достатньої кількості сільськогосподарських угідь, великі площі природних пасовищ та сінокосів 5. Наявний потенціал для ведення сільського господарства: тваринництво, овочівництво, садівництво, рибництво, бджільництво, зокрема збільшення за останні роки площ під тепличними господарствами, збільшення кількості зареєстрованих пасічників тощо 6. На території громади наявні корисні копалини – суглинок, будівельний пісок, які використовуються у будівництві, є потенційні запаси бурштину, торфу і сапропелю 7. Достатній водний потенціал. Основними джерелами водопостачання є підземні води	1. Дисбаланс ринку праці, зумовлений невідповідністю професійної структури та кваліфікації випускників освітніх закладів потребам підприємств та суб'єктів господарювання громади 2. Високий рівень зовнішньої міграції, зокрема серед молоді та осіб працездатного віку, у тому числі, спричинений війною 3. Негативні демографічні тенденції, зокрема за рахунок низького природнього приросту населення 4. Низький рівень соціально-економічного розвитку присьданих внаслідок адміністративно-територіальної реформи сільських територій, в тому числі їх матеріально-технічна база, що потребує значних фінансових ресурсів 5. Відсутність потужних сільськогосподарських підприємств з агропереробки 6. Відсутність у місті вільних земельних ділянок для нових виробництв 7. Відсутність пошуково-оцінювальних робіт на ділянках потенційних родовищ та

та поверхневі води річки Стир. На території МТГ наявні озера: Біле, Велике, Мале, що зберігають великі запаси води 8. Наближеність до автотраси державного значення Київ-Ковель-Ягодин 9. Наявність достатньої кількості енергоресурсів у вигляді теплової та електричної енергії для підключення енергоємних підприємств 10. Тарифи на теплову енергію є одними з найнижчих в Україні 11. Вагомий виробничий та інвестиційний потенціал (енергетична промисловість – Рівненської АЕС виробляє близько 12,4% електроенергії від загального виробництва електроенергії в Україні та займає друге місце в загальнообласному обсязі реалізованої промислової продукції; виробництво хлібобулочних виробів; сільгоспвиробництво, в тому числі: виробництво зернових та зернобобових культур, вирощування ягідних культур, розвиток бджільництва, тепличного господарства по вирощуванню овочевих культур та квіткових рослин) 12. Розроблені техніко-економічний аналіз будівництва, дорожня карта будівництва та виконано ряд передпроектних робіт для будівництва нового енергоблоку №5 Рівненської АЕС 13. Є досвід ефективної співпраці з проектами міжнародної технічної допомоги по залученню інвестицій та впровадженню енергозберігаючих технологій, в тому числі: з Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО) по впровадженню енергозберігаючих технологій в бюджетній сфері та в галузі благоустрою; з ЄБРР/Євратом (ВП РАЕС) в рамках заходів Комплексної програми підвищення рівня безпеки енергоблоків АЕС України 14. Громада забезпечена трудовими ресурсами, зокрема робітничих та інженерних професій, фахівцями ІТ-технологій, фахівцями в будівельній та енергетичній галузях (на території є заклад профтехосвіти)	відсутність промислового освоєння родовищ 8. Недостатній обсяг робіт з відтворення лісів та рекультивації порушених внаслідок незаконного видобутку бурштину земель 9. Переважно якість ґрунтів низька, що впливає на природну родючість 10. Значна тіньова зайнятість. Система освіти та підготовки кадрів частково не відповідає потребам роботодавців 11. Низький рівень розвитку виробничої кооперації суб'єктів малого і середнього бізнесу, особливо у сільській місцевості 12. Зношеність основних фондів, в першу чергу інженерних мереж тепло-, водопостачання та водовідведення, житлово-комунального господарства 13. Недостатній рівень фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я вторинного рівня, за укладеними з Національною службою здоров'я України (НСЗУ) договорами закупівлі медичних послуг по Програмі медичних гарантій 14. Балансові обмеження наявної генеруючої потужності НАЕК «Енергоатом», як наслідок, недовиробництво обсягу електроенергії атомними електростанціями 15. Відсутність енергоємних підприємств-споживачів електричної енергії 16. Радіоактивне забруднення значних площ Вараської МТГ внаслідок Чорнобильської аварії 17. Високі страхові складові інвестпроектів, що зумовлені ризиком розташування поблизу АЕС 18. Значна залежність бюджету від надходжень одного платника податків – Рівненської АЕС (більше 70%) 19. Недостатньо ефективна діяльність у сфері поводження з відходами, що загрожує погіршенням санітарного стану території та забрудненням довкілля 20. Обмежений фінансовий ресурс дохідної частини бюджету розвитку громади
---	---

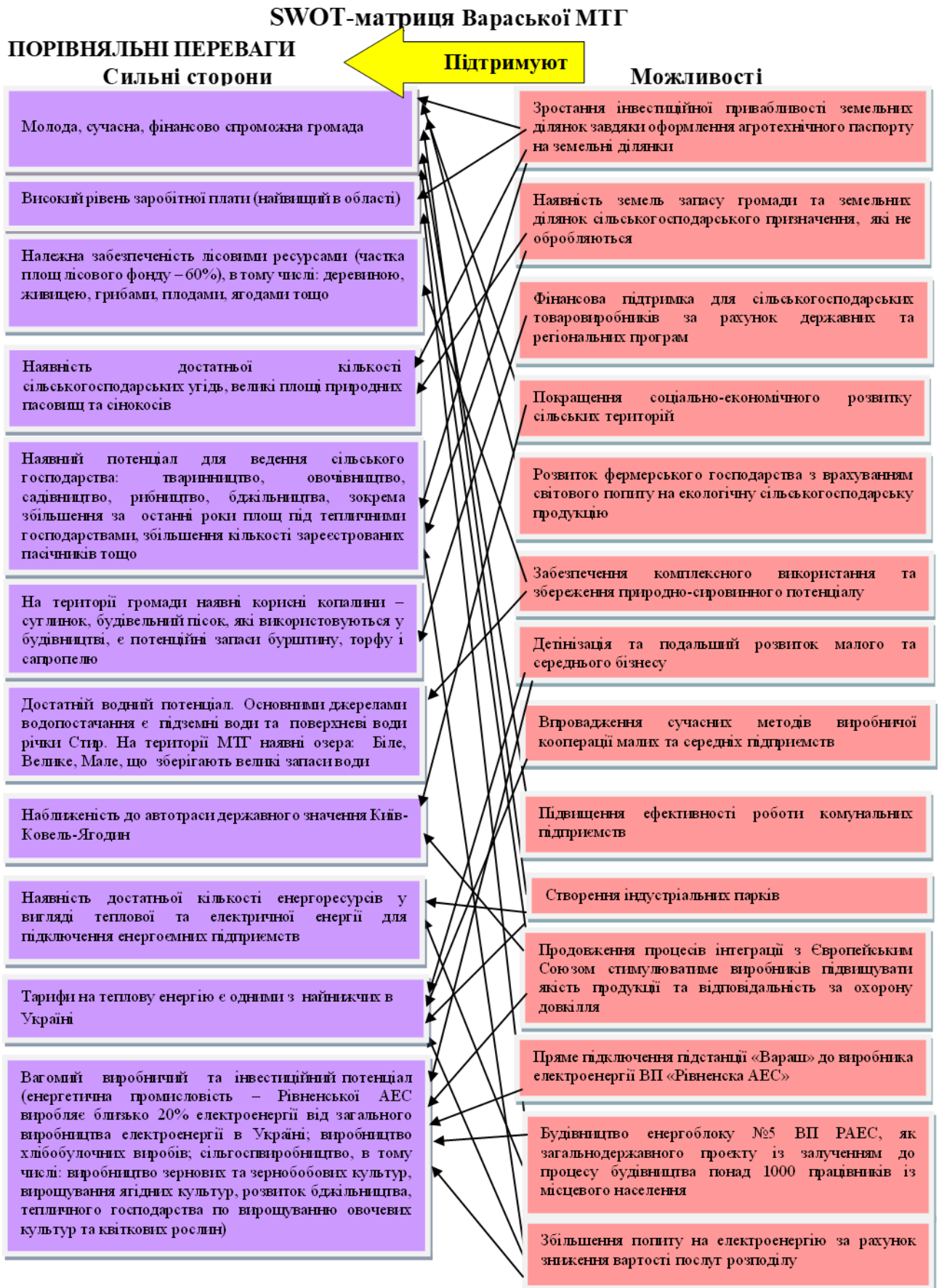
15. В розробці комплексний план просторового розвитку території Вараської МТГ з візуалізацією через сучасний картографічний інтернет-інструмент – геопортал 16. Значний туристичний потенціал (пам'ятки історії та монументального мистецтва, пам'ятки археології, заповідники, рекреаційно-оздоровчі зони) 17. Наявність різнопрофільних кваліфікованих спеціалістів в галузі охорони здоров'я для надання якісних медичних послуг первинного та вторинного рівня. 18. Наявність власної ПЛР-лабораторії та кисневої станції 19. Потужна матеріально-технічна база закладів освіти міста Вараш 20. Високий рівень обсягу власних доходів на 1-го мешканця громади (у 2020 році – 11,9 тис.грн) 21. Достатньо високий рівень обсягу фінансового ресурсу місцевого бюджету громади, з вираженою тенденцією до поступового щорічного зростання доходної бази бюджету, для забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку громади 22. Високий професійно-освітній та кваліфікаційний рівень економічно активного населення, суспільно-політична стабільність, висока духовність та громадянська активність населення	21. Велика частка обсягу вилучення коштів з бюджету громади до державного бюджету через реверсну дотацію. Недостатнє фінансове забезпечення делегованих державою повноважень ОМС 22. Направлення значного фінансового ресурсу на поточні видатки загального фонду бюджету («бюджет проїдання»). Тенденція до зростання частки однієї галузі в загальних видатках бюджету на перевагу над іншими (освітня галузь) 23. Комунальна інфраструктура (в тому числі дорожньо-транспортна) більшості населених пунктів громади потребує модернізації 24. Неналежний стан дорожньо-транспортної інфраструктури Вараської МТГ 25. Двозмінність навчання в загальноосвітніх закладах 26. Недостатній рівень забезпечення спортивною інфраструктурою 27. Наявність шкіл з малою кількістю учнів та наповненістю класів 28. Матеріально-технічна база медичних закладів, закладів культури потребує модернізації та оновлення 29. Недостатній рівень цифровізації базових публічних сервісів, брак публічних просторів для громадської та ділової активності 30. Укриття, які знаходяться в будівлях та спорудах виробничого, нежитлового та житлового призначення, переважно фізично застарілі і зношені
---	--

Таблиця 33 Можливості та загрози Вараської МТГ

Можливості	Загрози
1. Зростання інвестиційної привабливості земельних ділянок завдяки оформленню агротехнічного паспорту на земельні ділянки	1. Посилення міграції та відтік висококваліфікованих трудових кадрів за кордон, в першу чергу в галузі енергетики, будівництва, медицини, ІТ-технологій

2. Наявність земель запасу громади та земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які не обробляються 3. Фінансова підтримка для сільськогосподарських товаровиробників за рахунок державних та регіональних програм 4. Покращення соціально-економічного розвитку сільських територій 5. Розвиток фермерського господарства з врахуванням світового попиту на екологічну сільськогосподарську продукцію 6. Забезпечення комплексного використання та збереження природно-сировинного потенціалу 7. Детінізація та подальший розвиток малого та середнього бізнесу 8. Впровадження сучасних методів виробничої кооперації малих та середніх підприємств 9. Підвищення ефективності роботи комунальних підприємств 10. Створення індустріальних парків 11. Продовження процесів інтеграції з Європейським Союзом стимулюватиме виробників підвищувати якість продукції та відповідальність за охорону довкілля 12. Пряме підключення підстанції «Вараш» до виробника електроенергії ВП «Рівненська АЕС» 13. Будівництво енергоблоку №5 ВП РАЕС, як загальнодержавного проекту із залученням до процесу будівництва понад 1000 працівників із місцевого населення 14. Збільшення попиту на електроенергію за рахунок зниження вартості послуг розподілу 15. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку громади, в тому числі популяризація атомної енергетики як екологічно чистого та надійного джерела енергії	2. Нестабільна соціально-економічна та політична ситуація в країні. 3. Продовження збройної агресії російської федерації проти України з відповідними негативними економічними, соціальними та екологічними наслідками. Початок воєнних дій на території громади, або сусідніх громад 4. Виїзд за кордон мешканців громади 5. Технологічні загрози, кіберзагрози і проблеми з інформаційною безпекою 6. Зростання рівня злочинності насильства, девіантної поведінки – ризик посилення кримінальних проявів у зв'язку зі складною економічною ситуацією, воєнними діями, послабленням ментального здоров'я мешканців, значною кількістю неофіційної зброї у населення 7. Відсутність ефективної державної підтримки впровадження інновацій та розвитку креативної економіки 8. Відсутність ефективної державної підтримки фермерських господарств, виробників сільськогосподарської продукції та розвитку сільських територій 9. Невизначеність щодо ринку земель сільськогосподарського призначення 10. Посилення природних катаклізмів за рахунок зменшення лісистості, деградація ґрунтів, забруднення водних об'єктів 11. Зниження родючості (виснаження земель) недобросовісними орендарями земельних ділянок, надмірне використання добрив та засобів захисту рослин, що негативно впливає на стан довкілля та здоров'я населення 12. Трансформація форми власності ВП РАЕС (корпоратизація) із можливим скороченням чисельності персоналу ВП РАЕС 13. Зниження обсягів промислового виробництва електроенергії через балансові обмеження 14. Підвищення світових цін на енергоносії
--	---

16. Удосконалення податкового і бюджетного законодавства в частині зменшення вилучення коштів з місцевих бюджетів та збільшення їх доходної бази 17. Підвищення інвестиційної привабливості громади, залучення грантових коштів, кредитів Міжнародних фінансових організацій, коштів державних цільових фондів та місцевого бюджету на впровадження інвестиційних проєктів 18. Розробка та реалізація комплексного плану просторового розвитку Вараської МТГ з геопорталом 19. Зростання популярності внутрішнього туризму 20. Будівництво сучасного спортивного комплексу, розвиток та підтримка нових видів спорту 21. Збереження життя та здоров'я населення. Розвиток малоінвазивної хірургії, нейрохірургії, зниження показників інвалідності населення 22. Реконструкція Парку культури та відпочинку для задоволення потреб мешканців в культурному відпочинку та занятті спортом 23. Покращення адміністрування податків і зборів 24. Системна реалізація реформи децентралізації, зростання бюджетної самостійності, налагодження муніципального співробітництва 25. Глобалізація та інформатизація світової економіки збільшує можливості працювати дистанційно 26. Застосування підходу смарт-спеціалізації до регіонального розвитку збільшить підтримку прикладної науки та підприємств-експортерів	15. Збиткова діяльність комунальних підприємств 16. Відсутність дієвих інструментів, в тому числі на законодавчому рівні, для забезпечення ефективного розвитку сфери управління відходами 17. Неблагополучна епідемічна ситуація в країні та регіоні 18. Зростання показників мережі, штатів та контингентів бюджетних установ, як наслідок, направлення значної частини фінансового ресурсу бюджету на поточні видатки та, відповідно, зменшення видатків розвитку 19. Посилення фіскального тиску з боку держави та ускладнення роботи бізнесу 20. Оптимізація чисельності підприємств, установ, організацій громади, зменшення кількості фізичних осіб-підприємців – як наслідок, зменшення фінансової спроможності бюджету 21. Зниження платоспроможності споживачів, зменшення обороту товарів/послуг, зменшення клієнтської бази підприємців внаслідок викликів воєнного стану
---	--



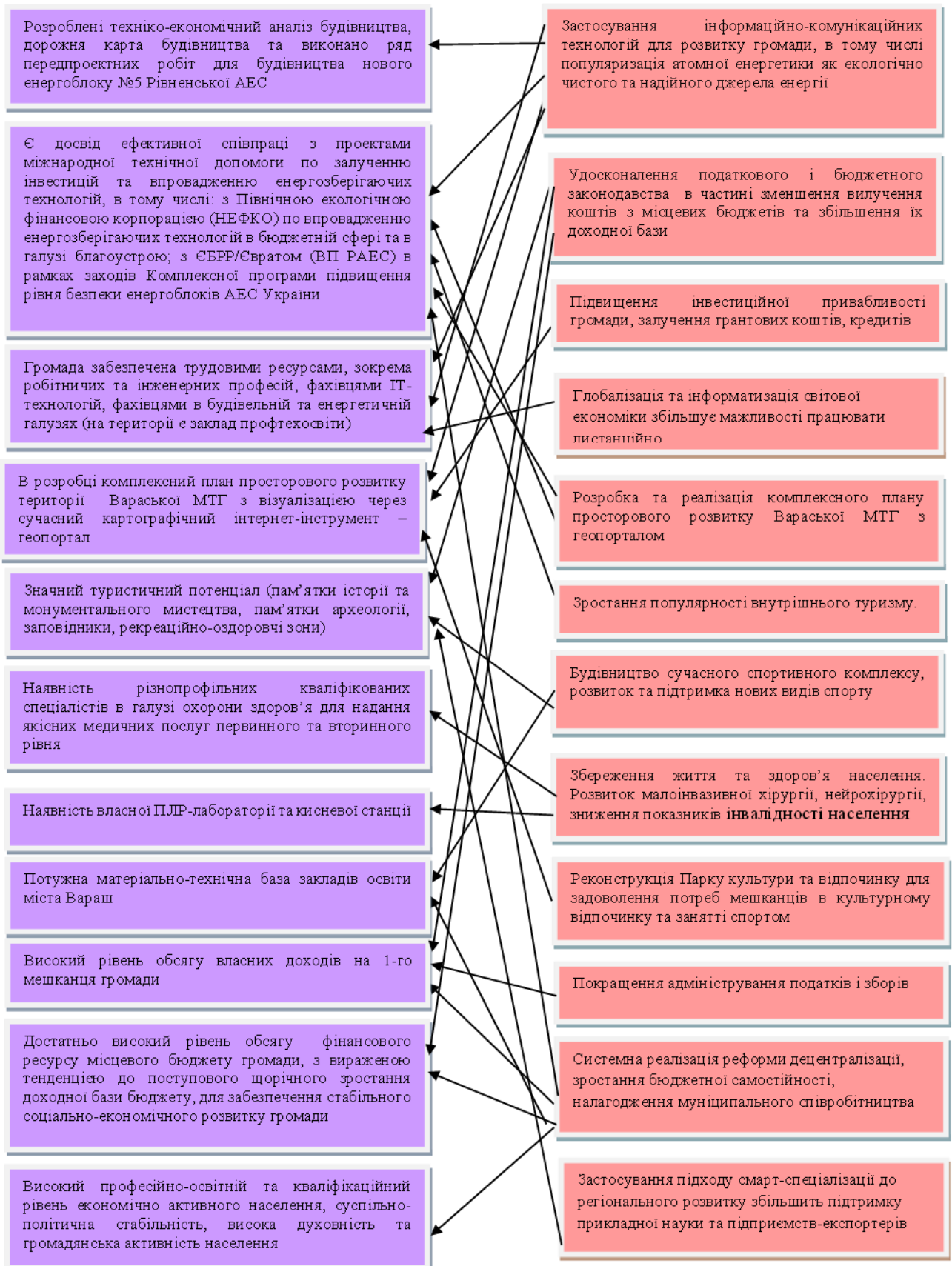
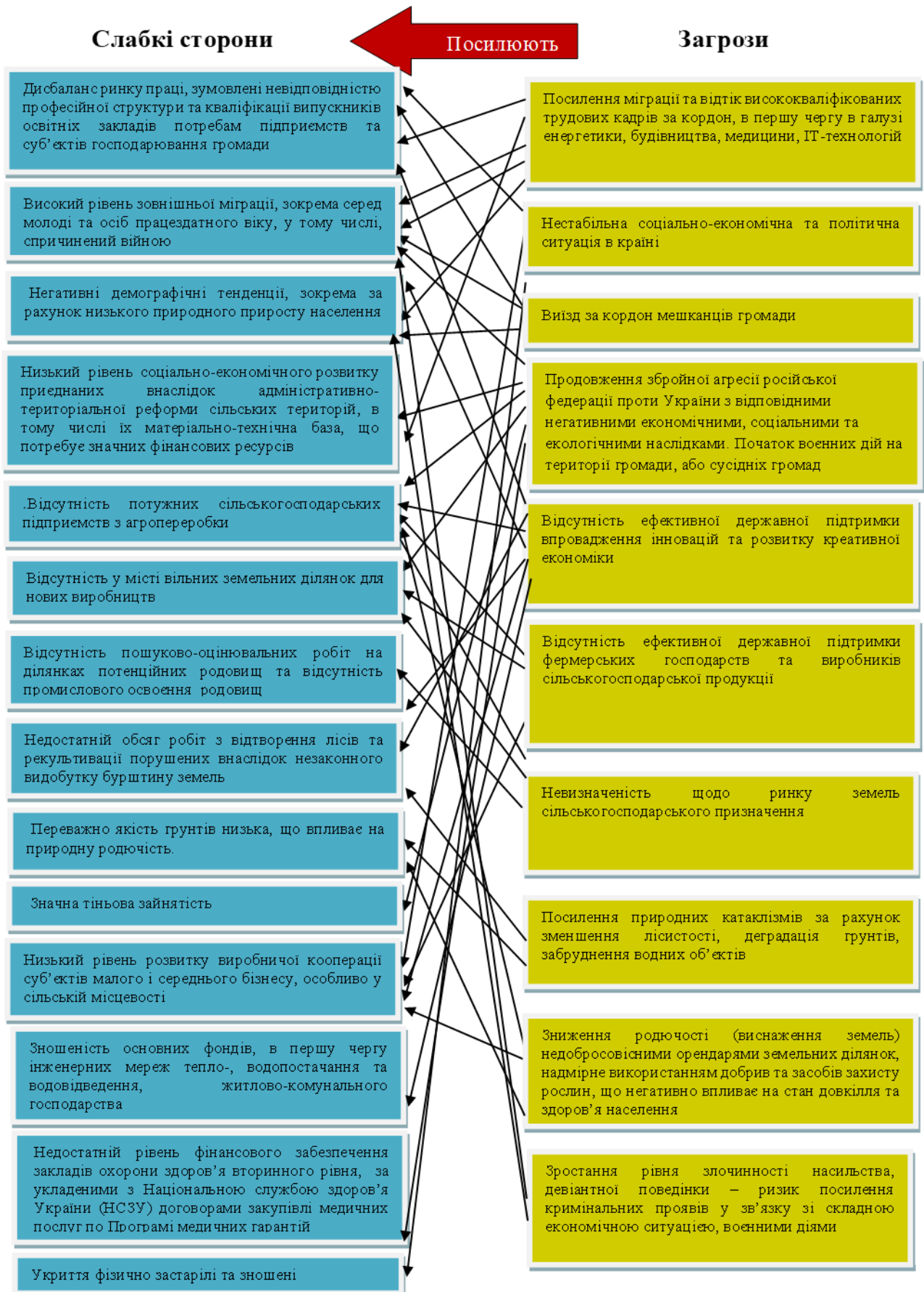


Рисунок 42 Сильні сторони – можливості



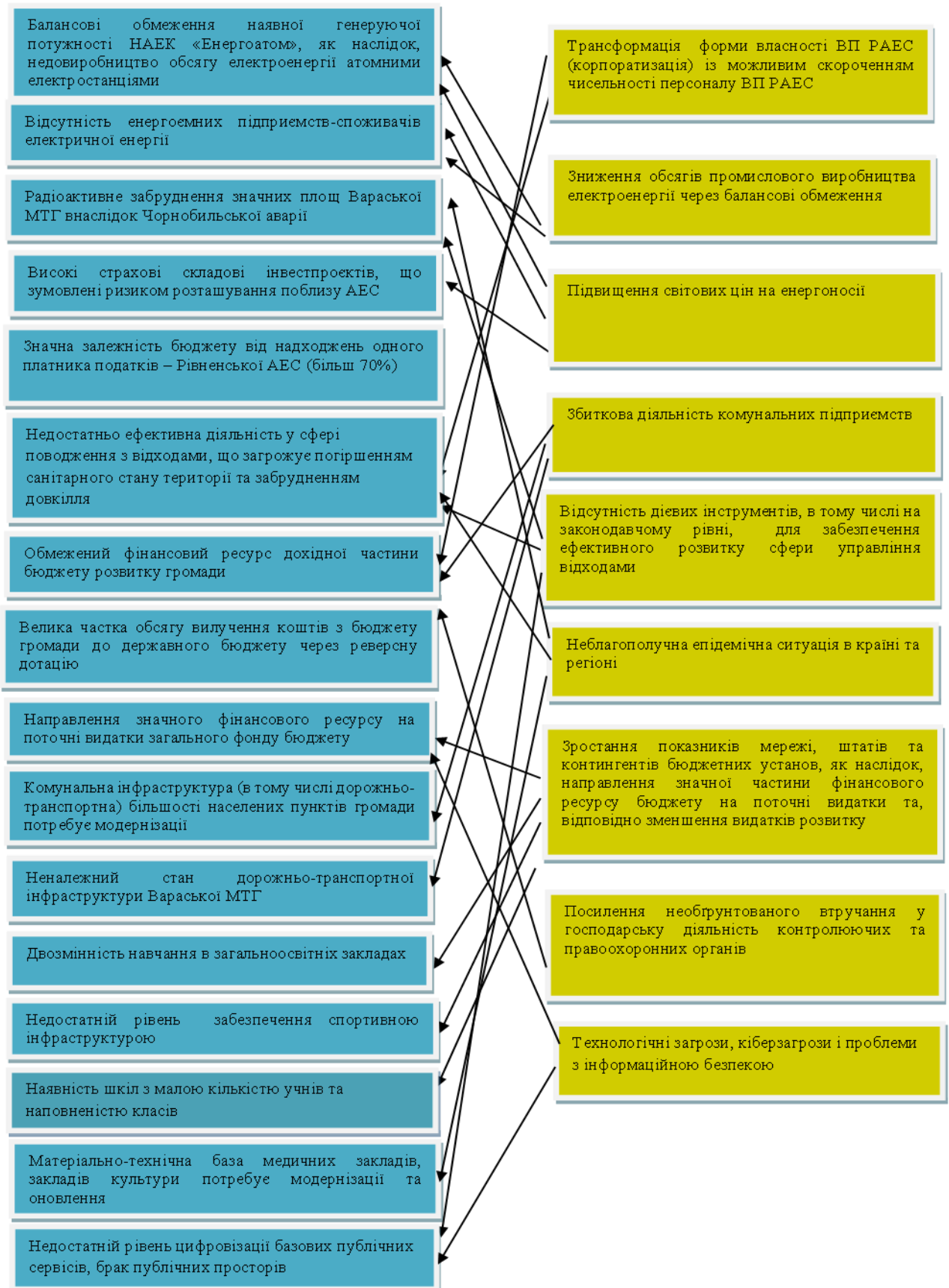
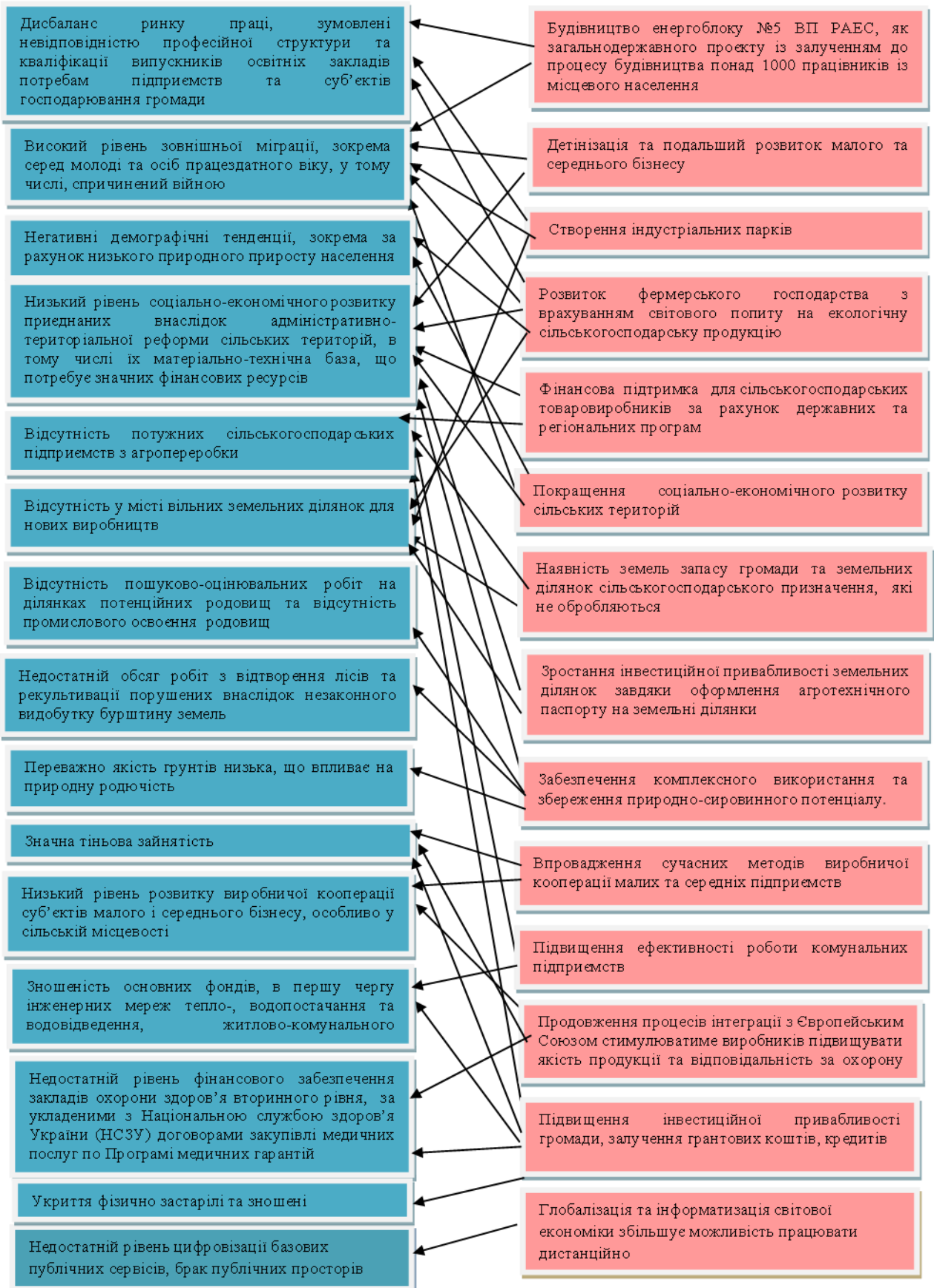


Рисунок 43 Слабкі сторони - загрози

Слабкі сторони**Можливості**

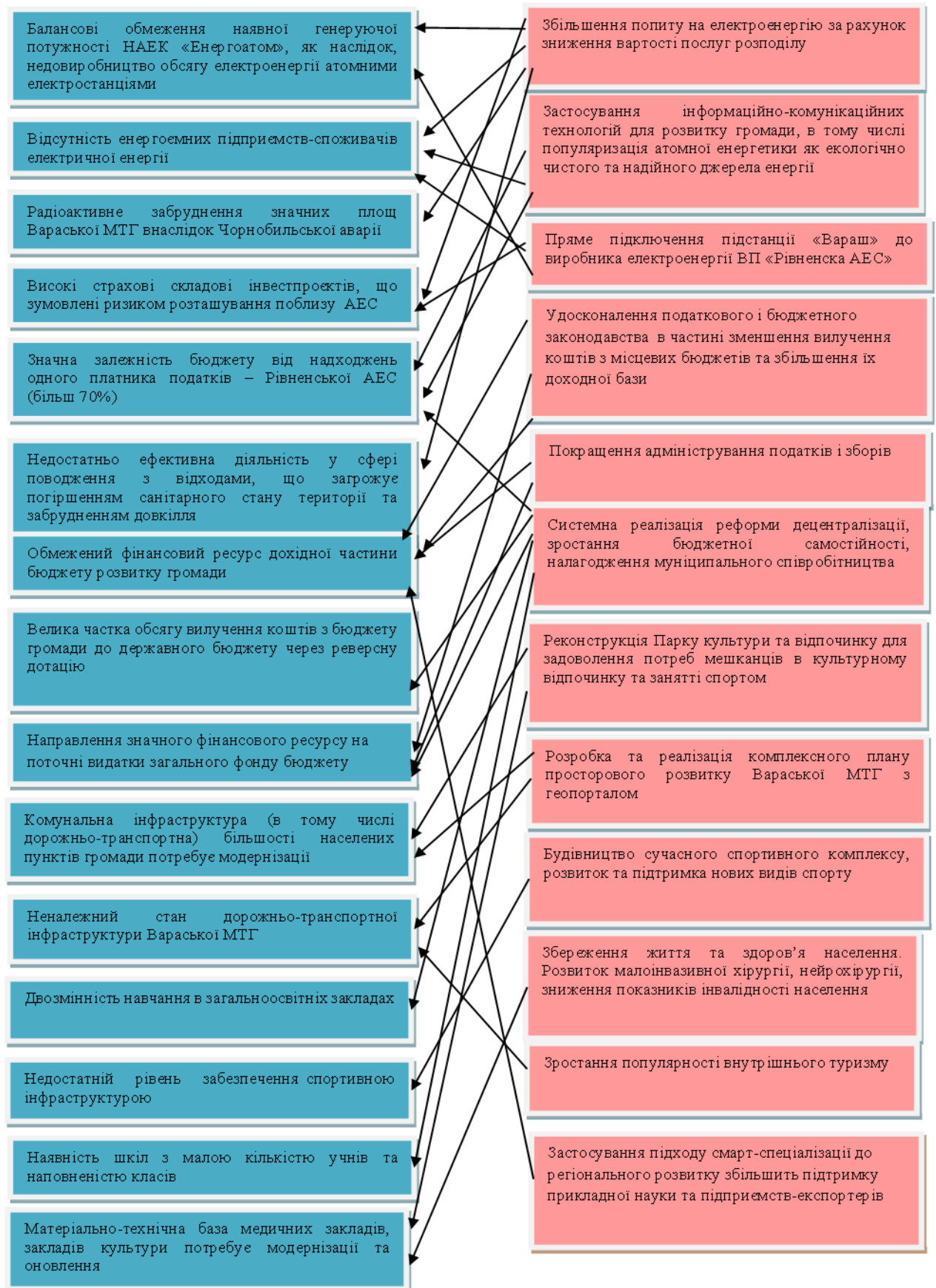


Рисунок 44 Слабкі сторони - можливості

8.3 ПОРІВНЯЛЬНІ ПЕРЕВАГИ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВІ РИЗИКИ ВАРАСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

8.3.1 Розвиток сільського господарства та зростання світового попиту на сільськогосподарську продукцію та на продукцію промисловості, у т.ч. електроенергетики, сприятимуть нарощенню валового внутрішнього продукту. Вараська МТГ має хороший запас земельних, водних та трудових ресурсів, туристичний потенціал для стимулювання розвитку промисловості, сільського господарства, підприємництва, ІТ-технологій, туризму.

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

8.3.2 Вплив слабких сторін на розвиток громади значною мірою може бути нейтралізований за рахунок зростаючих можливостей.

8.3.3 У Вараській МТГ є можливим створення підприємств по переробці сільськогосподарської (с/г) продукції завдяки тенденціям розвитку фермерського господарства та зростанню світового попиту на с/г продукцію. Використання земель для вирощування сільськогосподарської продукції сприятиме покращенню родючості ґрунтів та зменшуватиме відсоток заліснення площ, які призначені для с/г використання. Також зростання попиту на продукцію промисловості, у т.ч. електроенергетику, завдяки інтенсивному розвитку даних галузей сприятиме перетворенню Вараської МТГ в промислово розвинутий регіон Рівненської області, внаслідок чого буде можливість наростити обсяги промислового будівництва, налагодити логістичну систему та урівноважити трудову міграцію.

8.3.4 Продовження євроінтеграційних процесів та розвиток транскордонного співробітництва у сфері підтримки територіальних громад в Україні та підприємництва, можуть сприяти зменшенню відсотку тіньового бізнесу в громаді та підвищенню рівня громадської активності. Розгортання реформ у країні, які сприятимуть покращенню інвестиційного клімату та залученню інвесторів, дозволять вивести на новий рівень туристичний бізнес, покращити туристичну інфраструктуру в громаді, а також стимулюватимуть соціальний розвиток.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

8.3.5 Велика частка обсягу вилучення коштів з бюджету громади до державного бюджету через реверсну дотацію, відсутність достатніх джерел для наповнення бюджету розвитку місцевих громад, відсутність цільового спрямування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення зон спостереження АЕС негативно відображається на управлінських процесах, що має вплив на формування інфраструктурного та соціального забезпечення у громаді.

8.3.6 Незадовільний стан дорожнього покриття між населеними пунктами та на дорогах регіонального значення гальмує розвиток місцевого підприємництва, оскільки на території громади автомобільні шляхи не мають достатньої альтернативи.

8.3.7 Не мають підтримки підприємства по переробці сільськогосподарської продукції,

так як кредитна політика держави є неефективною для підприємців, фермерів та власників особистих селянських господарств. Це відображається на рівні життя населення та на їхніх підприємницьких ініціативах.

- 8.3.8 Продовження збройної агресії російської федерації проти України з відповідними негативними економічними, соціальними, демографічними та екологічними наслідками, має негативний вплив на соціально-економічний розвиток громади.
- 8.3.9 Великим ризиком для громади є балансові обмеження наявної генеруючої потужності НАЕК «Енергоатом», як наслідок, недовиробництво обсягу електроенергії атомними електростанціями, що в свою чергу тягне за собою відтік кваліфікованих кадрів та зниження дохідної частини місцевого бюджету.

9 СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДИ

- 9.1 При розробленні Стратегії розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року було застосовано новітній підхід смарт-спеціалізації, що дає можливості реалізації Стратегії Вараської МТГ в рамках європейської політики добросусідства, європейських структурних та інвестиційних фондів.
- 9.2 Правовою основою для впровадження підходів смарт-спеціалізації в процес стратегічного планування регіонального розвитку в Україні є постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 №932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» (зі змінами) та від 11.11.2015 №931 «Про затвердження Порядку розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених Стратегії і плану заходів» (зі змінами).
- 9.3 Основними галузями смарт-спеціалізації Вараської міської територіальної громади є:
- промисловість;
 - сільське господарство;
 - туризм;
 - ІТ-сектор.

Інформація щодо пріоритетних сфер SMART-спеціалізації Вараської МТГ представлено на рисунку 45.

Пріоритетні сфери SMART-спеціалізації Вараської міської територіальної громади



Рисунок 45 Пріоритетні сфери SMART-спеціалізації Вараської МТГ

Промисловість

- 9.3.1 Виробнича інфраструктура Вараської МТГ представлена 2 промисловими підприємствами, основним видом діяльності яких є виробництво електроенергії та виробництво хлібобулочних і кондитерських виробів.
- 9.3.2 Основним промисловим підприємством є філія «ВП «Рівненська АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» (далі - Рівненська АЕС), яке займається виробництвом електроенергії та теплоенергії. Річний обсяг виробництва електроенергії Рівненською АЕС, за оперативними даними, становить близько 36% від обсягу виробництва атомними електростанціями та близько 20% від загального обсягу виробництва електроенергії в Україні. Питома вага ВП РАЕС в загальному обсязі промислового виробництва по місту складає близько 99 відсотків.
- 9.3.3 На Рівненській АЕС постійно ведеться робота в напрямку: підвищення безпечної роботи атомних енергоблоків відповідно до рекомендацій МАГАТЕ; виконання існуючих зобов'язань перед міжнародними фінансовими інституціями; заміни обладнання, важливого для безпеки, яке відпрацювало свій ресурс та підлягає заміні відповідно до сучасних національних норм та світових стандартів; впровадження коригуючих заходів для попередження аварій. Безпечне функціонування потужного виробника атомної електроенергії – це чинник, що має безпосередній вплив на бізнес-клімат Вараської МТГ. У перспективних планах Рівненської АЕС: продовження терміну експлуатації діючих енергоблоків; проведення робіт з будівництва енергоблоку №5; переведення енергоблоків Рівненської АЕС на 18-місячний паливний цикл тощо.
- 9.3.4 ТзОВ «Кузнецовський хлібозавод» займається виробництвом хлібобулочних і кондитерських виробів, реалізує свою продукцію далеко за межами громади. ТзОВ «Кузнецовський хлібозавод» проведено часткове оновлення виробничих потужностей, наслідком якого є нарощення обсягів виробництва продукції.
- 9.3.5 Завдяки стабільній роботі промислових підприємств Вараська громада займає одне з перших місць в Рівненській області по обсягу реалізованої промислової продукції.
- 9.3.6 Варто зазначити, що не менш важливою галуззю розвитку економіки громади, зважаючи на аналіз останніх років, є видобувна промисловість. Україна є одним з європейських лідерів за запасами бурштину. Українські компанії, які мають державні ліцензії на видобуток бурштину, щорічно видобувають близько 4 тонн цього мінералу.
- 9.3.7 У Вараській МТГ активізувалася діяльність щодо легалізації видобутку та переробки бурштину. Виявлено значні резерви подальшого розвитку переробних виробництв на базі використання місцевої природної сировини. На території громади також є запаси будівельних пісків, торфу, сапропелю, суглинку, що потребує проведення додаткових пошуково-оцінювальних робіт та комплексу робіт з розробки і експлуатації родовищ.
- 9.3.8 Для підвищення ефективності функціонування переробних виробництв в рамках

природно-господарських комплексів регіону доцільно, за прикладом розвинених європейських країн, перейти до реалізації стратегії збалансованого розвитку, яка передбачає дотримання балансу між раціональним використанням та охороною (відтворенням) природних ресурсів.

- 9.3.9 Одними з головних проблем розвитку промисловості є необхідність залучення значних обсягів фінансових ресурсів для модернізації і реконструкції діючих виробничих потужностей, а також зростання вартості матеріальних та енергетичних ресурсів.

Сільське господарство

- 9.3.10 Зростання світового попиту на сільськогосподарську продукцію, зокрема органічного походження, та сприятливі природно-кліматичні умови нашої місцевості дозволяють розглядати сільське господарство як одну з перспективних галузей розвитку Вараської МТГ. Розвиток високотехнологічного сільського господарства з організацією подальшої переробки сільськогосподарської продукції, забезпечить сприятливі умови для бізнесу, оновлення інфраструктури та розвиток трудового потенціалу. Сільське господарство в перспективі може генерувати величезний внесок в економіку громади і добробут її громадян.
- 9.3.11 Аграрний сектор є важливою стратегічною галуззю економіки громади, яка забезпечує продовольчу безпеку та незалежність. Сільське населення на постійній основі займається індивідуальним виробництвом молока, меду, розведенням великої та дрібної рогатої худоби, свиней і птиці, вирощуванням городини та реалізує свою продукцію на місцевих ринках. На території села Заболоття знаходяться тепличне господарство ТОВ «Флорія - України», яке спеціалізується на вирощуванні квіткових, овочевих культур та равликова ферма ПП «Базис». Велика кількість індивідуальних домогосподарств мають великі площі теплиць під огірками, помідорами та іншими ранніми овочами. Також місцеве населення активно займається збором ягід, грибів в навколишніх лісах, лікарських трав.
- 9.3.12 Ресурсний потенціал сільського господарства має значні можливості для подальшого розвитку шляхом залучення інвестицій та впровадження передових форм організації виробництва.
- 9.3.13 В громаді є досить великий потенціал для створення фермерських господарств та сільськогосподарських кластерів. Саме фермери є фундаментом кластеру, вони першими можуть відчувати зміни та всі переваги від такої форми організації. Перш за все йдеться про ефективну та координовану співпрацю з органами влади; по-друге, про можливість економити на масштабі, спільно закуповуючи великі партії необхідних ресурсів чи замовляючи дослідження ринків або наукові розробки; третьою перевагою є можливість подаватися на гранти для вирішення колективних проблем; по-четверте, розбудова спільної логістичної інфраструктури та спільна промоція продукції учасників кластеру на внутрішньому і зовнішньому ринках. Серед інших переваг для фермерів також є розробка разом із вищими навчальними закладами навчальних програм для підготовки кваліфікованих фахівців в аграрному секторі, навчальні поїздки з метою перейняття досвіду, стажування, замовлення послуг експертів тощо.

Туризм

- 9.3.14 Поряд з іншими пріоритетними напрямками розвитку економіки громади є туризм. Розвиток туризму в Україні суттєво впливає на такі сектори економіки, як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво товарів народного споживання і є одним із найбільш перспективних напрямків структурної перебудови економіки. Туризм є тим механізмом, що запускає всі інвестиційні та розвиткові процеси як на загальнонаціональному, так і на регіональному рівні. Це один з найшвидших методів повернення грошей у бізнесі.
- 9.3.15 Вараська МТГ має значний туристичний потенціал (пам'ятки історії та монументального мистецтва, пам'ятки археології, заповідники, рекреаційно-оздоровчі зони).
- 9.3.16 Розвиток туризму для Вараської МТГ має стратегічне значення через розміщення на її території унікального озера карстового походження - «Біле озеро». Вода Білого озера є лікувальною через підвищений вміст гліцерину. Через це озеро часто називають «озером молодості».
- 9.3.17 Вода у Білому озері унікальна за складом – гідрокарбонатно-кальцієво-магнієва (типова для озер лісової зони), містить фосфор, сірководень і аж до 6,37 мг/л гліцерину. Чудово лікує шкірні захворювання.
- 9.3.18 Загальна площа Білого озера становить 354 га, глибина сягає 34 м. На берегах озера гніздяться дикі качки, гуси, живуть бобри та ондатри. Цікавою в озері є риба вугор річковий європейський. Водяться також окуні, щуки, линки, йоржі, карасі, плітки. Риболовля тут є одним з привабливих видів відпочинку для туристів.
- 9.3.19 На березі водойми розташований реабілітаційно-оздоровчий комплекс «Біле озеро» Рівненської АЕС. Комплекс розрахований на 503 ліжко-місць. Діють футбольний, баскетбольний, волейбольний майданчики та дитячий ігровий майданчик. На базі РОК «Біле озеро» постійно проводяться різноманітні спортивні та культурно-масові заходи. Щорічно тут проходить оздоровлення та відпочинок 4-7 тисяч осіб.
- 9.3.20 Стратегічною метою розвитку туристичної індустрії у Вараській МТГ можна визначити створення конкурентоспроможного туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби населення, забезпечити на цій основі комплексний розвиток територій та їх соціально-економічних інтересів при збереженні екологічної рівноваги та історико-культурного довілля.

ІТ-сектор

- 9.3.21 ІТ-сфера — одна з найдинамічніших і найперспективніших. Її вже давно називають локомотивом розвитку української економіки.
- 9.3.22 За прогнозами експертів IT Ukraine Association, ІТ-ринок України стабільно зростатиме на 22–30% щороку. Цей сценарій може стати ще оптимістичнішим, якщо на ринок заходитиме все більше ІТ-бізнесів з власним продуктом.
- 9.3.23 З метою збереження або збільшення обсягів виробництва електроенергії атомною генерацією України та відновлення балансу виробництва/споживання електроенергії на Рівненській АЕС триває робота зі створення дата-центру.

Завдяки реалізації проєкту на Рівненській АЕС буде забезпечено видачу потужностей, а також регулювання видачі потужностей АЕС в режимі диспетчерського обмеження за рахунок гарантованого навантаження з боку Центру обробки даних (ЦОД). Створення центру забезпечить додаткового постійного споживача електроенергії для Рівненської АЕС за тарифом прямого підключення. Рівненська АЕС є найперспективнішою для реалізації потужного проєкту на базі штучного інтелекту, технології блокчейн, цифрових активів - обчислювального дата-центру. Така ініціатива дозволить залучити до регіону та громади бізнес-структури в галузі IT- технологій та створить додаткові робочі місця.

9.3.24 Для забезпечення розбудови та модернізації цифрової інфраструктури Вараської МТГ, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, розширення спектра електронних сервісів і послуг, а також захисту інформаційних ресурсів: впроваджено систему електронного документообігу (ДОК ПРОФ), що сприяє підвищенню ефективності роботи з документами, зміцненню виконавської дисципліни та посиленню контролю за обробкою документації; забезпечено функціонування програмного забезпечення «Комплексна система автоматизації підприємства «IS-pro».

9.3.25 На сьогодні актуальним питанням є запровадження Комплексного плану просторового розвитку громади з геопорталом. Завдяки застосуванню геопросторових даних є можливість оперативно приймати рішення щодо забезпечення життєдіяльності громади в будь-якій сфері: освіті, медицині, інженерно-транспортній, житлово-комунальній, цивільному захисті населення тощо.

9.3.26 З 01.08.2024 розпочато роботу автоматизованої системи обліку оплати проїзду (АСООП) в міському та приміському пасажирському автомобільному транспорті загального користування на території Вараської МТГ відповідно до рішення ВК ВМР від 29.07.2024 № 208-РВ-24.

9.3.27 Трансформування системи надання сервісів громади шляхом системної цифровізації процесів забезпечить новий рівень якості і доступності послуг, взаємодії влади та громадян та постійний контроль за використанням ресурсів громади та дасть можливість:

- підвищити якість життя населення громади шляхом надання їм сучасних електронних сервісів та послуг;
- підтримка діяльності служб та правоохоронних органів щодо створення безпечного громадського середовища;
- забезпечення автоматизації шляхом використання інструментів (інтернет-порталів, інформаційно-комунікаційних систем та технологій, реєстрів, баз даних) для забезпечення прозорості діяльності влади та підзвітності її громадянам;
- удосконалення процесів управління громадою, підвищення ефективності роботи суб'єктів владних повноважень;
- створення умов для участі мешканців громади у процесах прийняття рішень щодо забезпечення життєдіяльності громади через доступність інструментів електронної демократії (е-петиції, е-обговорення, е-голосування тощо);

- створення сприятливих умов для підприємницької діяльності та підвищення конкурентоспроможності підприємств громади у сфері інновацій;
- забезпечення автоматизації шляхом використання систем контролю за станом довкілля для сприяння збереженню екології громади.

9.3.28 Таким чином, аналіз сучасного стану інформатизації громади дозволяє зазначити, що в громаді створені усі умови для розвитку інформатизації та ІТ-технологій в усіх сферах суспільного життя.

10 СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

10.1 Планування розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року здійснювався з урахуванням впливу проведених реформ, відповідно до пріоритетів, визначених у стратегічних документах Президента України, Верховної Ради України, Уряду України, в тому числі з врахуванням незмінного курсу на реформи та європейський вектор розвитку. При цьому враховуються реалії, які наразі склались у зв'язку з наслідками пандемії COVID-19, та їх вплив на економіку громади.

10.2 Моделювання сценаріїв розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року здійснювалося з урахуванням таких базових сценарних припущень:

- у сфері соціальної політики продовжуватиметься підвищення державних соціальних стандартів та гарантій;
- глобальна цифровізація - розвиток електронної комерції та електронного надання послуг, у т.ч. банківських, медичних, транспортних та урядових послуг, збільшення зон самообслуговування та застосування безконтактної оплати, впровадження інтелектуальних голосових систем і чат-ботів для взаємодії з клієнтами;
- розвиток вітчизняного агропромислового комплексу (АПК) відбуватиметься в контексті забезпечення продовольчої безпеки та проведення земельної реформи, зростання світового попиту на продукцію сільського господарства, зокрема органічного походження;
- зниженні енергоємності економіки, нарощуванні вітчизняного виробництва, що сприятиме підвищенню економічної, енергетичної та екологічної безпеки;
- створення сприятливого середовища для підприємництва;
- активний розвиток охорони здоров'я в контексті екологічності та профілактики поширення вірусних та інших хвороб;
- реформування та розвиток освіти, яке супроводжуватиметься зміною парадигми та поглядів на традиційний освітній процес (можливе комбінування програм дистанційного навчання);
- вдосконалення державної політики у сфері захисту навколишнього середовища (зокрема, зміни клімату, подолання тенденції деградації живої компоненти довкілля, екологізація сфер суспільної діяльності, максимальне відтворення первинного стану природних комплексів, виховання екологічно освіченого громадянина, зниження обсягів відходів);
- удосконалення міжбюджетного регулювання, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів;
- посилення обороноздатності та відновлення територіальної цілісності України, відбудову регіонів і територій, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України;
- впровадження нової моделі управління публічними інвестиціями з метою створення прозорої, єдиної системи управління державними інвестиціями на всіх рівнях влади;
- у найближчій перспективі прогнозується:

- ріст реального ВВП України: у 2026 році на 4,5% до попереднього року, у 2027 році – зростання на 5%, у 2028 році – 5,7 %;
- мінімальна заробітна плата: з 01 січня 2026 року – 8 647 грн, з 01 січня 2027 року – 9 374 грн, з 01 січня 2028 року – 10 059 грн.

Інерційний сценарій

10.2.1 Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади, як соціально-економічної системи, не сприяє розвитку громади, тобто суспільно-економічний стан змінюється за інерцією.

Базові припущення інерційного сценарію – національний та регіональний рівні:

1. Нестабільна соціально-економічна та політична ситуація в країні. Продовження збройної агресії російської федерації проти України з відповідними негативними економічними, соціальними, демографічними та екологічними наслідками.
2. Зростання рівня злочинності насильства, девіантної поведінки – ризик посилення кримінальних проявів у зв'язку зі складною економічною ситуацією, воєнними діями.
3. Неблагополучна епідемічна ситуація в країні та регіоні.
4. Можливості самоврядування обмежуються національною політикою.
5. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію.
6. ВВП країни продовжує повільне зростання на межі 1-2%.
7. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку.
8. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій в економіку регіонів України не зростає.
9. Податковий тиск на підприємців залишається високим, в тіні продовжує залишатися значна частина малого і середнього бізнесу.
10. На громади перекладатимуть все більше делегованих державою повноважень без відповідного підвищення фінансового забезпечення.
11. Недосконала система міжбюджетного регулювання, внаслідок якої 10% коштів бюджету громади вилучається до Державного бюджету України через реверсну дотацію.
12. Залишається значно обмеженим на законодавчому рівні фінансовий ресурс дохідної частини бюджету розвитку спеціального фонду місцевих бюджетів територіальних громад.
13. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, колії, транспортна інфраструктура) забезпечують лише 10-15% необхідних обсягів.
14. Негативні демографічні тенденції продовжуються, зокрема за рахунок низького природнього приросту населення. Міграційні процеси посилюються.
15. Доходи населення знаходяться на межі мінімальних соціальних потреб.
16. Посилення природних катаклізмів за рахунок зменшення лісистості, деградації ґрунтів, забруднення водних об'єктів.
17. Відсутня ефективна державна підтримка фермерських господарств та виробників сільськогосподарської продукції.

18. Подальше зростання світових цін на енергоносії.
19. Балансові обмеження наявної генеруючої потужності НАЕК «Енергоатом», як наслідок, недовиробництво обсягу електроенергії атомними електростанціями.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Продовження збройної агресії російської федерації проти України з відповідними негативними економічними, соціальними та екологічними наслідками. Початок воєнних дій на території громади, або сусідніх громад.
2. Значне руйнування енергетичної та іншої промислової інфраструктури на території громади.
3. Зростання рівня злочинності насильства, девіантної поведінки – ризик посилення кримінальних проявів у зв'язку зі складною економічною ситуацією, воєнними діями.
4. Негативні демографічні тенденції, зокрема за рахунок низького (або відсутності) природнього приросту населення.
5. Провідною галуззю промислового комплексу громади залишатиметься енергетика, бюджетоутворюючим підприємством – Рівненська АЕС.
6. Спостерігається зниження обсягів промислового виробництва електроенергії та обсягів реалізованої промислової продукції через балансові обмеження на енергетичному ринку.
7. Відбувається трансформація форми власності Рівненської АЕС (корпоратизація) із можливим скороченням чисельності персоналу, як наслідок – негативний вплив на наповнення бюджету.
8. Зростає рівень безробіття.
9. Інвестиційний та підприємницький клімат в громаді залишаються на незмінному рівні.
10. Агропромисловий потенціал громади повільно скорочується без відчутних інвестицій в модернізацію сільськогосподарських підприємств, що впливає на рівень доходів населення громади та купівельну спроможність.
11. В умовах зростання тарифів на енергоносії підвищується рівень неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.
12. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.
13. Залишається низький рівень наповнення дохідної частини бюджету розвитку громади.
14. Залишається низьким рівень соціально-економічного розвитку приєднаних внаслідок адміністративно-територіальної реформи сільських територій, в тому числі їх матеріально-технічна база, внаслідок обмеженого фінансового ресурсу громади.
15. Продовжується спрямування значного фінансового ресурсу (82% у 2020 році та 90% у прогнозі 2021 року) на поточні видатки загального фонду бюджету

(«бюджет проїдання»), що обмежує видатки розвитку громади.

16. Відбувається подальше зростання показників мережі, штатів та контингентів бюджетних установ, наявні школи з малою кількістю учнів та наповненістю класів, як наслідок, направлення значної частини фінансового ресурсу бюджету на поточні видатки та, відповідно зменшення видатків розвитку.
17. Залишається значною тіньова зайнятість.
18. Зростає кількість аварійних ситуацій в житлово-комунальній сфері внаслідок зношеності основних фондів, в першу чергу інженерних мереж тепло-, водопостачання та водовідведення, а також спричинених війною.
19. Неналежний стан дорожньо-транспортної інфраструктури Вараської МТГ має негативний вплив на соціально-економічний розвиток громади та залучення інвестицій.
20. Зростання капітальних інвестицій, передусім прямих іноземних інвестицій, відбуватиметься повільними темпами, що кардинально не змінить ситуації в економіці громади.
21. Погіршується ситуація у сфері поводження з відходами, що загрожує виникненням складних екологічних проблем.

Оптимістичний сценарій

- 10.2.2 Оптимістичний (модернізаційний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (національні та регіональні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни та регіону.

Базові припущення оптимістичного сценарію – національний та регіональний рівні:

1. Поступове подолання негативних наслідків спричинених війною.
2. Посилюються євроінтеграційні процеси, в тому числі в частині адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Процеси інтеграції стимулюватимуть виробників підвищувати якість продукції та забезпечувати охорону довкілля.
3. Здійснюється ефективна державна регіональна політика, в тому числі в частині реалізації в Україні масштабних системних соціально-економічних реформ. Послідовно впроваджуються системні реформи: судова, податкова, місцевого самоврядування тощо.
4. Внаслідок зміцнення економічної бази та модернізації армії зменшуються ризики ескалації військового протистояння на Сході.
5. Формуються позитивні тенденції для саморозвитку, реалізації економічного та людського потенціалу в створених економічно спроможних територіальних громадах.

6. Політика у сфері зайнятості зосереджуватиметься на стимулюванні розвитку підприємництва та самозайнятості, забезпеченні створення гідних умов праці та детінізації відносин, розвитку системи професійно-технічної освіти, забезпеченні розвитку інклюзивного ринку праці. Створюються нові робочі місця, інвестори в боротьбі за кваліфікованого працівника підвищують рівень заробітної плати.
7. ВВП країни зростає протягом 2026-2027 років, темпи росту перевищують 3%.
8. Відсутні суттєві валютні коливання.
9. Інвестиційна привабливість країни покращується, зростають кредитні рейтинги, що сприяє притоку інвестиційного капіталу.
10. Удосконалення податкового і бюджетного законодавства в частині: міжбюджетних відносин (ліквідація реверсної дотації); цільового спрямування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зон спостереження АЕС; погашення заборгованості по різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги комунальним підприємствам; визначення додаткових джерел для місцевих бюджетів по наповненню бюджетів розвитку – сприятиме зміцненню фінансового ресурсу місцевих бюджетів та розвитку інфраструктури територій місцевих громад.
11. Делеговані державою повноваження місцевим громадам підкріплюватимуться достатнім фінансовим ресурсом для їх виконання.
12. Громади матимуть доступ до державних та регіональних фондів і програм, а також грантових та пільгових кредитних коштів, де на відкритих конкурсах вони зможуть залучати додаткове фінансування.
13. Держава сприймає бізнес як партнерів для розвитку. Відбувається поступовий вихід бізнесу з «тіні».
14. Доходи населення зростають.
15. Соціальна політика держави мінімізує ризики росту неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги.
16. Уряд проводить ефективну політику підтримки атомної електроенергетики, на діючих АЕС будуються нові енергоблоки та фінансується розвиток соціальної інфраструктури.
17. Громада та область активно впроваджують свої Стратегії розвитку.

Базові припущення оптимістичного сценарію – місцевий рівень:

1. Поступове подолання негативних наслідків спричинених війною.
2. Продовжується поступовий розвиток промисловості, в першу чергу енергетичної галузі. Продовження робіт по будівництву: енергоблоку №5 Рівненської АЕС; гідротехнічної споруди Рівненської АЕС на р.Стир; житлового будинку №416 в мікрорайоні Ювілейний; центру обробки даних.
3. Залишається високим рівень заробітної плати в громаді (найвищий в області), що забезпечує високу купівельну спроможність та розвиток підприємництва.
4. Продовжується процес глобальної цифровізації (ІТ-технології) – розвиток електронної комерції та електронного надання послуг, у т.ч. банківських,

медичних, транспортних, комунальних, публічних послуг, збільшення зон самообслуговування та застосування безконтактної оплати, впровадження інтелектуальних голосових систем і чат-ботів для взаємодії з клієнтами, розширюватиметься доступ до інтернет-ресурсів, мобільних технологій тощо. В перспективі – створення Центру обробки даних, що забезпечить потужного споживача електроенергії для Рівненської АЕС за тарифом прямого підключення, дасть змогу розміщення державних реєстрів, електронних архівів, обчислювальних потужностей, дозволить залучити до регіону та громади бізнес-структури в галузі ІТ- технологій та створить додаткові робочі місця.

5. Сприятлива державна політика в галузі сільського господарства, висока забезпеченість громади лісовими ресурсами (частка площ лісового фонду– 60%), в тому числі: деревиною, живицею, грибами, плодами, ягодами тощо, а також сільськогосподарськими угіддями, пасовищами, сінокосами – надають поштовх для розвитку агропромислового комплексу, в тому числі органічного сільськогосподарського виробництва, сприяють розвитку фермерських господарств та особистих селянських господарств.
6. Наявність на території громади корисних копалин – суглинків, будівельний пісок, достатньо великі запаси родовищ бурштину, торфу, сапропелю та державна підтримка з проведення додаткових пошуково-оцінювальних робіт, комплексу робіт з розробки і експлуатації родовищ, надає можливість для розвитку добувної та переробної промисловості.
7. Раціональне та ефективне використання фінансових ресурсів, оптимізація мережі, штатів та контингентів бюджетних установ, розвиток мережі альтернативних (приватних) закладів в галузі освіти, культури, молоді, спорту надає можливість для збільшення видатків бюджету розвитку громади.
8. Екологічна ситуація на території громади залишатиметься задовільною.
9. Сприятлива державна та місцева політика по розвитку інфраструктури в районі розташування Білого озера (унікальне озеро карстового походження, вода якого має лікувальні властивості) дає поштовх для розвитку туризму.
10. Залучення додаткового фінансового ресурсу через державні та регіональні фонди та програми, а також кредитних коштів Міжнародних фінансових організацій сприятиме покращенню стану інфраструктури населених пунктів громади та технічному переоснащенню закладів бюджетної сфери.
11. Оновлення соціальної та комунальної інфраструктури територіальної громади, будівництво сучасного спортивного комплексу, комплексу з сортування та переробки сміття, реконструкція Парку культури та відпочинку, розробка та реалізація комплексного плану просторового розвитку громади, наявність дешевих енергоносіїв, земельних, водних та трудових ресурсів – підвищить інвестиційну привабливість громади та якість життя населення.

11 СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК

11.1 Стратегічне бачення і місія

- 11.1.1 Виходячи з матеріалів дослідження соціально-економічного стану та SWOT-аналізу громади, а також напрацювань членів робочої групи з розробки проєкту Стратегії розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року, працівників органів місцевого самоврядування, бізнесу, громадськості було сформульовано стратегічну місію і бачення розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року.
- 11.1.2 Місією Вараської МТГ є максимальне використання своїх переваг і потенціалу для забезпечення мешканців громади комфортними і безпечними умовами проживання, якісними соціальними та адміністративними послугами, високим рівнем освіти, цікавим дозвіллям та сильною економікою, що базується на поєднанні подальшого розвитку енергетики та впровадження екологічно дружніх технологій в усі сфери життя громади.
- 11.1.3 Стратегічне бачення Вараської МТГ: Вараська МТГ – центр енергетичних, виробничих, наукових і муніципальних інновацій з найширшою взаємодією на регіональному, державному і міжнародному рівнях, територія розвиненого бізнесу, приваблива для інвестицій у дружні до довкілля галузі економіки, безпечна для проживання усіх верств населення, територія для людей, що забезпечує високу якість життя мешканців і демонструє сталий розвиток конкурентоздатної економіки, культурного потенціалу та є осередком високоосвічених, здорових та активних громадянах.
- 11.1.4 Цінності: Громада для кожного — кожен для громади – один із фундаментальних принципів нашої діяльності, який включає незалежність у прийнятті рішень і їх реалізацію спрямовану на всесторонній розвиток, турботу про спільне добро та добро усіх мешканців у всіх сферах життя, взаємодопомогу, піклування та добросусідську співпрацю.
- 11.1.5 Ідентичність: Ми хочемо бути спільнотою мешканців, які активно долучаються до ініціатив для покращення громади, а також самі пропонують ідеї, як разом творити громаду, в якій хочеться розвиватися та жити. Для нашої громади властивими рисами є висока самоорганізація мешканців, підвищення їх громадської активності, удосконалення діалогу між владою і громадою, створення та підтримка повноцінного громадського простору, активізація місцевих ініціатив жителів.
- 11.1.6 Робота над Стратегією враховувала підходи спрямовані на реальне забезпечення принципу громадянської рівності для всіх людей, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак. Стратегія передбачає забезпечення однакових можливостей для самореалізації особи і сприяє викоріненню такого явища, як дискримінація, із суспільного життя.

Стратегічні та операційні цілі, завдання

11.1.7 Стратегічне бачення розвитку Вараської МТГ ґрунтується на виконанні стратегічних цілей:

Стратегічна ціль 1. Людський капітал – основа процвітання громади

Стратегічна ціль 2. Розбудова медико-соціального простору громади

Стратегічна ціль 3. Територія комфортного і безпечного життя

Стратегічна ціль 4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади

11.1.8 Обрані стратегічні цілі будуть реалізовані через систему операційних цілей та завдань. Їх реалізація передбачає конкретизацію операційних цілей та завдань як для соціально-економічної системи громади загалом, так і для окремих населених пунктів громади зокрема.

11.1.9 Важливою стратегічною ціллю, яка забезпечуватиме прискорення соціального та економічного розвитку громади, розглядається також використання чинника децентралізації публічної влади, реформування системи адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування. Вона не виділяється окремо, але відповідні операційні цілі, завдання та сфери реалізації включені практично до усіх розділів Стратегії. Структура стратегічних, операційних цілей та завдань Стратегії розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року наведена в таблиці 34.

Таблиця 34 Стратегічні та операційні цілі

Стратегічна ціль 1. Людський капітал – основа процвітання громади	
Операційні цілі	Завдання
1.1. Розвиток освітнього простору	1.1.1. Підвищення якості та територіальної доступності освітніх послуг, діджиталізація освіти
	1.1.2. Формування в учнів знань та навичок для ринку праці
	1.1.3. Підтримка освіти впродовж життя
1.2. Здоровий спосіб життя та активні громадяни	1.2.1. Розбудова спортивної інфраструктури
	1.2.2. Розвиток фізичної культури і масового спорту
	1.2.3. Популяризація та утвердження здорового і активного способу життя
	1.2.4. Розвиток медичної, реабілітаційної та психосоціальної підтримки ветеранів та ветеранок, адаптивних видів спорту
1.3. Новітній культурний простір	1.3.1. Трансформація та модернізація закладів культури
	1.3.2. Формування нових форм підтримки культурних заходів
	1.3.3. Збереження та поширення культурної спадщини громади

	1.3.4. Забезпечення змістовного дозвілля та активне культурно-мистецьке життя
Стратегічна ціль 2. Розбудова медико-соціального простору громади	
Операційні цілі	Завдання
2.1. Забезпечення якості та доступності медичних послуг	2.1.1. Розвиток системи надання медичних послуг населенню та запобігання захворюванням мешканців громади
	2.1.2. Реновація вторинної ланки системи охорони здоров'я громади: оновлена інфраструктура, якісні та доступні послуги
	2.1.3. Сприяння розвитку паліативної, хоспісної системи допомоги населенню
2.2. Модернізація системи соціального захисту	2.2.1. Розширення переліку, покращення якості та доступності надання соціальних послуг
	2.2.2. Забезпечення умов для залучення до активного суспільного життя вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, ветеранок та членів їх сімей
	2.2.3. Розвиток умов для соціального становлення молоді, волонтерства, дотримання прав людини та гендерної рівності
	2.2.4. Підтримка громадських ініціатив в соціальній сфері та профілактика негативних соціальних явищ
	2.2.5. Забезпечення доступу ветеранів та ветеранок і членів їхніх сімей до якісних соціальних та адміністративних послуг
	2.2.6. Створення умов для повернення жителів громади, які виїхали за кордон
Стратегічна ціль 3. Територія комфортного і безпечного життя	
Операційні цілі	Завдання
3.1. Просторовий розвиток громади	3.1.1. Організація просторового планування територій громади
	3.1.2. Покращення житлово-комунальної та дорожньої інфраструктури
	3.1.3. Модернізація системи управління відходами
	3.1.4. Підвищення ефективності управління земельними, майновими та водними ресурсами громади
	3.1.5. Розбудова безбар'єрного простору
3.2. Формування безпечного та енергоефективного середовища	3.2.1. Безпека на вулицях, дорогах та у громадських місцях
	3.2.2. Техногенна та екологічна безпека
	3.2.3. Підтримка впровадження заходів спрямованих на енергозбереження та енергоефективність
	3.2.4. Розвиток та відновлення інфраструктури для захисту жителів та посилення енергетичної безпеки громади
	3.2.5. Оборонні та безпекові заходи господарського комплексу та

	післявоєнне відновлення
3.3. Розвиток громадського простору	3.3.1. Покращення якості надання публічних послуг, забезпечення розвитку та модернізації центру надання адміністративних послуг
	3.3.2. Впровадження електронних і IT-сервісів у систему управління та інфраструктуру життєдіяльності громади
	3.3.3. Розвиток публічних просторів для громадської та соціальної активності мешканців
Стратегічна ціль 4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади	
Операційні цілі	Завдання
4.1. Економічний розвиток громади	4.1.1. Розбудова енергетичної галузі громади, збільшення потужності підстанції «Вараш»
	4.1.2. Стимулювання розвитку виробництв, які створюють нові робочі місця та передбачають розміщення в громаді промислових потужностей
	4.1.3. Підтримка органічного сільського господарства, ягідництва, садівництва та бджільництва, розвиток агропромислового виробництва
	4.1.4. Формування позитивного іміджу Вараської МТГ
	4.1.5. Організація заходів по релокації бізнесу із зон проведення бойових дій та стимулювання господарської діяльності релокованого бізнесу на території громади, в тому числі ветеранського
	4.1.6. Сприяння економічній самостійності ветеранів та ветеранок, а також їх працевлаштуванню
4.2. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу	4.2.1. Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, спрощення регуляторного середовища ведення бізнесу
	4.2.2. Удосконалення доступу до інформації про об'єкти для інвестування та оренди комунальних активів
	4.2.3. Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу в інноваційних та виробничих галузях економіки, підтримка умов для започаткування бізнесу, в тому числі ветеранського
4.3. Підвищення інвестиційної привабливості	4.3.1. Налагодження на постійній основі актуалізації баз даних для потенційних інвесторів
	4.3.2. Дослідження та активна промоція інвестиційних можливостей громади
	4.3.3. Сприяння розвитку промислових зон та створення індустріального парку
	4.3.4. Розвиток міжмуніципального, міжрегіонального та транскордонного співробітництва громади, впровадження практик країн ЄС
	4.4.1. Підтримка наявної та розбудова туристично-рекреаційної

4.4. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу	інфраструктури
	4.4.2. Популяризація народних традицій, ремесел, фольклору, промислів шляхом проведення фестивалів, ярмарок, майстер-класів
	4.4.3. Сприяння розвитку сільського туризму, пішохідного та велосипедного туризму

Стратегічна ціль 1. Людський капітал – основа процвітання громади

11.1.10 Пріоритетним напрямком розвитку Вараської МТГ є розвиток та збереження людського капіталу як підґрунтя росту громадського суспільства, економіки та добробуту населення. У сьогоденнішніх реаліях світовими лідерами стають країни, які навчилися краще за інших використовувати знання, вміння, компетенції людей, їх здатності до подальшого навчання – усе те, що охоплюється категорією «людський капітал». У 2018 році Україна посіла високе 50 місце із 157 країн в рейтингу Індексу людського капіталу, представленого МВФ та Світовим банком. Саме тому серед стратегічних цілей Стратегії розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року ціль «Людський капітал – основа процвітання громади» є базовою. Без інвестицій у своїх громадян (освіта, здоровий спосіб життя, культура) неможливо забезпечити економічний розвиток громади і країни в цілому. Завдання цієї стратегічної цілі полягає в тому, щоб задіяти усі наявні інструменти та ресурси громади для розвитку і використання цього потенціалу.

11.1.11 Відповідно до цього в рамках першої стратегічної цілі наголос поставлено на таких ключових взаємопов'язаних операційних цілях: Розвиток освітнього простору, Здоровий спосіб життя та активні громадяни, Новітній культурний простір.

Операційна ціль 1.1. Розвиток освітнього простору

11.1.12 Особлива увага в рамках даної цілі відводиться вирішенню проблем в галузі освіти, зокрема розбудові та модернізації інфраструктури освітніх закладів громади, забезпеченню та розвитку інклюзивного середовища в закладах освіти. В умовах стрімкого розвитку нових технологій найбільш успішними на ринку праці є фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Використання системи освіти як одного з основних інструментів розвитку людського капіталу, її подальший розвиток, забезпечуватиме зростання трудових ресурсів за рахунок мешканців, в тому числі молоді, що проживають на території громади. Тому необхідно розпочинати таку роботу з школярами та продовжувати її зі всіма особами. Ця діяльність сприятиме формуванню в учнів базових бізнес-знань, розвитку активної, самостійної, ініціативної особистості, яка може легко пристосуватися до мінливих умов життя, швидко навчатися і бачити перспективні напрями. Перекваліфікація звільнених працівників повинна здійснюватися швидко та якісно в межах громади та сприяти створенню нових робочих місць

відповідно до потреб економіки, що запобігатиме міграційним процесам та забезпечить збереження найціннішого капіталу громади – його мешканців.

- 11.1.13 Впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» базується на ідеології змін в освіті, що закладені в законі «Про освіту», а саме: педагогіка партнерства - як на практиці забезпечити плідну співпрацю вчителів, батьків та дітей на засадах взаємної довіри й поваги; готовність до інновацій - зміни в змісті освіти і формах навчання; нові стандарти й результати навчання; автономія школи і вчителя - правильний розподіл ресурсів й повноважень між рівнями управління.
- 11.1.14 Використання системи освіти як одного з основних інструментів розвитку людського капіталу, її подальший розвиток, інтеграція в європейський освітній простір забезпечуватиме зростання трудових ресурсів за рахунок молоді, що проживає на території громади. Адже однією з причин професійно-кваліфікаційного дисбалансу ринку праці є невідповідність ринку освітніх послуг проблемам економіки як у кількісному, структурному, так і якісному відношенні та ірраціональний підхід випускників шкіл при виборі напрямів подальшого навчання.
- 11.1.15 Сучасні виробничі процеси часто змінюються, що потребує від працівників, окрім спеціалізації, ще й здатності пристосовуватися до сучасного управління, а також безперервного навчання і підвищення кваліфікації. Особливого значення набуває підготовка робітничих кадрів у закладах професійної освіти, які забезпечать розроблення інноваційних складових економіки громади.
- 11.1.16 У відповідності до цього та наявної ситуації в сфері освіти Вараської МТГ в межах операційної цілі «Розвиток освітнього простору» визначено наступні стратегічні завдання: Підвищення якості та територіальної доступності освітніх послуг, діджиталізація освіти, Формування в учнів знань та навичок для ринку праці, Підтримка освіти впродовж життя.

Очікувані результати

- Оптимізована система освіти на території Вараської МТГ
- Створена система заохочення талановитої молоді до поглибленого навчання в системі позашкільної освіти
- Забезпечення впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»
- Розбудова інклюзивного освітнього середовища
- Покращення матеріально-технічної бази закладів освіти
- Створення безпечного середовища та найкращих умов для навчання та виховання, всебічного розвитку індивідуальних здібностей дітей
- Підвищення рівня соціальної та економічної активності мешканців
- Покращення системи підготовки кадрів для потреб економіки громади

Індикатори

- Кількість проведених просвітницьких кампаній і заходів для молоді з питань реагування на виклики сучасності;

- Кількість переможців обласних та загальноукраїнських шкільних олімпіад
- Витрати на освіту 1 учня
- Кількість відремонтованих навчальних закладів
- Кількість осіб охоплених професійною орієнтацією за різними напрямками професійної освіти
- Кількість громадян залучених до системи перепідготовки кадрів
- Кількість осіб передпенсійного та пенсійного віку охоплених заходами підвищення соціальної та економічної активності.

Таблиця 35 Задання до операційної цілі «Розвиток освітнього простору»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
1.1.1. Підвищення якості та територіальної доступності освітніх послуг, діджиталізація освіти	▪ Забезпечення розвитку навчальних закладів з урахуванням потреб громади, демографічної ситуації і державних вимог ▪ Покращення можливостей самоорганізації шкільної молоді ▪ Розробка програми оптимізації мережі закладів освіти громади (дошкільної, початкової, базової, середньої) ▪ Сприяння підвищенню професійного рівня педагогічного персоналу, у тому числі освітнього менеджменту ▪ Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в систему управління освітою «Електронна освіта» ▪ Розбудова інклюзивного освітнього середовища ▪ Реконструкція, модернізація та обладнання харчоблоків у закладах загальної середньої освіти
1.1.2. Формування в учнів знань та навичок для ринку праці	▪ Професійна орієнтація за різними напрямками професійної освіти ▪ Впровадження методики навчання підприємництва в школах ▪ Модернізація змісту позашкільної освіти та впровадження нових моделей фінансування позашкільної освіти ▪ Сприяння розвитку навчальних закладів приватної форми власності та залучення приватних інвестицій у сферу освіти ▪ Розширення можливостей навчальних закладів у сфері підготовки ІТ-спеціалістів
1.1.3. Підтримка освіти впродовж життя	▪ Підтримка створення системи перепідготовки кадрів, зокрема робітничих професій ▪ Сприяння відкриттю філій навчальних закладів відповідно до потреб економіки громади ▪ Впровадження навчальних програм для осіб передпенсійного та пенсійного віку, спрямованих на підвищення соціальної та економічної активності, впровадження Університету III віку

Операційна ціль 1.2. Здоровий спосіб життя та активні громадяни

11.1.17 На сучасному етапі розвитку суспільства фізична культура – це самостійна і особлива галузь загальної культури, яка спрямована головним чином на зміцнення здоров'я людини, продовження її творчої активності та життя, а також спільно з освітою та культурою - на зростання і вдосконалення її всебічного й гармонійного розвитку і використання набутих якостей у суспільній, трудовій та інших видах діяльності.

11.1.18 У Вараській МТГ значна увага приділяється розвитку фізичної культури і

спорту, збереженню матеріально-технічної бази, вдосконаленню всіх напрямків фізкультурно-спортивної діяльності, у тому числі для людей з обмеженими можливостями. Однак головними викликами для громади залишаються невідповідність сучасним вимогам кількості спортивної інфраструктури, рівня їх оснащеності та недостатня увага розвитку адаптивних видів спорту, популяризації здорового способу життя населення.

11.1.19 У відповідності до цього в межах операційної цілі «Здоровий спосіб життя та активні громадяни» визначено наступні стратегічні завдання: Розбудова спортивної інфраструктури, Розвиток фізичної культури і масового спорту, Популяризація та утвердження здорового і активного способу життя. Розвиток медичної, реабілітаційної та психосоціальної підтримки ветеранів та ветеранок, адаптивних видів спорту.

Очікувані результати

- Забезпечений доступ до спортивних споруд та майданчиків для максимальної кількості мешканців
- Розвиток масового та загально-оздоровчого спорту
- Відсоток молоді зі шкідливими звичками стрімко падає
- Кількість переможців спортивних змагань обласного та національного рівня постійно зростає
- Комплексна реабілітація (фізична та психологічна), соціальна інтеграція, самоактуалізація осіб з інвалідністю та ветеранів.

Індикатори

- Кількість об'єктів спортивної інфраструктури
- Кількість осіб, що регулярно займаються оздоровчим спортом
- Кількість переможців обласних та загальноукраїнських змагань, в тому числі з параолімпійських видів спорту.
- Кількість створених спортивних клубів та кількість їх членів
- Кількість учасників семінарів з пропаганди здорового способу життя
- Кількості осіб з інвалідністю, залучених до регулярних занять з адаптивних видів спорту
- Кількість створених ветеранських просторів.

Таблиця 36 Задання до операційної цілі «Здоровий спосіб життя та активні громадяни»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
1.2.1.Розбудова спортивної інфраструктури	▪ Будівництво нових і реконструкція наявних спортивних об'єктів та спортивних майданчиків для масового використання ▪ Облаштування спортивних споруд, майданчиків спортивним тренажерним обладнанням на території Вараської МТГ ▪ Облаштування спортивних залів, майданчиків при закладах освіти

Завдання	Сфера реалізації проєктів
1.2.2.Розвиток фізичної культури і масового спорту	▪ Удосконалення системи фізичного виховання школярів, яка об'єднує урочну форму навчання та позаурочні фізкультурно-оздоровчі й спортивно-масові заняття учнів ▪ Підтримка масового спорту, у тому числі спортивних клубів, фітнес-центрів ▪ Підтримка та розвиток олімпійського, неолімпійського, та параолімпійського руху
1.2.3. Популяризація та утвердження здорового і активного способу життя	▪ Організація заходів по заохоченню до здорового і активного способу життя та до фізичної активності ▪ Проведення просвітницьких кампаній спрямованих на пропаганду здорового способу життя ▪ Підтримка та розвиток умов для самореалізації молоді
1.2.4. Розвиток медичної, реабілітаційної та психосоціальної підтримки ветеранів та ветеранок, адаптивних видів спорту	▪ Впровадження додаткових реабілітаційних послуг, орієнтованих на фізичну, психологічну реабілітацію та соціальну інтеграцію ветеранів та ветеранок ▪ Створення ветеранських просторів в закладах охорони здоров'я та соціального захисту

Операційна ціль 1.3. Новітній культурний простір

11.1.20 Культура є важливою складовою розвитку людського капіталу, а також була і залишається інструментом самореалізації та самовдосконалення людини. В незалежній Україні плани щодо відродження культури перейшли у площину порятунку та забезпечення її виживання. Залишковий принцип фінансування, невідповідність діяльності закладів культури вимогам сучасності, непідготовленість до нових економічних умов - все це призвело до того, що культура втратила не лише відповідне місце серед пріоритетів державної політики, а і опинилася на периферії державних інтересів.

11.1.21 Слід відзначити, що на цьому фоні підтримка сфери культури у Вараській МТГ здійснюється на високому рівні, в міру можливостей ресурсів громади та відповідно до заходів «Програми розвитку культури та туризму на 2021-2025 роки». Однак, гострими проблемами залишаються потреба у капітальних ремонтах приміщень; забезпечення сучасною матеріально-технічною базою; необхідність оптимізації мережі закладів культури відповідно до потреб громади та наявних фінансових ресурсів.

11.1.22 Важливим напрямом в умовах постійних соціально-економічних трансформацій є збереження культурного фонду громади та активізація культурно-мистецького життя. Отже, підтримка розвитку сучасної культури та історії у всіх її напрямках, ініціювання нових культурних проєктів, збереження та популяризація народних традицій і надбавь, пам'яток культурної спадщини є основним завданням розвитку культури.

11.1.23 У відповідності до цього в межах операційної цілі «Формування

новітнього культурного простору» визначено наступні стратегічні завдання: Трансформація та модернізація закладів культури, Формування нових форм підтримки культурних заходів, Збереження та поширення культурної спадщини громади та Забезпечення змістовного дозвілля та активне культурно-мистецьке життя.

Очікувані результати

- Збільшення кількості осіб, що займаються творчістю чи активним дозвіллям
- Збільшення кількості та місткості новітніх громадських просторів, бібліотек, коворкінгів
- Збільшення кількості осіб, що користуються новітніми громадськими просторами
- Збільшення кількості культурних заходів в громаді та кількості відвідувачів
- Забезпечення рівного доступу для усіх категорій населення до громадських просторів та їх послуг

Індикатори

- Кількість сучасних громадських просторів на базі закладів культури
- Кількість осіб, що регулярно користуються громадськими просторами
- Кількість пам'яток культурної спадщини громади
- Кількість капітальних ремонтів закладів культури

Таблиця 37 Задання до операційної цілі «Новітній культурний простір»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
1.3.1. Трансформація та модернізація закладів культури	▪ Створення в населених пунктах громади на базі закладів культури клубного та бібліотечного типу публічних просторів міжсекторної, галузевої взаємодії із сучасною матеріально-технічною базою ▪ Модернізація та капітальні ремонти приміщень закладів культури, що впроваджують новітні громадські простори
1.3.2. Формування нових форм підтримки культурних заходів	▪ Впровадження проєктного фінансування культурних заходів із застосуванням різних джерел фінансування ▪ Створення умов для підвищення якості та різноманітності бібліотечно-інформаційних послуг для населення ▪ Запровадження сучасних технологій для реалізації культурних заходів
1.3.3. Збереження та поширення культурної спадщини громади	▪ Збереження пам'яток культурної спадщини громади ▪ Формування новітньої історії «Міські та сільські легенди» ▪ Брендинг, маркетинг та промоція культурно-історичних можливостей громади
1.3.4. Забезпечення змістовного дозвілля та активне культурно-мистецьке життя	▪ Розбудова інфраструктури Парку культури та відпочинку ▪ Підвищення якості культурних послуг, компетенцій та створення умов для творчого розвитку особистості ▪ Створення центрів дозвілля та підтримки народної творчості на базі закладів культури клубного типу в населених пунктах громади

Стратегічна ціль 2. Розбудова медико-соціального простору громади

- 11.1.24 Реформування системи соціального захисту стало наступною складовою державних реформ після реформування системи охорони здоров'я. За результатами таких трансформацій в Україні запроваджуються медико-соціальні стандарти загальноєвропейського рівня, що спрямовані на забезпечення безперервної, доступної та якісної медичної допомоги, удосконалення правових, економічних та організаційних умов надання медичних та соціальних послуг.
- 11.1.25 Відповідно до цього, в рамках другої стратегічної цілі наголос поставлено на таких ключових операційних цілях: Забезпечення якості та доступності медичних послуг та Модернізація системи соціального захисту. Мешканці, що забезпечені належним рівнем медичних та соціальних послуг спроможні згенерувати власний економічний капітал та використати його для розбудови і розвитку громади, можуть сприяти зростанню соціального та економічного благополуччя.

Операційна ціль 2.1. Забезпечення якості та доступності медичних послуг

- 11.1.26 Зважаючи на основні проблеми, які стримують формування здорової громади, головними напрямками спрямування спільних зусиль у найближчій перспективі повинні стати: підвищення якості медичних послуг та модернізація медичної інфраструктури із концентрацією на формування ефективних мереж закладів охорони здоров'я. Громада має інтегрувати заклади первинної ланки приєднаних сільських територій в єдину систему надання медичної допомоги жителям. Основною метою визначення і формування спроможної мережі охорони здоров'я Вараської МТГ є: забезпечення гарантованого своєчасного доступу населення до медичних послуг в межах єдиного медичного об'єднання громади, розвиток системи громадського здоров'я з метою формування та реалізації в громаді ефективної політики для збереження та зміцнення здоров'я населення, збільшення тривалості та покращення якості життя, попередження захворювань, продовження активного, працездатного віку та заохочення до здорового способу життя; підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування з урахуванням потреб усіх груп населення; профілактика, виявлення на ранніх стадіях та лікування найбільш небезпечних захворювань, зокрема серцево-судинних та онкологічних; збереження життя та охорона здоров'я матерів та дітей. Спільні програми будуть сфокусовані також на протидії таким загрозам, як епідемії, зокрема COVID-19, у запобіганні поширення якої громада братиме активну участь і в майбутньому.
- 11.1.27 Осучасненню надання медичних послуг сприятиме більший доступ громадськості до інформації стосовно використання коштів на охорону здоров'я, покращення рівня підготовки персоналу, широке впровадження різноманітних програм профілактики захворювань.
- 11.1.28 У відповідності до цього, в межах операційної цілі «Забезпечення якості та доступності медичних послуг» визначено наступні стратегічні завдання:

Розвиток системи надання медичних послуг населенню та запобігання захворюванням мешканців громади, Реновація вторинної ланки системи охорони здоров'я громади: оновлена інфраструктура, якісні та доступні послуги, Сприяння розвитку паліативної, хоспісної системи допомоги населенню.

Очікувані результати

- Забезпечення надання якісних медичних послуг на території Вараської МТГ
- Осучаснення послуг, що надаються мешканцям на базовому медичному рівні
- Охоплення максимальної кількості потребуючих опікою на дому
- Надання паліативної, хоспісної допомоги на території громади
- Збільшення відсотку осіб, що отримують лікування на ранніх стадіях хвороби
- Запобігання відтоку кадрів з медичної сфери

Індикатори

- Обсяги капітальних інвестицій в мережу медичних закладів Вараської МТГ
- Кількість працівників медичної сфери, що пройшли навчання та підвищення кваліфікації
- Кількість одиниць спеціалізованого автотранспорту для закладів охорони здоров'я
- Кількість осіб, що проходять щороку профілактичні огляди
- Охоплення щороку медичним страхуванням (кількість застрахованих осіб на 1000 жителів)
- Кількість осіб, що надають соціальну опіку на дому

Таблиця 38 Задання до операційної цілі «Забезпечення якості та доступності медичних послуг»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
2.1.1. Розвиток системи надання медичних послуг населенню та запобігання захворюванням мешканців громади	▪ Реалізація заходів щодо профілактики, виявлення на ранніх стадіях та лікування найбільш поширених і соціально небезпечних хвороб ▪ Забезпечення комунальних медичних закладів кваліфікованим і пацієнтоорієнтованим медперсоналом ▪ Капітальні ремонти, будівництво, реконструкція та обладнання закладів первинної ланки системи охорони здоров'я Вараської МТГ ▪ Формування єдиного медичного об'єднання Вараської МТГ з передовими лікувально-діагностичними технологіями ▪ Сприяння розвитку страхової медицини ▪ Протидія поширенню епідемії, в т.ч. COVID-19

2.1.2. Реновація вторинної ланки системи охорони здоров'я громади: оновлена інфраструктура, якісні та доступні послуги	▪ Реконструкція, капітальні ремонти приміщень закладів охорони здоров'я вторинного рівня ▪ Створення відділення гемодіалізу ▪ Обладнання закладів охорони здоров'я вторинного рівня Вараської МТГ сучасною матеріально-технічною базою ▪ Налагодження взаємодії вторинної мережі, системи первинної мережі та екстреної медичної допомоги ▪ Створення та обладнання системи дистанційного збору та передачі інформації
2.1.3. Сприяння розвитку паліативної, хоспісної системи допомоги населенню	▪ Впровадження системи паліативного лікування та допомоги ▪ Створення служби мобільної паліативної допомоги ▪ Сприяння діяльності хоспісної системи допомоги населенню (усіх форм власності)

Операційна ціль 2.2. Модернізація системи соціального захисту

- 11.1 29 Важливим напрямом соціальних реформ в громаді є модернізація системи соціального захисту шляхом зростання рівня охоплення соціальними послугами осіб, які їх потребують, та посилення її превентивної дії; продовження реформи деінституціалізації, забезпечення на територіях альтернативних послуг догляду дітей, орієнтованих на сімейні форми виховання. Одним із критеріїв рівня розвитку кожної країни, регіону чи громади в сучасному світі є досягнення гендерної рівності, яка передбачає забезпечення рівних можливостей для представників обох статей у сферах зайнятості, освіти та навчання, економічної і громадської діяльності та у процесі прийняття рішень.
- 11.1 30 Сприяння реалізації потенціалу молододі людини в інтересах становлення й самореалізації її особистості, формування морально-правової культури та профілактики негативних явищ в молодіжному середовищі можливе за умов впровадження молодіжних проєктів. Підготовку молоді до дорослого життя необхідно здійснювати для подолання її соціально-політичної апатії, повноцінної її соціалізації та активного залучення до соціально-економічного, політичного та культурного життя громади. Профілактика негативних явищ в молодіжному середовищі, попередження правопорушень та злочинності - невід'ємна частина молодіжної політики громади.
- 11.1 31 Внаслідок неспровокованої та необґрунтованої збройної агресії російської федерації у громаді збільшується кількість внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), ветеранів та ветеранок, які потребують турботи та підтримки матеріального, соціального, медичного та психологічного характеру. Такі особи особи зазнали значних випробувань унаслідок бойових дій, вимушено залишили свої домівки, звичне соціальне середовище та місце праці, у зв'язку з чим потребують комплексної підтримки у громаді.
- 11.1 32 Підтримку ВПО, ветеранів та ветеранок на рівні держави необхідно підсилювати місцевими ініціативами із залученням допомоги міжнародних донорів, що в сукупності забезпечить реальні потреби та стимулює їх інтеграцію у життєдіяльність громади.

- 11.1 33 В межах операційної цілі «Модернізація системи соціального захисту» визначено наступні стратегічні завдання: Розширення переліку, покращення якості та доступності надання соціальних послуг, Забезпечення умов для залучення до активного суспільного життя вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, ветеранок та членів їх сімей. Розвиток умов для соціального становлення молоді, волонтерства, дотримання прав людини та гендерної рівності, Підтримка громадських ініціатив в соціальній сфері та профілактика негативних соціальних явищ. Забезпечення доступу ветеранів та ветеранок і членів їхніх сімей до якісних соціальних та адміністративних послуг. Створення умов для повернення жителів громади, які виїхали за кордон.

Очікувані результати

- Розвиток системи соціального захисту за рахунок імплементації нових технологій та інноваційних моделей соціальної роботи
- Забезпечення якісними соціальними послугами мешканців громади, в тому числі ветеранів та ветеранок, ВПО, сімей з дітьми, осіб з інвалідністю
- Зростання рівня охоплення соціальними послугами осіб, які їх потребують
- Забезпечення догляду і виховання дитини в сімейному або наближеному до сімейного середовищі
- Запобігання домашньому насильству, надання допомоги та захисту постраждалим особам
- Формування гендерної культури та усунення гендерних стереотипів у суспільстві
- Підтримка громадських ініціатив в соціальній сфері
- Соціальна інтеграція, самоактуалізація ВПО, ветеранів та ветеранок.

Індикатори

- Кількість осіб охоплених соціальними послугами
- Кількість вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та ветеранок, охоплених програмами соціальної підтримки
- Кількість дітей, які виховуються в сімейному або наближеному до сімейного середовищі
- Кількість осіб, що отримали допомогу при домашньому насильстві
- Кількість осіб з числа ветеранів та ветеранок і членів їхніх сімей охоплених соціальними та адміністративними послугами
- Кількість осіб з числа жителів громади, що повернулися із-за кордону

Таблиця 39 Задання до операційної цілі «Модернізація системи соціального захисту»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
2.2.1. Розширення переліку, покращення якості та доступності надання соціальних послуг	▪ Впровадження нових технологій та інноваційних моделей соціальної роботи ▪ Впровадження заходів, програм, проєктів щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб ▪ Сприяння реалізації права дитини на виховання в сім'ї ▪ Організація заходів з оздоровлення та відпочинку дітей

	▪ Запровадження програм забезпечення молодих сімей доступним житлом ▪ Оптимізація та модернізація матеріально-технічної бази установ та закладів соціального захисту
2.2.2. Забезпечення умов для залучення до активного суспільного життя вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, ветеранок та членів їх сімей	▪ Проведення заходів по залученню до активного суспільного життя ветеранів, ветеранок та членів їх сімей ▪ Сприяння у працевлаштуванні вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, ветеранок та членів їх сімей ▪ Реалізація програм забезпечення житлом вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, ветеранок та членів їх сімей
2.2.3. Розвиток умов для соціального становлення молоді, волонтерства, дотримання прав людини та гендерної рівності	▪ Стимулювання і популяризація волонтерства в громаді ▪ Проведення просвітницьких кампаній і культурологічних заходів для молоді з питань реагування на виклики сучасності ▪ Підтримка та розвиток умов для самореалізації молоді з інвалідністю
2.2.4. Підтримка громадських ініціатив в соціальній сфері та профілактика негативних соціальних явищ	▪ Створення умов для реалізації молодіжних ініціатив ▪ Підтримка діяльності молодіжного центру ▪ Розкриття і реалізація індивідуальних здібностей і потреб дітей та молоді ▪ Проведення тренінгів із розвитку лідерських та комунікативних навичок молоді ▪ Стимулювання громадських ініціатив в соціальній сфері та підтримка їх реалізації
2.2.5. Забезпечення доступу ветеранів та ветеранок і членів їхніх сімей до якісних соціальних та адміністративних послуг	▪ Розширення сфери соціальних та адміністративних послуг для ветеранів та членів їх сімей, що надаються за принципом «єдиного вікна» у ЦНАПах, ▪ Впровадження (удосконалення) цифрових рішень: онлайн-заяви на отримання соціальних, адміністративних послуг та витягів з реєстрів для ветеранів та членів їх сімей ▪ Максимальне спрощення процесу отримання соціальних та адміністративних послуг для ветеранів та членів їх сімей шляхом впровадження сучасних моделей соціальної роботи
2.2.6. Створення умов для повернення жителів громади, які виїхали за кордон	▪ Забезпечення достатньої кількості захисних споруд цивільного захисту ▪ Забезпечення наявності соціального житла ▪ Забезпечення наявності альтернативних джерел енергії для критичної інфраструктури (сонячні панелі, когенераційні установки)

	▪ Залучення інвесторів, які створюють нові виробничі потужності безпосередньо в громаді ▪ Модернізація освітніх закладів, впровадження STEM-лабораторій, розширення мережі позашкільних закладів, гурткової роботи
--	---

Стратегічна ціль 3. Територія комфортного і безпечного життя

- 11.1.34 Підвищення якості життя відображає всю систему умов соціального та економічного розвитку, які забезпечують наявні на даний період часу можливості повноцінної реалізації людського потенціалу, покращення рівня особистого і суспільного споживання матеріальних благ і послуг, всебічного розвитку особистості, підтримки сприятливого природного середовища, комфортних умов проживання і комплексної безпеки людини, отже є опосередкованим завданням всіх інших стратегічних цілей оскільки сприяє залученню інвестиційних та трудових ресурсів, інтелектуального капіталу, шляхом створення для мешканців і гостей комфортних умов та безпеки проживання, роботи та відпочинку, а з іншого боку, стримує відтік людського і фінансового капіталу.
- 11.1.35 Переваги, що стосуються якості життя в Вараській МТГ характеризуються низкою показників, які вищі за середньообласні чи в порівнянні з містами-конкурентами, зокрема: середньомісячна заробітна плата штатних працівників, обсяги фінансової допомоги населенню за міськими соціальними та медичними програмами, благоустрій територій, розвинута мережа об'єктів соціальної інфраструктури. Поряд з тим, наявні і ряд проблем, які необхідно враховувати чи вирішувати в найближчій перспективі, зокрема: у період воєнного стану необхідно забезпечити оборонні та безпекові заходи господарського комплексу, посилити енергетичну безпеку громади; демографічна ситуація протягом останніх років демонструє скорочення природного приросту; незадовільний технічний стан доріг; відсутність системи утилізації та переробки твердих побутових відходів; зношеність комунальної інфраструктури та інженерних мереж, незадовільний стан комунальних очисних споруд та недостатність місцевих коштів на їх реконструкцію.
- 11.1.36 Галузь житлово-комунального господарства потребує значних капіталовкладень у заміну і розширення існуючих мереж та модернізацію обладнання. Важливою складовою розвитку господарства громади є впровадження енергозберігаючих технологій. У першу чергу це стосуватиметься закладів освіти та системи охорони здоров'я, оскільки саме ці сфери представлені значною кількістю об'єктів, доступні для вивчення отриманого досвіду та його мультиплікації.
- 11.1.37 З урахуванням цього в рамках третьої стратегічної цілі наголос поставлено на таких ключових взаємопов'язаних операційних цілях: Просторовий розвиток громади, Формування безпечного та енергоефективного середовища, Розвиток громадського простору.

Операційна ціль 3.1. Просторовий розвиток громади

- 11.1.38 Просторовий (інфраструктурний) розвиток громади є вкрай актуальним, зважаючи на той факт, що сьогодні в Україні втілюється широкий спектр реформ, спрямованих на покращення, в першу чергу, добробуту населення. Коли йдеться про розвиток інфраструктури, то, перш за все, мають бути враховані такі складові: дороги, житлово-комунальне господарство, транспортне сполучення, ресурсний потенціал як одні з найбільш важливих складових для нормального розвитку громади. На сьогодні у місті Вараш ці питання вирішувались достатньо ефективно, зокрема в частині транспортного забезпечення, ефективності роботи комунальних підприємств, що забезпечують життєздатність міста. Однак, потреба значних фінансових ресурсів для модернізації інженерної інфраструктури, ремонту значної кількості доріг та вулиць, а також приєднання сільських населених пунктів, в яких відсутні мережі водопостачання, водовідведення та каналізації, низький рівень облаштування громадських просторів, поставили перед Вараською МТГ ряд важливих завдань на найближчу перспективу.
- 11.1.39 Забезпечення мешканців комфортними для проживання умовами передбачає здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат і втрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усієї території громади.
- 11.1.40 Визначено наступні стратегічні завдання: Організація просторового планування територій громади, Покращення житлово-комунальної та дорожньої інфраструктури, Модернізація системи управління відходами, Підвищення ефективності управління земельними, майновими та водними ресурсами громади, Розбудова безбар'єрного простору.

Очікувані результати

- Покращення доступу та комфортності користування громадськими просторами
- Зменшення аварійності в інженерній системі комунального господарства
- Підвищення ефективності системи управління відходами
- Покращення якості та безпеки пересування по території громади
- Ліквідація бар'єрів для пересування маломобільних груп населення

Індикатори

- Протяжність капітально відремонтованих інженерних мереж
- Протяжність капітально відремонтованих доріг та тротуарів
- Відсоток капітально відремонтованих інженерних мереж до загальної потреби
- Забезпечення 100% збору ТПВ, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, будівництво центру управління відходами
- Протяжність побудованих велосипедних доріжок
- Кількість безбар'єрних просторів

Таблиця 40 Задання до операційної цілі «Просторовий розвиток громади»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
3.1.1. Організація просторового планування територій громади	▪ Розробка комплексного плану просторового розвитку ▪ Запуск геопорталу відкритих даних та створення містобудівного кадастру
3.1.2. Покращення житлово-комунальної та дорожньої інфраструктури	▪ Модернізація, капітальний ремонт та розширення мереж водопостачання, водовідведення, теплопостачання в населених пунктах громади ▪ Підтримка місцевих ініціатив у сфері покращення житлово-комунальної інфраструктури ▪ Стимулювання створення та розвитку об'єднань співвласників багатоквартирних будинків ▪ Реконструкція та будівництво об'єктів зовнішнього освітлення в населених пунктах ▪ Удосконалення благоустрою населених пунктів, оновлення матеріально-технічної бази об'єктів благоустрою, придбання техніки та обладнання для модернізації та осучаснення послуг по благоустрою ▪ Покращення стану дорожньої мережі на території громади ▪ Будівництво парковок (в т.ч. автоматизованих та багаторівневих) ▪ Облаштування велосипедної інфраструктури: велосипедні доріжки, парковки, маршрути тощо
3.1.3. Модернізація системи управління відходами	▪ Модернізація та реконструкція очисних споруд ▪ Облаштування майданчиків для збору відходів ▪ Будівництво сміттепереробних та сміттезбиральних потужностей, підземних майданчиків для сміття ▪ Рекультивація полігону ▪ Подальше впровадження заходів сортування, переробки та вторинного використання відходів
3.1.4. Підвищення ефективності управління земельними, майновими та водними ресурсами громади	▪ Інвентаризація земельних, майнових та водних ресурсів громади ▪ Розробка та впровадження нормативно-правових актів для врегулювання відповідно до законодавства питань ефективного використання земельних, майнових та водних ресурсів громади для забезпечення сталого розвитку
3.1.5. Розбудова безбар'єрного простору	▪ Приведення громадських та торговельних закладів, основних пішохідних маршрутів, зупинок громадського транспорту та громадського транспорту відповідно до норм доступності ▪ Облаштування безбар'єрних і безпечних умов пересування в муніципальних приміщеннях громади ▪ Створення безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу

Операційна ціль 3.2. Формування безпечного та енергоефективного середовища

11.1.41 Безпечне середовище є важливою складовою показника якості життя мешканців і включає безпеку в усіх сферах людської діяльності як в населених

пунктах, так і на території громади в цілому. Мешканці хочуть і мають почувати себе захищеними на території свого міста чи села. Фактори безпеки людей можна розглядати у багатьох аспектах: оборонні та безпекові заходи під час воєнних дій; енергетична безпека; безпека руху; безпека від безпритульних тварин; захист від правопорушень; екологічна безпека; техногенна безпека: пожежна безпека тощо. Простори громади мають також створювати сприятливі умови для перебування в них, притягуючи жителів та гостей, пропонуючи варіанти проведення вільного часу. Важливими факторами безпеки служать: забезпечення достатньої кількості захисних споруд цивільного захисту; освітлення вулиць, відеоспостереження, пішохідні зони без автомобілів, комфортні та сучасні місця дозвілля. Для забезпечення комплексного підходу до безпеки в громаді планується будівництво інноваційної системи відеоспостереження та створення Центру безпеки громадян.

11.1.42 Зменшення споживання енергії є найкращою раціональною реакцією на тенденції зростання цін на енергоносії в довготривалій перспективі. Раціональне використання енергії є ефективним способом підвищення надійності енергопостачання та зниження викидів парникових газів та інших забруднювачів у довкілля. Упродовж реалізації Стратегічного плану передбачається забезпечити заходами з енергозбереження навчальні заклади громади та об'єкти соціальної сфери, забезпечити наявність альтернативних джерел енергії для критичної інфраструктури (сонячні панелі, когенераційні установки).

11.1.43 Планується продовжити позитивну практику застосування системи пропаганди переваг екологічно безпечної життєдіяльності, що має передбачати інформаційну та організаційну підтримку проведення регулярних волонтерських акцій і суботників з прибирання територій та місць відпочинку ініціативними групами та організаціями із залученням на партнерських засадах підприємств, установ громади. Особливу роль мають зайняти питання поводження з ТПВ та озеленення міста. Реалізація спільних завдань і проєктів забезпечить створення безпечного середовища на території громади, у першу чергу в громадських місцях та комунальних закладах.

11.1.44 Визначено наступні стратегічні завдання: Безпека на вулицях, дорогах та у громадських місцях; Техногенна та екологічна безпека; Підтримка впровадження заходів спрямованих на енергозбереження та енергоефективність; Розвиток та відновлення інфраструктури для захисту жителів та посилення енергетичної безпеки громади; Оборонні та безпекові заходи господарського комплексу та післявоєнне відновлення.

Очікувані результати

- Зменшення кількості правопорушень на території громади
- Покращення безпеки користування громадським простором, особливо у вечірній та нічний час
- Покращення санітарно-екологічного стану території
- Припинення утворення нових стихійних звалищ
- Виховання відповідального ставлення до природного навколишнього середовища
- Зменшення споживання енергоресурсів
- Безпечне та комфортне проживання на території громади

Індикатори

- Кількість правопорушень різної важкості в річному вимірі
- Кількість відеокамер встановлених на території громади
- Кількість просвітницьких кампаній щодо безпеки на вулицях, у громадських місцях
- Кількість побудованих, відремонтованих захисних споруд цивільного захисту
- Кількість обладнання, що замінено на енергоефективне
- Кількість альтернативних джерел енергії для критичної інфраструктури (сонячні панелі, когенераційні установки тощо)
- Кількість систем оповіщення населення

Таблиця 41 Задання до операційної цілі «Формування безпечного та енергоефективного середовища»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
3.2.1. Безпека на вулицях, дорогах та у громадських місцях	▪ Створення Центру безпеки громадян із будівництвом системи відеоспостереження ▪ Підтримка функціонування місцевих пожежно-рятувальних команд ▪ Проведення просвітницьких кампаній щодо безпеки на вулицях, у громадських місцях
3.2.2. Техногенна та екологічна безпека	▪ Будівництво та реконструкція доріг для з'єднання громади з автошляхом М 07 як евакуаційного шляху при надзвичайних ситуаціях ▪ Будівництво, розвиток та експлуатація систем зв'язку, оповіщення та інформатизації цивільного захисту ▪ Приведення в належний стан споруд цивільного захисту ▪ Впровадження заходів по збереженню заповідних природних територій та об'єктів ▪ Поліпшення екологічного стану озер, річок, лісів та земель громади ▪ Стимулювання лісорозведення, зокрема на землях, що зазнали радіаційного і техногенного впливу ▪ Виявлення та ліквідація стихійних сміттєзвалищ ▪ Розвиток екологічної культури мешканців
3.2.3. Підтримка впровадження заходів спрямованих на енергозбереження та енергоефективність	▪ Заміна ламп вуличного освітлення на енергозберігаючі ▪ Впровадження енергозберігаючих технологій в комунальних закладах та установах ▪ Стимулювання мешканців до впровадження заходів спрямованих на енергозбереження та енергоефективність
3.2.4. Розвиток та відновлення інфраструктури для захисту жителів та посилення енергетичної безпеки громади	▪ Забезпечення наявності альтернативних джерел енергії для критичної інфраструктури (сонячні панелі, когенераційні установки) ▪ Наявність достатньої кількості захисних споруд цивільного захисту та освоєння підземного простору громади

	▪ Забезпечення діяльності «пунктів незламності», в яких створено і підтримуються умови, мінімально необхідні для збереження життя і здоров'я населення
3.2.5 Оборонні та безпекові заходи господарського комплексу та післявоєнне відновлення	▪ Забезпечення наявності фортифікаційних споруд у визначених місцях ▪ Забезпечення автономності енергозабезпечення – встановлення на підприємствах промислових генераторів, сонячних електростанцій або когенераційних установок ▪ Облаштування на підприємствах, установах, організаціях об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту ▪ Перехід на супутниковий інтернет (Starlink) та хмарне зберігання критичної бізнес-інформації на серверах за кордоном ▪ Залучення інвесторів, донорських коштів на заходи з післявоєнного відновлення

Операційна ціль 3.3. Розвиток громадського простору

11.1.45 Вараська громада декларує зайняття лідерських позицій щодо впровадження сучасних моделей управління, рівня відкритості та партнерства. Керівництво громади спільно з депутатським корпусом формують імідж громади як центру сучасних управлінських технологій, зокрема прийнята та реалізовується програма впровадження електронних і ІТ-сервісів «Розумна Громада» на 2021-2024 роки, програма «Громадський бюджет Вараської міської територіальної громади на 2021-2025 роки» тощо. Однак, є потреба розширювати спектр інновацій у сфері управління громади подальшого забезпечення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування, усіх сфер надання послуг, формування прозорості та ефективної моделі місцевого самоврядування зокрема шляхом подальшого впровадження електронних і ІТ-сервісів у систему управління та інфраструктуру життєдіяльності громади.

11.1.46 Поряд з тим, для підтримання в актуальному стані проблематики на території громади мають бути громадські простори облаштовані для комунікації та змістовного відпочинку мешканців та гостей. Адже пристосовані для відпочинку та занять спортом мають бути не лише спеціалізовані заклади, але й кожен двір, прибудинкова територія. До визначення дизайну громадських об'єктів буде залучено громаду, планується організація конкурсів з організації громадського простору.

11.1.47 Визначено наступні стратегічні завдання: Покращення якості надання публічних послуг, забезпечення розвитку та модернізації центру надання адміністративних послуг, Впровадження електронних і ІТ-сервісів у систему управління та інфраструктуру життєдіяльності громади, Розвиток публічних просторів для громадської та соціальної активності мешканців

Очікувані результати

- Підвищення якості та доступності адміністративних послуг для жителів, в тому

- числі найвіддаленіших населених пунктів громади
- Підвищення якості управлінських процесів, контроль за результативністю та ефективністю діяльності органів місцевого самоврядування та комунальних підприємств громади
- Організація інформаційної взаємодії органів місцевого самоврядування на базі електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису
- Збільшення комфортних та цілісних публічних просторів як точок взаємодії громади

Індикатори

- Кількість публічних послуг, що надаються в електронному вигляді
- Кількість користувачів електронних сервісів в громаді
- Кількість реалізованих проєктів в рамках Громадського бюджету Вараської МТГ
- Кількість електронних сервісів впроваджених впродовж року
- Площа публічних просторів організованих впродовж року

Таблиця 42 Задання до операційної цілі «Розвиток громадського простору»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
3.3.1. Покращення якості надання публічних послуг, забезпечення розвитку та модернізації центру надання адміністративних послуг	▪ Розширення переліку, підвищення якості надання адміністративних послуг та їх цифровізація ▪ Впровадження Громадського бюджету Вараської МТГ ▪ Проведення капітальних ремонтів приміщень центру надання адміністративних послуг, в тому числі віддалених робочих місць адміністраторів
3.3.2. Впровадження електронних і ІТ-сервісів у систему управління та інфраструктуру життєдіяльності громади	▪ Цифрова трансформація муніципального управління та комунальних підприємств громади ▪ Цифровізація систем інформування та взаємодії із жителями, гостями та інвесторами (сайти, боти, соціальні мережі, електронні кабінети) ▪ Встановлення у муніципальних автобусах електронної системи для оплати проїзду та обліку пасажирів ▪ Впровадження муніципальної картки мешканця
3.3.3. Розвиток публічних просторів для громадської та соціальної активності мешканців	▪ Проведення конкурсів щодо створення публічних просторів, реконструкції скверів, парків, набережних, тощо з подальшою реалізацією ▪ Створення та облаштування дитячих зон, місць відпочинку громадян, паркових зон ▪ Створення дієвих механізмів мобілізації жителів до вирішення місцевих проблем

Стратегічна ціль 4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади

- 11.1.48 Формування конкурентоспроможної економіки громади можливе на основі розвитку економічної діяльності з високою доданою вартістю, а саме

завдяки підтримці тих видів та напрямів діяльності, які характеризуються високим виробничим потенціалом, інноваційною складовою та зростаючою віддачею (високою доданою вартістю), розвитку агросектору громади та туристичного потенціалу.

11.1.49 Економіка громади у найближчій перспективі є сталою з високим ступенем стабільності завдяки наявності великого енергетичного підприємства виробника низьковуглецевої енергії - ВП РАЕС ДП «НАЕК «Енергоатом», ринок збуту для якого є прогнозованим та передбачуваним. Оскільки термін дії енергоблоків добігає завершення, значною можливістю для забезпечення сталості громади буде будівництво нового енергоблоку АЕС. Особливості структури економіки зумовлюють потребу диверсифікувати економіку громади, зокрема її енергетичний сектор, для забезпечення сталості розвитку у майбутньому. Крім того, можливості розміщувати на території громади енергоємні виробництва, наявність вільних потужностей у промисловій зоні створює умови для розміщення підприємств з високою інноваційною складовою. Поряд з тим, у період воєнного стану необхідно вживати оборонні та безпекові заходи, посилити енергетичну безпеку громади, вжити заходів щодо забезпечення економічної самостійності ветеранів та ветеранок.

11.1.50 Інші виробничі потужності господарського комплексу громади відіграють досить значну роль в розвитку та життєдіяльності міста та громади в цілому. Разом з тим, на сьогодні аграрне господарство має незначну долю у виробничій сфері громади та потребує серйозного реформування та підтримки. У структурі виробничої сфери за чисельністю працівників лідерство утримується за промисловістю. Об'єднання зусиль влади, громади та бізнесу для спільного планування економічного розвитку значно покращить бізнес-клімат та забезпечить інвесторів необхідною інформацією про галузі та сфери для ефективного інвестування, сприятиме системності та послідовності дій для економічного зростання. При цьому, необхідно розвивати міжмуніципальне, міжрегіональне та транскордонне співробітництво, впроваджувати практики країн ЄС.

11.1.51 Відповідно до цього в рамках четвертої стратегічної цілі наголос поставлено на таких ключових взаємопов'язаних операційних цілях: Економічний розвиток громади, Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу, Підвищення інвестиційної привабливості, Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу.

Операційна ціль 4.1. Економічний розвиток громади

11.1.52 Одним з пріоритетів економіки громади є підтримка розбудови енергетичної галузі громади. Атомні енергоблоки – це безпечне виробництво чистої (низьковуглецевої) та доступної електроенергії, що, як і відновлювані джерела енергії, сприяє покращенню екологічної ситуації в країні та світі. Відповідно до «Енергетичної стратегії України на період до 2030 року» будівництво заміщуючих потужностей енергоблоків на діючих АЕС є одним із завдань розвитку атомної енергетики та забезпечення енергетичної безпеки держави.

- 11.1.53 Починаючи з 2030 по 2040 роки, генерація на вітчизняних АЕС скоротиться з 13,9 ГВт до 3 ГВт через виведення з експлуатації діючих енергоблоків. Будівництво на Рівненській АЕС нового енергоблоку Р5 (Рівне-5) обумовлено необхідністю заміщення потужностей енергоблоків №1 та №2, термін продовження експлуатації яких завершується у 2030-2031 роках відповідно. Рівненська АЕС ще від самого початку планувалася шестиблочною. Для цього є усі необхідні умови: географічне розташування, у тому числі близькість до кордонів ЄС, соціально-економічні передумови, низька сейсμοактивність регіону, його інвестиційна привабливість та розвинена інфраструктура. Новий енергоблок дозволить залучити інвестиції в дотаційні регіони, забезпечити розвиток промисловості.
- 11.1.54 Розроблена та затверджена дорожня карта будівництва енергоблоку №5 з визначенням основних кроків та термінів виконання робіт. Відповідно до неї в тому ж році Рівненська АЕС розпочала виконання передпроектних робіт. Дорожньою картою будівництва передбачено прийняття Верховною Радою Закону України про розміщення, проектування та будівництво енергоблоку №5 на Рівненській АЕС – 2023 рік; розробка проєкту та робочої документації – 2020-2028 роки; початок будівництва – 2024 рік; введення енергоблоку в експлуатацію – 20.12.2030 року.
- 11.1.55 Ядерна енергія - це джерело чистої енергії з нульовими викидами. АЕС генерує енергію від розщеплення атомів урану. Тепло, що виділяється діленням, використовується для створення пари, яка обертає турбіну, виробляючи електроенергію без шкідливих побічних продуктів, які неодмінно виділяються при спалюванні викопного палива. Багаторічні спостереження, що здійснюються на майданчику та навколо Рівненської АЕС, підтверджують відсутність слідів будь-якого негативного впливу АЕС на навколишнє природне середовище. На відміну від інших енергетичних галузей, навколо АЕС здійснюється безупинний автоматичний контроль радіаційного стану, результати такого контролю доступні online. АЕС допомагає підтримувати чистоту повітря, відвертаючи щороку викид тисячі тонн шкідливих забруднювачів повітря, які сприяють кислотним дощам, смогу, розвитку серцево-судинних чи онкозахворювань. Ядерна енергетика є також найменш вимогливим джерелом енергії щодо землекористування, з мінімальним впливом людини на довкілля.
- 11.1.56 Прикладом екологічності є також реалізація на РАЕС спільного з ЄС проєкту щодо використання побічного продукту діяльності – зневодненого шламу, який утворюється в процесі освітлення річкової води, як меліоранта для підвищення врожайності кислих ґрунтів, (що переважають на території Вараської МТГ) та можуть стати поштовхом для впровадження органічного виробництва (землеробства), яке базується на повній відмові від застосування ГМО, антибіотиків, отрутохімікатів та мінеральних добрив. Це призводить до підвищення природної біологічної активності у ґрунті, відновлення балансу поживних речовин, підсилюються відновлювальні властивості, нормалізується робота живих організмів, відбувається приріст гумусу, і як результат - збільшення урожайності сільськогосподарських культур. Результатом органічного виробництва є екологічно безпечна продукція, вільна від ГМО та невластивих

продуктам харчування хімічних елементів. Ідея органічного землеробства є популярною у багатьох країнах світу, в тому числі у Європі.

- 11.1.57 Органічна продукція – перспективний напрямок розвитку сільського господарства громади, що робить продукцію потенційно прибутковою. Багато земельних ділянок Вараської МТГ є практично придатними для органічного землеробства. Розвиток органічного виробництва є актуальним, оскільки попит на безпечні та якісні продукти постійно зростає, виробництво органічної продукції та органічної сировини для неї є можливістю розширити ринки збуту продукції.
- 11.1.58 Важливою складовою економічного розвитку громади є підвищення публічності міста та формування позитивного іміджу громади через підготовку та поширення інформаційних продуктів про неї переважно інноваційного та інвестиційного характеру. Через залучення молоді буде забезпечено активне поширення позитивної інформації про громаду. Також є нагальна потреба лобювання інтересів громади на рівні центральних органів влади, технічного супроводження законопроектів та нормативно-правових актів з метою забезпечення виконання державних програм та гарантій.
- 11.1.59 З метою впровадження основних напрямків «Нової економічної політики» Уряду України в частині релокації українських підприємств планується підготувати інвестиційні пропозиції щодо земельних ділянок та об'єктів нерухомості державної, комунальної та приватної форм власності громади, які можуть бути запропоновані для релокації бізнесу із зон проведення бойових дій у Вараську МТГ. Важливу роль у цьому процесі відіграє популяризація інвестиційного потенціалу громади на профільних інтернет-платформах та активна пряма комунікація з бізнес-спільнотами, підприємцями. Швидке відновлення господарської діяльності релокованого бізнесу на території громади з однієї сторони забезпечить збереження виробничого і трудового потенціалу, а з другої сторони – підсилить економічний розвиток нашої громади. Бізнес, що релокується із зон проведення бойових дій, потребує підтримки та супроводу щодо відновлення господарської діяльності по застосуванню державних механізмів та інструментів фінансового характеру, а саме: декларативного принципу роботи, пільгового кредитування, зменшення податкового навантаження тощо.
- 11.1.60 Визначено наступні стратегічні завдання: Розбудова енергетичної галузі громади, збільшення потужності підстанції «Вараш»; Стимулювання розвитку виробництв, які створюють нові робочі місця та передбачають розміщення в громаді промислових потужностей; Підтримка органічного сільського господарства, ягідництва, садівництва та бджільництва, розвиток агропромислового виробництва; Формування позитивного іміджу Вараської МТГ; Організація заходів по релокації бізнесу із зон проведення бойових дій та стимулювання господарської діяльності релокованого бізнесу на території громади, в тому числі ветеранського; Сприяння економічній самостійності ветеранів та ветеранок, а також їх працевлаштуванню.

Очікувані результати

- Збільшення обсягів виробництва промислової продукції

- Створення нових високотехнологічних виробництв та інноваційних підприємств
- Залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій у економіку громади
- Розвиток виробничої сфери громади
- Впровадження екологічно ефективних виробництв
- Створення системи інформаційного маркетингу та позитивного іміджу громади
- Формування бренду громади
- Економічна інтеграція ветеранів та ветеранок у життєдіяльність громади.

Індикатори

- Обсяги реалізованої промислової продукції
- Кількість нових виробництв, в тому числі за участю ветеранів та ветеранок
- Кількість нових суб'єктів господарювання по переробці сільськогосподарської продукції, в тому числі за участю ветеранів та ветеранок
- Кількість осіб, що отримали мікрогранти на створення або розвиток власного бізнесу, в тому числі ветеранів та ветеранок
- Обсяги надходження податків до місцевого бюджету
- Кількість інформаційних та консультативних заходів з підтримки агровиробників

Таблиця 43 Задання до операційної цілі «Економічний розвиток громади»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
4.1.1. Розбудова енергетичної галузі громади, збільшення потужності підстанції «Вараш»	▪ Сприяння діяльності щодо розширення потужностей ВП РАЕС ДП «НАЕК «Енергоатом» ▪ Збільшення потужностей підстанції «Вараш» шляхом переоснащення ▪ Капітальні ремонти та реконструкція трансформаторних підстанцій
4.1.2. Стимулювання розвитку виробництв, які створюють нові робочі місця та передбачають розміщення в громаді промислових потужностей	▪ Сприяння розвитку галузей промисловості з високою доданою вартістю ▪ Підтримка виробництв із застосуванням інноваційних продуктів ▪ Впровадження проєкту по використанню зневодненого шламу, як меліоранта для підвищення врожайності кислих ґрунтів
4.1.3. Підтримка органічного сільського господарства, ягідництва, садівництва та бджільництва, розвиток агропромислового виробництва	▪ Формування умов для розвитку культури виробництва та споживання продукції органічного сільського господарства ▪ Сприяння дослідженням, навчанню, консультуванню та реалізації проєктів у сфері органічного сільського господарства ▪ Інформаційна та консультативна підтримка агровиробників з питань розроблення бізнес-планів, потенціалу виробництва і збуту органічної продукції ▪ Впровадження технологій переробки молока (сировини) ▪ Підтримка розвитку галузі переробки сільськогосподарської продукції

4.1.4. Формування позитивного іміджу Вараської МТГ	▪ Впровадження ефективної системи маркетингу та брендингу громади ▪ Організація партнерських відносин та міжмуніципальної взаємодії із організаціями, містами та громадами ▪ Лобіювання інтересів міст-супутників АЕС, підготовка та просування нормативно-правових актів для забезпечення розвитку інфраструктури.
4.1.5. Організація заходів по релокації бізнесу із зон проведення бойових дій та стимулювання господарської діяльності релокованого бізнесу на території громади, в тому числі ветеранського	▪ Впровадження заходів підтримки та супроводу бізнесу для переміщення виробничих потужностей підприємств з територій, де ведуться бойові дії ▪ Підготовка інвестиційних пропозицій про вільні виробничі площі, приміщення, земельні ділянки всіх форм власності, що можуть бути використані для швидкої релокації бізнесів ▪ Поширення та популяризація доступних для релокації об'єктів нерухомості на зустрічах з бізнесом, в профільних соціальних мережах та інтернет-платформах ▪ Підтримка у впровадженні державних механізмів та інструментів допомоги релокованому бізнесу у процесі відновлення господарської діяльності
4.1.6. Сприяння економічній самостійності ветеранів та ветеранок, а також їх працевлаштуванню	▪ Організація залучення ветеранів та ветеранок до Грантових програм щодо організації власної справи, на створення підприємств у сфері переробки, на розвиток агробізнесу та програм Українського ветеранського фонду ▪ Популяризація та забезпечення виконання гарантій: по відшкодуванню роботодавцям частини витрат на оплату праці ветеранів; по забезпеченню ветеранів ваучерами на безкоштовне навчання по отриманню нової професії ▪ Створення ветеранських хабів – просторів, де ветерани можуть обмінюватися бізнес-ідеями, отримувати безкоштовні консультації юристів та бухгалтерів

Операційна ціль 4.2. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу

- 11.1.61 У Вараській МТГ наявне достатньо конкурентне бізнес-середовище, яке орієнтоване, переважно, на внутрішнього споживача - заклади громадського харчування, побутове обслуговування, торгівля, фінансова діяльність, інформація та телекомунікації, операції з нерухомим майном, спорт та відпочинок.
- 11.1.62 Проте, через обмеженість доступу до традиційних ринків збуту, діджиталізацію продажів, карантинні обмеження, потужну конкуренцію торговельних мереж більшість товаровиробників та підприємців/ниць опинились у надскладних умовах, що протягом 1-3 років з високою вірогідністю може призвести до погіршення показників діяльності.
- 11.1.63 Зважаючи на це, передусім підтримки потребує бізнес у тих видах економічної діяльності, які створюють нові робочі місця та високу додану вартість

при здійсненні виробничої діяльності, мають довгострокову перспективу діяльності, застосовують інноваційні технології. Задля розвитку сучасних компетенцій необхідно сформувати дієві механізми підвищення конкурентоспроможності уже діючих підприємств, розвивати молодіжне підприємництво з метою появи бізнес-проектів у креативних індустріях, ІТ та зацікавлення молоді щодо проживання в громаді.

11.1.64 Найбільш складним питанням для малого бізнесу є доступ до фінансування. Водночас в Україні спостерігається позитивна тенденція кредитування, за рахунок державного відшкодування відсоткових ставок, міжнародного кредитування та фінансових ресурсів різних міжнародних фінансових організацій. Втім, висока кредитна ставка та високі стандарти є ключовими проблемами щодо доступу до фінансових ресурсів. Також на місцевому рівні підприємці/ниці не достатньо обізнані, як залучити кошти на реалізацію бізнес-ідеї або не мають достатньо прозорої фінансової звітності, тому мало використовують можливості МТД.

11.1.65 Мікро та малий бізнес не має достатньої інформації про гнучкі можливості, якими можна скористатися, аби зменшити вплив економічного спаду, спричиненого пандемією (наприклад, сертифікати про форс-мажорні обставини від ТПП), а також не повністю розуміє потреби та механізми співпраці з ОМС у розвиткових проектах.

11.1.66 Систему підтримки бізнесу передбачається розробити та реалізувати через Агенцію розвитку Вараської громади. Метою формування ефективної інфраструктури малого бізнесу на найближчу перспективу для Вараської МТГ є підвищення конкурентоспроможності бізнесу, створення сприятливих умов для оперативного доступу до джерел фінансування за привабливими умовами, спрощення податкового адміністрування, популяризація підприємницької культури та розвиток конкурентоспроможних підприємницьких навичок, в тому числі електронної комерції. В силу особливостей структури економіки громади є потреба розвивати культуру офіційної реєстрації підприємницької діяльності, спростити та покращити регуляторне середовище, розвивати інклюзивне та жіноче підприємництво, а також створювати умови для спільної діяльності органів місцевого самоврядування та бізнесу для вирішення проблемних питань громади.

11.1.67 У відповідності до цього в межах операційної цілі «Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу» визначено наступні стратегічні завдання: Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, спрощення регуляторного середовища ведення бізнесу, Удосконалення доступу до інформації про об'єкти для інвестування та оренди комунальних активів та Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу в інноваційних та виробничих галузях економіки, підтримка умов для започаткування бізнесу.

Очікувані результати

- Збільшити кількість осіб, що займаються підприємницькою діяльністю
- Збільшення кількості самозайнятих осіб та власників малого та середнього бізнесу

- Стабільно зростаючі надходження до бюджету громади від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва
- Збільшення кількості діючих інституцій з підтримки бізнесу
- Збільшення частки малого та середнього підприємництва у сільській місцевості
- Зменшення впливу регуляторних процедур на діяльність бізнесу

Індикатори

- Кількість малих та середній підприємств
- Кількість підприємців, що скористались інструментами підтримки МСП
- Кількість осіб, що пройшли навчання з питань підприємницької діяльності
- Сума єдиного податку, що надходить в бюджет громади
- Кількість скасованих (прийнятих) регуляторних актів

Таблиця 44 Задання до операційної цілі «Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
4.2.1. Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, спрощення регуляторного середовища ведення бізнесу	▪ Організація навчання основам підприємницької діяльності, бізнес-планування ▪ Розвиток та популяризація сучасних інструментів фінансової підтримки бізнесу ▪ Підтримка співпраці між секторами влада-бізнес-громада ▪ Впровадження навчальних програм з підприємництва для молоді ▪ Організація публічних заходів для активізації ділової активності ▪ Активізація участі підприємців/ниць у презентаціях та виставках на рівні області та України ▪ Підтримка процесу дерегуляції та спрощення ведення господарської діяльності
4.2.2. Удосконалення доступу до інформації про об'єкти для інвестування та оренди комунальних активів	▪ Створення та забезпечення функціонування інтерактивної карти комунального майна громади ▪ Впорядкування документації на комунальне майно для здачі його в оренду та налагодження виробничої діяльності ▪ Створення інвестиційного порталу громади/систематизація презентація стислої інформації про підприємства громади у розрізі галузей, товарів і послуг
4.2.3. Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу в інноваційних та виробничих галузях економіки, підтримка умов для започаткування	▪ Забезпечення ефективної реалізації механізму державно-приватного партнерства ▪ Сприяння залученню інвестицій в інноваційні виробництва з високою доданою вартістю ▪ Підтримка розвитку креативних індустрій

бізнесу, в тому числі ветеранського	▪ Інформаційно-консультативний супровід особистих селянських господарств, ініціатив зі створення малих підприємств, кооперативів у сільській місцевості, підтримка розвитку фермерства ▪ Розробка й розповсюдження дорожньої карти майбутнього підприємця/ниці ▪ Оприлюднення інформації про проєкт «Дія. Бізнес» та інші корисні сервіси у спеціальному розділі на сайті міської ради, коротко описавши їхні можливості (шаблони бізнес-планів, консультації з маркетингу, продажів, оподаткування та ін.) • Забезпечення та спрощення доступу до важливої актуальної інформації для бізнесу, в тому числі ветеранського (доступне грантове фінансування, місцеві податки та збори, державні податки та збори, онлайн та офлайн заходи, що сприятимуть пошуку партнерів/ринків, пропозиції від бізнесу щодо пошуку партнерів, персоналу, продажу/придбання активів тощо)
-------------------------------------	--

Операційна ціль 4.3. Підвищення інвестиційної привабливості

- 11.1.68 Громада потребує розвитку механізмів залучення та підтримки інвестицій як зовнішніх, так і внутрішніх, включаючи інвестиції мешканців. Однак високі страхові ризики, зумовлені розташуванням біля АЕС, обмежують напрямки можливого інвестування. Об'єктивно це можуть бути сфери високоточного, наукоємного виробництва, заснованого на замкнених циклах виробництва незалежно від напрямків реалізації. Такий вибірковий підхід до визначення потрібних для міста інвесторів, напрямів і сфер інвестування вимагає наявності відповідного пакету документації, який визначає пропозиції для інвестора та умови інвестування.
- 11.1.69 Громада зацікавлена у створенні робочих місць поза енергетичною галуззю. Наявні вільні площі дають змогу підготувати та реалізувати інвестиційні проєкти за умов подальшого розвитку відповідної інфраструктури супроводу інвестора та системи підтримки інвестиційних процесів. Проєкти можуть реалізовуватися в галузях, які не мають прямого стосунку до енергетики та не збільшують шкідливий вплив на довкілля. Однак, можуть бути представлені галузями, для яких наявність великого обсягу енергоносіїв є сприятливим фактором. Оскільки до складу Вараської МТГ увійшли сільські території, є можливість та потреба готувати інвестиційні пропозиції щодо розвитку підприємств з переробки сільгосппродукції та логістики для сільськогосподарського сектору.
- 11.1.70 Необхідним є поширення інформації прийняттого формату про наявні інвестиційних пропозицій, зокрема створення інтернет сторінки громади Invest In Varash.
- 11.1.71 У відповідності до цього в межах операційної цілі «Підвищення інвестиційної привабливості» визначено наступні стратегічні завдання: Налагодження на постійній основі актуалізації баз даних для потенційних

інвесторів, Дослідження та активна промоція інвестиційних можливостей громади, Сприяння розвитку промислових зон та створення індустріального парку, Розвиток міжмуніципального, міжрегіонального та транскордонного співробітництва громади, впровадження практик країн ЄС .

Очікувані результати

- Створення нових робочих місць
- Зростання обсягів капіталовкладень
- Залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій у економіку громади;
- Доступ до Програм міжнародної співпраці Європейського Союзу, залучення грантових коштів ЄС
- Економія бюджетних коштів
- Збільшення надходжень до місцевих бюджетів

Індикатори

- Обсяг залучених інвестицій;
- Кількість модернізованих промислових майданчиків
- Кількість нових суб'єктів господарювання у секторах економіки громади
- Кількість підготовлених інвестиційних проєктів для участі у конкурсах для залучення додаткових фінансових ресурсів у розвиток громади
- Кількість підготовлених інвестиційних пропозицій
- Кількість міст-партнерів країн ЄС
- Кількість публічних заходів спрямованих на популяризацію позитивного іміджу громади

Таблиця 45 Задання до операційної цілі «Підвищення інвестиційної привабливості»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
4.3.1. Налагодження на постійній основі актуалізації баз даних для потенційних інвесторів	▪ Формування та оновлення інвестиційних пропозицій, в тому числі із залученням потенціалу сільських територій ▪ Створення бази вільних територій громади з промисловою інфраструктурою для подальшої інвестиційної промоції ▪ Створення інтернет сторінки громади Invest In Varash ▪ Візуалізація інвестиційних пропозицій громади
4.3.2. Дослідження та активна промоція інвестиційних можливостей громади	▪ Підготовка та супровід інвестиційних проєктів для участі у конкурсах для залучення додаткових фінансових ресурсів у розвиток громади ▪ Представлення інвестиційних можливостей громади на регіональних і національних заходах ▪ Сприяння залученню та впровадженню програм міжнародної технічної допомоги, поглибленню співпраці з міжнародними донорами ▪ Проведення публічних заходів для розширення інвестиційного потенціалу громади

4.3.3. Сприяння розвитку промислових зон та створення індустріального парку	▪ Розвиток, підтримка створення та використання наявних промислових майданчиків ▪ Формування концепції та техніко-економічного обґрунтування розміщення індустріального парку у громаді ▪ Супровід проєктування та інженерного облаштування індустріального парку у Вараській МТГ
4.3.4. Розвиток міжмуніципального, міжрегіонального та транскордонного співробітництва громади, впровадження практик країн ЄС.	▪ Участь у реалізації спільних міжмуніципальних, міжрегіональних проєктах ▪ Розширення мережі міжнародних партнерств з метою застосування європейського досвіду для розробки спільних проєктів та їх впровадження ▪ Участь у програмах Interreg та NEXТ (подання заявок на проєкти з екології, енергоефективності та медицини спільно з міжнародними партнерами) та у інших міжнародних програмах

Операційна ціль 4.4. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу

11.1.72 Економічна та соціальна значущість туризму в сучасних умовах визначається розвитком дотичних галузей господарювання таких як сфера гостинності, надання послуг, сільське господарство, торгівля, будівництво, зв'язок, виробництво товарів широкого попиту, що в цілому сприяє зайнятості населення, є джерелом руху фінансових ресурсів та наповнення бюджету.

11.1.73 Вараська громада славиться оригінальними традиціями, звичаями, обрядами, піснями, стравами, давньою історією та неповторною архітектурою, яка ввібрала місцеві традиції будівництва та різні архітектурні стилі. Маємо на своїй території ландшафтний заказник «Білоозерський», де пролягла колись льодовикова прадолина, по якій стікали льодовикові води та згодом, оточена лісами долина, заболотилась і тут сформувались болотні масиви. Достатньо побувати на болотному масиві Коза-Березина, що прилягає до озера, щоб побачити всі типи боліт Українського Полісся. У цій реліктовій прадолині збереглося велике карстове Біле озеро, яке називають перлиною Українського Полісся. Велике, красиве Біле озеро живиться підземними джерелами. Воно єдине в Україні з підвищеним вмістом гліцерину у воді, тому має надзвичайні цілющі властивості та щороку приймає все більше відпочивальників. Тут же розташовані озера Велике і Мале, що теж мають перспективи розвитку, як об'єкти туризму, за умови покращення інфраструктури та розбудови мережі туристичних маршрутів. З кожним роком все більше розвивається туризм у «зелених садибах» та етнонапрямок, де можна навчитися давніх ремесел та насолодитися оригінальними стравами місцевості.

11.1.74 Поряд з традиційними видами набуває популярності промисловий туризм – головною метою якого є пошук нових вражень та знань. З кожним роком такий вид подорожі в Україні набирає популярності, хоча є одним з наймолодших напрямків туризму. Завдячуючи розташуванню на території громади одного з найбільших підприємств атомної енергетики України – Рівненська АЕС та

інформаційного центру РАЕС «Полісся» промисловий туризм є перспективним.

- 11.1.75 Поєднання туристично-рекреаційного потенціалу з пам'ятками історії та культури, якими володіє Вараська МТГ, створює потужну базу для організації туристичної сфери та сфери гостинності. Однак, потребує значного покращення діяльність щодо налагодження взаємодії туризму і культури, створення нових туристичних пропозицій, розбудови інфраструктури, до якої залучаються кошти як приватного сектору, так і ресурси громади.
- 11.1.76 В межах операційної цілі «Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу» визначено наступні стратегічні завдання: Підтримка наявної та розбудова туристично-рекреаційної інфраструктури, Популяризація народних традицій, ремесел, фольклору, промислів шляхом проведення фестивалів, ярмарок, майстер-класів, Сприяння розвитку сільського туризму, пішохідного та велосипедного туризму.

Очікувані результати

- Збільшення кількості суб'єктів підприємництва в туристичній сфері та сфері гостинності
- Збільшення надходження від туристичної сфери та сфери гостинності в бюджет громади
- Збільшення тривалості перебування туристів на території громади
- Збільшення кількості та якості туристичних продуктів громади
- Підвищення рівня інформованості про туристичний потенціал краю
- Забезпечення подальшого розвитку існуючих-брендових (Біле озеро) і базових туристичних продуктів

Індикатори

- Кількість створених робочих місць у туристичній сфері впродовж року
- Кількість проведених культурно-мистецьких, рекламно-інформаційних, туристичних заходів, етнозаходів, фестивалів
- Кількість зареєстрованих впродовж року суб'єктів підприємництва в туристичній сфері та сфері гостинності
- Кількість нових туристичних маршрутів влаштованих впродовж року

Таблиця 46 Задання до операційної цілі «Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу»

Завдання	Сфера реалізації проєктів
4.4.1. Підтримка наявної та розбудова туристично-рекреаційної інфраструктури	▪ Розвиток мережі туристично-рекреаційних об'єктів ▪ Популяризація промислового туризму ▪ Облаштування паркових, оздоровчих, відпочинкових зон та об'єктів природного середовища
4.4.2. Популяризація народних традицій, ремесел, фольклору, промислів шляхом	▪ Створення умов для ефективного використання економічного потенціалу культури та історії для сталого розвитку громади ▪ Проведення промоакцій, ярмарків, майстер-класів народних промислів та ремесел

проведення фестивалів, ярмарок, майстер-класів	Проведення культурно-мистецьких, інформаційних, етнозаходів, фестивалів для посилення економічної складової туристичного потенціалу
4.4.3. Сприяння розвитку сільського туризму, пішохідного та велосипедного туризму	- Створення сучасної дорожньої інфраструктури на основних туристичних маршрутах, облаштування місць для стоянок і короткочасних зупинок - Розробка мережі туристичних маршрутів з подальшим їх знакуванням та маркуванням - Підтримка та інформаційний супровід розвитку сільського туризму

12 ВПРОВАДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ – 2027

- 12.1 Забезпечення реалізації Стратегії розвитку громади — це управлінське завдання, що передбачає контроль за діяльністю численних сторін, задіяних у процесі виконання проєктів і заходів Стратегії.
- 12.2 Контроль за впровадженням Стратегії - 2027, моніторинг та оцінку результативності її реалізації забезпечує Керівний комітет з організації розробки Стратегії розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року.
- 12.3 Впровадження Стратегії - 2027 здійснюватиметься на основі партнерства, координації та узгодження діяльності всіх основних учасників цього процесу, шляхом розроблення та виконання планів її реалізації. Пріоритетні напрями та стратегічні цілі розвитку громади конкретизуватимуться у щорічних програмах економічного і соціального розвитку громади.
- 12.4 Реалізація Стратегії - 2027 проводитиметься через виконання комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть впроваджуватися суб'єктами місцевого розвитку громади відповідно до плану реалізації Стратегії - 2027 та інших місцевих програм, узгоджених із Стратегією - 2027, а також рішень Вараської міської ради та її виконавчого комітету, що приймаються для досягнення стратегічних цілей.
- 12.4.1 Виконання Стратегії - 2027 здійснюватиметься в рамках двох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (етапів), включених у два плани реалізації:
- перший – 2022 – 2024 роки;
 - другий – 2025 – 2027 роки.
- 12.5 План реалізації Стратегії - 2027 передбачає заходи, обсяги і джерела фінансування з визначенням індикаторів результативності їх виконання та є основою для розроблення інвестиційних програм (проєктів), спрямованих на розвиток громади.
- 12.6 Фінансове забезпечення реалізації Стратегії - 2027 здійснюватиметься за рахунок:

- коштів державного бюджету України, зокрема, державних цільових фондів (в тому числі державного фонду регіонального розвитку), галузевих державних цільових програм, субвенцій та інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
 - коштів обласного бюджету;
 - коштів бюджету Вараської МТГ;
 - міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу, міжнародних фінансових організацій;
 - коштів інвесторів, власних коштів підприємств;
 - коштів інших джерел, не заборонених законодавством.
- 12.7 Моніторинг та оцінка в системі стратегічного планування є заключним етапом розробки Стратегії - 2027, проте проводиться протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників із багаторівневою ієрархічною моделлю, що відображає як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчує їхню релевантність стратегічним цілям Стратегії розвитку громади.
- 12.8 Моніторинг досягнення стратегічних цілей здійснюватиметься відповідно до визначених цілей (людський капітал – основа процвітання громади; розбудова медико-соціального простору громади; територія комфортного і безпечного життя; конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади).
- 12.9 Основними кількісними показниками щодо кожної стратегічної цілі за період моніторингу будуть показники, що впливають з переліку проєктів, які будуть реалізовані в рамках досягнення кожної стратегічної цілі. Індикатори досягнення цілей визначені у Стратегії - 2027.
- 12.10 Річний звіт складатиметься з переліку ключових показників за кожною ціллю та міститиме інформацію про їх досягнення або виконання заходу; оцінку можливостей досягнення поставлених цілей.
- 12.11 Підсумковий звіт про моніторинг містить загальні оцінки ефективності та результативності досягнутих результатів.
- 12.12 Моніторингові звіти є відкритими документами і використовуються для уточнення завдань та бюджетних програм громади на наступний за звітним бюджетний рік.
- 12.13 Результати реалізації Стратегії – 2027 визначаються відповідно до наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад».

13 УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ - 2027 З ПРОГРАМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТА ОСНОВНИМИ АСПЕКТАМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

- 13.1 Стратегія - 2027 узгоджується з Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2027 року (далі - ДСРР - 2027) та Стратегією розвитку Рівненської області на період до 2027 року (далі - СРРО - 2027).
- 13.2 Реалізація Стратегії - 2027 передбачає розроблення плану реалізації Стратегії - 2027 відповідно до визначених етапів.
- 13.3 Стратегія - 2027 розроблена відповідно до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265, на строк дії з урахуванням ДСРР - 2027 та СРРО - 2027, процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки країни та її регіонів, враховує потреби їх розвитку та необхідність підвищення конкурентоспроможності громади.
- 13.4 Стратегічні цілі «Людський капітал – основа процвітання громади», «Розбудова медико-соціального простору громади», «Територія комфортного і безпечного життя», «Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади» Стратегії - 2027 узгоджені з усіма стратегічними цілями ДСРР - 2027, СРРО - 2027 та підтримують підвищення конкурентоспроможності громади, територіальну соціально-економічну інтеграцію і просторовий розвиток громади.

Таблиця 47 Результати узгодження стратегічних цілей Стратегії - 2027

Стратегічні цілі (Україна)	Стратегічні цілі (Вараська МТГ)			
	1. Людський капітал – основа процвітання громади	2. Розбудова медико-соціального простору громади	3. Територія комфортного і безпечного життя	4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади
1. Формування згуртованої країни в соціальному, економічному, екологічному та просторовому вимірах	X	X	X	X
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	X	X	X	X
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування	X	X	X	X

Таблиця 48 Результати узгодження стратегічних цілей Стратегії - 2027

Стратегічні цілі (Рівненська область)	Стратегічні цілі (Вараська МТГ)			
	1. Людський капітал – основа процвітання громади	2. Розбудова медико-соціального простору громади	3. Територія комфортного і безпечного життя	4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади
1. Розвиток конкурентної економіки	X	X	X	X
2. Збалансований розвиток територій області	X	X	X	X
3. Розвиток людського капіталу	X	X	X	X

14 УЗГОДЖЕНІСТЬ ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ - 2027 З ЦІЛЯМИ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА 2021-2027 РОКИ ТА ЦІЛЯМИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

Таблиця 49 Результати узгодження операційних цілей Стратегії - 2027 із цілями ДСРР - 2027

Операційні цілі (Україна)	Операційні цілі (Вараська МТГ)							
	1.1. Розвиток освітнього простору	1.2. Здоровий спосіб життя та активні громадяни	1.3. Новітній культурний простір	2.1. Забезпечення якості та доступності медичних послуг	2.2. Модернізація системи соціального захисту	3.1. Просторовий розвиток громади	3.2. Формування безпечного та енергоефективного середовища	3.3. Розвиток громадського простору
	4.1. Економічний розвиток громади	4.2. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу	4.3. Підвищення інвестиційної привабливості	4.4. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу				
	1.1. Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)	+	+	+	+	+	+	+
	1.2. Збереження навколишнього природного середовища та стале використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки (макро- та мікрорівень)	+	+	+	+	+	+	+

[illegible]

Таблиця 50 Результати узгодження операційних цілей Стратегії - 2027

Операційні цілі (Рівненська область)	Операційні цілі (Вараська МТГ)											
	1.1. Розвиток освітнього простору	1.2. Здоровий спосіб життя та активні громадяни	1.3. Новітній культурний простір	2.1. Забезпечення якості та доступності медичних послуг	2.2. Модернізація системи соціального захисту	3.1. Просторовий розвиток громади	3.2. Формування безпечного та енергоефективного середовища	3.3. Розвиток громадського простору	4.1. Економічний розвиток громади	4.2. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу	4.3. Підвищення інвестиційної привабливості	4.4. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу
1.1. Підтримка високотехнологічних виробництв та наукових досліджень	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.2. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.3. Стимулювання залучення інвестицій	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територій	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2.2. Стимулювання економічної активності в громадах	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3.1. Підвищення обізнаності та соціальної активності населення	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3.2. Забезпечення належних умов для проживання та рівних можливостей для самореалізації	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

15 УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ - 2027 З ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

15.1 Узгодженість Стратегії - 2027 з Цілями сталого розвитку що ухвалені на Саміті ООН, резолюція Генеральної Асамблеї ООН – Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development («Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року»)

Таблиця 51 Результати аналізу стану узгодженості стратегічних цілей з основними аспектами розвитку громади

Галузі (сфери)	Стратегічні цілі (Вараська МТГ)			
	1. Людський капітал – основа процвітання громади	2. Розбудова медико-соціального простору громади	3. Територія комфортного і безпечного життя	4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади
Економіка і торгівля	х	х	х	х
Промисловість та інфраструктура	х	х	х	х
Сільське, лісове господарство, харчова промисловість	х	х	х	х
Транспорт і дороги	х	х	х	х
Екологія й природні ресурси	х	х	х	х
Освіта й молодь	х	х	х	х
Здоров'я, соціальний захист, сім'я і дитина	х	х	х	х
Культура і туризм	х	х	х	х
Обмін інформацією		х	х	х
Комунальне господарство	х	х	х	х
Територіальний розвиток, земля і кадастр	х	х	х	х
Безпечне середовище	х	х	х	х

15.2 З огляду на участь в глобальних процесах сталого розвитку, Україна адаптувала 17 Цілей сталого розвитку (Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна»).

15.3 Згідно з Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» зазначені Цілі сталого розвитку України є орієнтирами для розроблення проєктів прогностичних і програмних документів.

15.4 Стратегічні цілі Стратегії - 2027 «Людський капітал – основа процвітання громади», «Розбудова медико-соціального простору громади», «Територія комфортного і безпечного життя», «Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади» в значній мірі узгоджені з усіма сімнадцятьма Цілями сталого розвитку. Такий зв'язок свідчить, що Стратегія розвитку Вараської МТГ на період до 2027 року відповідає баченню орієнтирів досягнення Україною Цілей сталого розвитку на період до 2030 року.

Таблиця 52 Зв'язок Цілей сталого розвитку та цілей Стратегії розвитку

Глобальні Цілі сталого розвитку	Стратегічні цілі (Вараська МТГ)			
	1. Людський капітал – основа процвітання громади	2. Розбудова медико-соціального простору громади	3. Територія комфортного і безпечного життя	4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади
1. Подолання бідності	+	+	+	+
2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства	+	+	++	++
3. Міцне здоров'я і благополуччя	++	++	++	
4. Якісна освіта	++	+	+	+
5. Гендерна рівність	++	++		
6. Чиста вода та належні санітарні умови	++	+	+	
7. Доступна та чиста енергія	++		+	+
8. Гідна праця та економічне зростання	++	+	++	++
9. Промисловість, інновації та інфраструктура	++	++	++	++
10. Скорочення нерівності	++	+		
11. Сталий розвиток міст і громад	++	+	++	+
12. Відповідальне споживання та виробництво	+		+	+
13. Пом'якшення наслідків зміни клімату	++	+	+	
14. Збереження морських ресурсів				
15. Захист та відновлення екосистем суші	++		+	
16. Мир, справедливість та сильні інститути	++	+	++	+
17. Партнерство заради сталого розвитку	++	+	++	+

Примітка: ++ - сильний зв'язок, + - опосередкований зв'язок

Міський голова

Олександр МЕНЗУЛ

Додаток до Стратегії

**Показники
моніторингу виконання Стратегії розвитку
Вараської міської територіальної громади на період до 2027 року**

Заходи	Термін виконання	Відповідальний виконавець
Стратегічна ціль 1. Людський капітал – основа процвітання громади		
Операційна ціль 1.1. Розвиток освітнього простору		
Завдання: 1.1.1. Підвищення якості та територіальної доступності освітніх послуг, діджиталізація освіти		
Реконструкція дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №3, мікрорайон Будівельників, 46, м.Вараш, Вараського району, Рівненської області: - виготовлення проектно- кошторисної документації; - виконання робіт з реконструкції дошкільного навчального закладу №3, м-н Будівельників, 46, м.Вараш, Рівненської обл.	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Реконструкція дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №2, мікрорайон Будівельників, 42, м.Вараш, Вараського району, Рівненської області: - виготовлення проектно-кошторисної документації; - виконання робіт з реконструкції дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №2, Вараської міської ради Рівненської області за адресою: Рівненська область, мкр. Будівельників, 42	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Реконструкція Вараського ліцею №1, мікрорайон Будівельників, 55 м. Вараш, Вараського району, Рівненської області: - коригування проектно-кошторисної документації - виконання робіт з реконструкції Вараського ліцею №1 м. Вараш. Корикування"	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Реконструкція закладу загальної середньої освіти вул.Шкільна,4,с.Рудка, Вараського району Рівненської області: -виготовлення проектно-кошторисної документації; виконання робіт реконструкції Рудківського закладу загальної середньої освіти вул.Шкільна,4, с.Рудка, Вараського району Рівненської області	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт Вараського ліцею №2, мікрорайон Будівельників,56 м. Вараш, Вараського району, Рівненської області: - коригування проектно-кошторисної документації; виконання робіт капітального ремонту спортивного ядра Вараського ліцею №2, в мікрорайоні Будівельників, 56 в м. Вараш Рівненської області (відновлення елементів благоустрою існуючого спортивного майданчику)	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт Вараського ліцею №3, мікрорайон Перемоги, 8 м. Вараш, Вараського району, Рівненської області: - коригування проектно-кошторисної документації; - виконання робіт капітального ремонту покрівлі Вараського ліцею №3по мікрорайону Перемоги, 8 в м. Вараш Рівненської області	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Будівництво водопровідної мережі Собіщицького ліцею, за адресою: вул.Леоніда Коляди 2, село Собіщиці, Вараського району, Рівненської області	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт фасадів Дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №6 Вараської міської ради Рівненської області за адресою : Рівненська область, м.Вараш, м-н. Перемоги, 20	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт їдальні в ЗНЗ №1м. Вараш із заміною сантехнічного, вентиляційного та промислового обладнання	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт приміщень харчоблоку з придбанням нового технологічного обладнання для Вараського ліцею № 3 Вараської міської ради	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт їдальні та харчоблоку Більськовільського ліцею	до 01 вересня	ДЖКГМБ

Вараської міської ради за адресою: Рівненська область, Вараський район, с. Більська Воля, вул. Шкільна, 14, зі встановленням обладнання	2026	
Капітальний ремонт будівлі (утеплення фасадів, ганку, сходів) загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів с.Заболоття Вараської міської ради Рівненської області за адресою: вул. Соборна ,8а	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт покрівлі Вараського ліцею №3 по мкрн. Перемоги, буд.8, м.Вараш, Вараський район, Рівненська область	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Поточний ремонт системи вентиляції найпростішого укриття Вараського ліцею №1 Вараської міської ради за адресою: м-н Будівельників, 55, м. Вараш, Вараського району, Рівненської області	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Будівництво протирадіаційного укриття дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №6 за адресою: мікрорайон Перемоги, 20, місто Вараш, Вараський район, Рівненська область	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Протипожежний захист в закладах освіти «Улаштування системи пожежної сигналізації»	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Протипожежний захист в закладах освіти «Улаштування системи блискавкозахисту»	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Придбання обладнання, створення та модернізація (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів освіти	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Забезпечення закладів загальної середньої освіти засобами навчання та обладнанням в межах впровадження реформи «Нова українська школа	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Придбання шкільного автобуса	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Придбання допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають повну загальну середню освіту	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Облаштування академічного ліцею «Вараського ліцею №5 Вараської міської ради»	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Придбання мультимедійного обладнання, комп'ютерної техніки тощо	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Реконструкція гуртожитка с.Заболоття Вараського району Рівненської області	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Забезпечення закладів загальної середньої освіти засобами навчання та обладнанням в межах впровадження реформи «Нова українська школа	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Завдання: 1.1.2. Формування в учнів знань та навичок для ринку праці		
Розширення діяльності Вараського інклюзивно-ресурсного центру та обслуговування галузі освіти сусідніх громад	до 01 грудня 2025	Управління освіти
Придбання корекційних засобів навчання для спеціальних груп у закладах освіти громади	до 01 липня 2027	Управління освіти
Упровадження діяльності Вараського центру професійного розвитку педагогічних працівників	до 01 грудня 2025	Управління освіти
Організація навчання основам підприємницької діяльності, бізнес-плануванню	до 01 грудня 2027	ВК ВМР
Завдання: 1.1.3. Підтримка освіти впродовж життя		
Професійна орієнтація за різними напрямками професійної освіти	до 01 вересня 2027	Департамент СЗГ
Підтримка та розвиток умов для самореалізації молоді шляхом залучення їх до гурткової роботи	до 01 квітня 2027	МЦСС Управління освіти
Операційна ціль 1.2. Здоровий спосіб життя та активні громадяни		
Завдання: 1.2.1. Розбудова спортивної інфраструктури		
Будівництво баскетбольного майданчика на території Вараського ліцею №4 Вараської міської ради Рівненської області по м-н Вараш,39в м.Вараш	до 01 серпня 2026	ДЖКГМБ
Будівництво міні-футбольного поля зі штучним покриттям в с. Стара Рафалівка: - виготовлення проєктно-кошторисної документації - виконання робіт з будівництва міні-футбольного поля зі штучним	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ

покриттям в с. Стара Рафалівка Будівництво мультифункціонального спортивного поля в с. Більська Воля: виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництва мультифункціонального спортивного поля в с. Більська Воля	до 01 вересня 2026	
Будівництво міні-футбольного поля зі штучним покриттям в с.Мульчиці: виготовлення проектно-кошторисної документації; виконання робіт з будівництва міні-футбольного поля зі штучним покриттям в с. Мульчиці	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт спортивного залу Більськовільського ліцею: -виготовлення проектно-кошторисної документації на виконання робіт капітального ремонту спортивного залу Більськовільського ліцею; - виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Більськовільського ліцею	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт спортивного залу Собіщицького ліцею: -виготовлення проектно-кошторисної документації на виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Собіщицького ліцею; - виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Собіщицького ліцею		
Капітальний ремонт спортивного залу Заболоттівського ліцею: - виготовлення проектно-кошторисної документації на виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Заболоттівського ліцею; - виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Заболоттівського ліцею		
Капітальний ремонт спортивного залу Вараського ліцею №5 - виготовлення проектно-кошторисної документації на виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Вараського ліцею №5; - виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Вараського ліцею №5		
Капітальний ремонт спортивного залу Мульчицького ліцею: - виготовлення проектно-кошторисної документації на виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Мульчицького ліцею; - виконання робіт з капітального ремонту спортивного залу Мульчицького ліцею		
Реконструкція стадіону в с.Собіщиці: - виготовлення проектно-кошторисної документації на реконструкцію стадіону в с.Собіщиці	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Будівництво спортивного комплексу під відкритим небом на березі кар'єру в с. Сопачів: - виготовлення проектно-кошторисної документації на Будівництво спортивного комплексу під відкритим небом на березі кар'єру в с. Сопачів	до 01 вересня 2027	ДЖКГМБ
Будівництво спорткомплексу в місті Вараш (коригування)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт фасаду дитячо-юнацької спортивної школи Вараської міської ради	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт фасаду громадської будівлі "Сауна" (Реабілітаційно-відновлювальний комплекс ДЮСШ)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт покрівлі дитячо-юнацької спортивної школи Вараської міської ради	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт покрівлі громадської будівлі "Сауна" (Реабілітаційно-відновлювальний комплекс ДЮСШ)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Завдання: 1.2.2. Розвиток фізичної культури і масового спорту		
Проведення фізкультурно – масових та спортивних заходів, фестивалів з різних видів спорту, велоднів, символічних забігів, майстер – класів, показових виступів спортсменів та інших заходів	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Підтримка провідних спортсменів та їх тренерів за високі досягнення у спорті	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Завдання: 1.2.3. Популяризація та утвердження здорового і активного способу життя		

Створення Центру національно-патріотичного виховання	до 01 грудня 2026	КЗ «ВМЦ» Департамент КТМС Управління освіти
Проведення соціально-інформаційних кампаній, навчання для молоді, тренінгів, воркшопів, молодіжних форумів, конференцій, лекцій, практикумів, семінарів, курсів та іншого	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС КЗ «ВМЦ»
Проведення майстер-класів, ярмарок, кінопоказів, фестивалів, дебатів, таборів, походів, експедицій та іншого	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС КЗ «ВМЦ»
Створення одного молодіжного осередку у сільських населених пунктах громади	до 01 грудня 2026	Департамент КТМС КЗ «ВМЦ»
Проведення соціально-інформаційних кампаній по профілактиці негативних соціальних явищ	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС КЗ «ВМЦ»
Операційна ціль 1.3. Новітній культурний простір		
Завдання: 1.3.1. Трансформація та модернізація закладів культури		
Капітальний ремонт покрівлі будинку культури в с.Заболоття по вул. Соборна, 9а, Вараської міської ради, Рівненської області: - виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт покрівлі будинку культури в с.Заболоття по вул. Соборна, 9а, Вараської міської ради, Рівненської області; - виконання робіт капітальний ремонт покрівлі будинку культури в с. Заболоття по вул. Соборна, 9а, Вараської міської ради, Рівненської області	до 01 березня 2027 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт фасаду та освітлення вуличної території в ПСМНЗ Вараська дитяча музична школа: - виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт фасаду ПСМНЗ Вараська дитяча музична школа	до 01 вересня 2027	ДЖКГМБ
Центр дозвілля. Ремонт вхідної групи та приміщень громадського будинку з господарськими (допоміжними) будівлями та спорудами.	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Встановлення вентиляції у музичній залі КЗ «Вараська школа мистецтв»	до 01 вересня 2027	ДЖКГМБ
Придбання музичних інструментів	до 01 вересня 2027	ДЖКГМБ
Поповнення бібліотечного фонду	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Придбання майданчика «Пісочний дворик»	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Завдання: 1.3.2. Формування нових форм підтримки культурних заходів		
Облаштування криївки	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ Департамент КТМС
Створення «Світлиці традиційної культури» на базі сільських будинків культури	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ Департамент КТМС
Відкриття коворкінг-центру на базі Вараської міської бібліотеки для дітей	до 01 вересня 2026	Департамент КТМС
Створення «БібліоХабу»- мультимедійного простору в бібліотеці – філії в с.Стара Рафалівка	до 01 вересня 2025	Департамент КТМС

Реконструкція Парку культури та відпочинку	до 01 вересня 2027	ДЖКГМБ
Влаштування мобільної сцени для проведення заходів на відкритому повітрі	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Завдання: 1.3.3. Збереження та поширення культурної спадщини громади		
Проведення форумів, фестивалів, які передбачають широкі партнерські зв'язки, створення презентаційно-промоційних матеріалів	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Проведення фестивалів-ярмарків «Polissya BOOKLand»	до 01 грудня 2026	Департамент КТМС
Реставрація та реконструкція пам'яток місцевого значення	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Реставрація, реконструкція, паспортизація об'єктів історико-культурної спадщини (стоянка 9-13 тисячоліття до н. е. на південь від с. Городок лівий берег р. Веселуха; стоянка 6 тисячоліття до н.е. с. Озерці на західному березі о. Велике; стоянка 7 тисячоліття до н.е. с. Озерці в центральній частині села, залісна піщана дюна 100 м на північний захід від вежі стільникового зв'язку, пам'ятний знак односельчанам років Другої світової війни)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ ВЗР Департамент КТМС
Проведення інформаційно-просвітницьких, історико - культурних семінарів та залучення громадських інституцій до проблем збереження та поширення культурної спадщини громади	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Завдання: 1.3.4. Забезпечення змістовного дозвілля та активне культурно-мистецьке життя		
Забезпечення належного функціонування народних аматорських колективів та створення нових клубних формувань. Забезпечення участі аматорських колективів, окремих виконавців у всеукраїнських та міжнародних фестивалях і конкурсах	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Стратегічна ціль 2. Розбудова медико-соціального простору громади		
Операційна ціль 2.1. Забезпечення якості та доступності медичних послуг		
Завдання 2.1.1. Розвиток системи надання медичних послуг населенню та запобігання захворюванням мешканців громади		
Запровадження заходів раннього виявлення, профілактики на ранніх стадіях та лікування найбільш небезпечних захворювань (туберкульоз, онкологічні захворювання, ВІЛ-інфекції/СНІД, епідемічні захворювання, зокрема COVID-19, тощо)	щороку до 01 грудня	КНП «ЦПМД» КНП «ВБЛ»
Цифровізація закладів охорони здоров'я громади	до 01 грудня 2025	КНП «ЦПМД» КНП «ВБЛ»
Будівництво Мульчицької амбулаторії ЗПСМ: - виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво Мульчицької амбулаторії ЗПСМ; - виконання будівельних робіт Мульчицької амбулаторії ЗПСМ	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ЦПМД»
Реконструкція приймального відділення під екстреної медичної допомоги КНП ВМР «ВБЛ»	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Влаштування інклюзивного акушерсько-гінекологічного відділення	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Капітальний ремонт Сопачівської сільської амбулаторії відділення КНП ВМР «Вараський ЦПМД» - виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт Сопачівської сільської амбулаторії відділення КНП ВМР «Вараський ЦПМД»; - виконання ремонтних робіт Сопачівської сільської амбулаторії відділення КНП ВМР «Вараський ЦПМД»	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ЦПМД»
Капітальний ремонт (вхідної групи з облаштуванням пандусу) відділення поліклініки лікарняного комплексу на 250 ліжок з поліклінікою на 600 відвідувань Комунального некомерційного підприємства Вараської міської ради "Вараська багатопрофільна лікарня" за адресою: вул. Енергетиків, 23, м. Вараш, Рівненської області	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ КНП «ЦПМД»

Встановлення водозабірної свердловини у Більськовільській АЗПСМ	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ЦПМД»
Ремонт санвузла в приміщенні Заболоттівського МПТБ	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ЦПМД»
Завдання: 2.1.2. Реновація вторинної ланки системи охорони здоров'я громади: оновлена інфраструктура, якісні та доступні послуги		
Реконструкція інженерних, сантехнічних, електричних та вентиляційних систем приміщень КНП «ВБЛ»	до 01 грудня 2026	КНП «ВБЛ»
Капітальний ремонт (заміна) внутрішніх кисневих мереж в КНП «ВБЛ»	до 01 грудня 2026	КНП «ВБЛ»
Капітальний ремонт будівлі інфекційного відділення КНП «ВБЛ»	до 01 грудня 2027	КНП «ВБЛ»
Оновлення спеціалізованого медичного обладнання і техніки для вторинної ланки системи охорони здоров'я	щороку до 01 грудня	КНП «ВБЛ»
Влаштування паліативного відділення у КНП «ВБЛ»	до 01 грудня 2027	КНП «ВБЛ»
Капітальний ремонт частини приміщень будівлі неврологічного відділення КНП ВМР ВБЛ	до 01 грудня 2026	КНП «ВБЛ»
Реконструкція громадського будинку з господарськими будівлями (лікувально-профілактичний заклад, мкрн. Перемоги, буд. 23/1)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Капітальний ремонт частини приміщень першого поверху поліклініки Комунального некомерційного підприємства Вараської міської ради "Вараська багатoproфільна лікарня" за адресою: вул.Енергетиків, 23, м.Вараш, Вараського району, Рівненської області (реєстратура)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Капітальний ремонт кардіологічного відділення	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Облаштування спортивного реабілітаційного для фізичної та ментальної реабілітації	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Закупівля магнітно-резонансного томографа	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КНП «ВБЛ»
Завдання: 2.1.3. Сприяння розвитку паліативної, хоспісної системи допомоги населенню		
Облаштування хоспісної служби	до 01 грудня 2027	КНП «ВБЛ»
Створення підрозділу з надання мобільної паліативної допомоги	до 01 грудня 2027	КНП «ВБЛ» Департамент СЗГ
Забезпечення транспортними засобами пересування медичного персоналу в сільській місцевості	до 01 грудня 2026	КНП «ЦПМД»
Реконструкція та капітальний ремонт приміщень КНП «ВБЛ»	до 01 грудня 2025	КНП «ВБЛ»
Операційна ціль 2.2. Модернізація системи соціального захисту		
Завдання: 2.2.1. Розширення переліку, покращення якості та доступності надання соціальних послуг		
Забезпечення функціонування Денного центру соціально-психологічної допомоги особам, постраждалим від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі	до 01 грудня 2025	МЦСС
Капітальний ремонт покрівлі Вараського міського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю імені З.А.Матвієнко за адресою: Рівненська обл., Вараський район, м. Вараш, вул. Меслибницька, Північний мікрорайон, будинок 9	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Облаштування частини приміщення Вараського міського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю імені З.А.Матвієнко під ветеранський простір	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт пасажирського ліфта у будівлі Вараського міського центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю імені З.А.Матвієнко	до 01 грудня 2027	Департамент СЗГ
Завдання: 2.2.2. Забезпечення умов для залучення до активного суспільного життя вразливих верств населення, внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО/ООС		

Проведення заходів по залученню до активного суспільного життя Захисників і Захисниць України	щороку до 01 грудня	Департамент СЗГ
Забезпечення послугами соціально-психологічної реабілітації, трудової та професійної адаптації Захисників і Захисниць України	щороку до 01 грудня	Департамент СЗГ
Завдання: 2.2.3. Підтримка громадських ініціатив в соціальній сфері та профілактика негативних соціальних явищ		
Організація роботи щодо створення дитячих будинків сімейного типу	до 01 грудня 2027	Департамент СЗГ
Впровадження програми «Інститут сім'ї» для молодих людей та сімей громади	до 01 грудня 2027	Департамент СЗГ
Створення структури з надання послуги «Домашня опіка»	до 01 грудня 2027	Департамент СЗГ
Розвиток мережі притулків (у тому числі для чоловіків) / денних центрів та додаткових приміщень для постраждалих осіб від домашнього насильства, сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією РФ проти України	до 01 грудня 2027	Департамент СЗГ
Стратегічна ціль 3. Територія комфортного і безпечного життя		
Операційна ціль 3.1. Просторовий розвиток громади		
Завдання: 3.1.1. Організація просторового планування територій громади		
Розробка комплексного плану просторового розвитку (далі-КППР)	до 01 вересня 2026	Відділ АМБ
Завершення розробки генеральних планів (план зонування території в складі проекту) для населених пунктів Уріччя та Кримне	до 01 грудня 2027	Відділ АМБ
Створення та ведення містобудівного кадастру	щороку до 01 грудня	Відділ АМБ
Завдання: 3.1.2. Покращення житлово-комунальної та дорожньої інфраструктури		
Капітальний ремонт асфальтобетонного покриття вул. Соборна, м.Вараш Рівненської області: - виконання робіт капітального ремонту асфальтобетонного покриття вул. Соборна, м.Вараш Рівненської області	до 01 вересня 2026	ДЖКГМБ
Будівництво парковок (в т.ч. автоматизованих та багаторівневих)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ Відділ АМБ
Планування евакуаційних шляхів в КППР, в т.ч. дороги через с. Балаховичі, для з'єднання громади з автошляхом М 07	до 01 вересня 2027	Відділ АМБ
Проведення реконструкції мереж теплопостачання, водопостачання та водовідведення: - виконання робіт з Реконструкції розподільчої теплової мережі системи теплопостачання по м.Вараш, Рівненської області; - виконання робіт з Реконструкції мереж водопостачання та водовідведення по м.Вараш, Рівненської області	до 01 грудня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Проведення модернізації тридцяти п'яти пасажирських ліфтів у багатопверхових будинках міста	до 01 серпня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт облаштування світлофора в районі перехрестя вул.Лесі Українки та вул. Героїв Небесної Сотні в місті Вараш Рівненської області	до 01 листопада 2025	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт облаштування світлофора в районі перехрестя вул. Соборна та дороги Рівненська в місті Вараш Рівненської області	до 01 листопада 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт вулиць громади протяжністю десять кілометрів - виконання робіт з капітального ремонту вулиць населених пунктів Більська Воля, Рудка, Кругле, Березина - виконання робіт з капітального ремонту вулиць населених пунктах Озерці, Городок, Мульчиці	до 01 грудня 2025 до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Завершення будівництва вулиць мікрорайонів «Північний 2,3» та «Північно-східний»	до 01 листопада	ВП РАЕС

	2027	
Проведення реконструкції двох каналізаційно-насосних станцій	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Проведення реконструкції міських очисних споруд міста Вараш	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Реконструкція водопровідної мережі від ВК-42 до ВК-89 по мікрорайону Будівельників	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Будівництво самопливної каналізаційної мережі від колодязя №68 за адресою: м.Вараш проспект Шевченка Рівненської області	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт облаштування світлофора в районі перехресття вул.Лесі Українки та вул.Героїв Небесної Сотні в місті Вараш Рівненської області	до 01 листопада 2026	ДЖКГМБ
Будівництво теплової мережі від ТК-27 до вул. Лугова	до 01 листопада 2026	ДЖКГМБ
Будівництво теплової мережі від ТК-16-1 до провулку Вишневий	до 01 листопада 2026	ДЖКГМБ
Реконструкція теплової мережі від теплової камери ТК-9-8	до 01 листопада 2026	ДЖКГМБ
Реконструкція теплової мережі від ТК-1-4 до житлових будинків	до 01 листопада 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту (ІТП) та трубопроводу холодного водопостачання (встановлення приладів обліку) у житловому будинку №17 по вул. Енергетиків в м. Вараш Рівненської області. Коригування	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту (ІТП) та трубопроводу холодного водопостачання (встановлення приладів обліку) у житловому будинку №43 по м-ну Перемоги в м. Вараш Рівненської області. Коригування	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту (ІТП) та трубопроводу холодного водопостачання (встановлення приладів обліку) у житловому будинку №19 по м-ну Вараш в м. Вараш Рівненської області. Коригування	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту (ІТП) та трубопроводу холодного водопостачання (встановлення приладів обліку) у житловому будинку №32Б по м-ну Перемоги в м. Вараш Рівненської області. Коригування	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту (ІТП) та трубопроводу холодного водопостачання (встановлення приладів обліку) у житловому будинку №25/1 по м-ну Будівельників в м. Вараш Рівненської області. Коригування	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт індивідуального теплового пункту (ІТП) та трубопроводу холодного водопостачання (встановлення приладів обліку) у житловому будинку №25/2 по м-ну Будівельників м. Вараш Рівненської області. Коригування	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (оснащення приладами обліку) адміністративної будівлі за адресою: Рівненська область, Вараський район, місто Вараш, Незалежності майдан, будинок 2	до 01 жовтня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт покрівлі будівлі житлово-експлуатаційної ділянки №1 та №2 за адресою: вулиця Кібенка, 3, м.Вараш, Вараського району, Рівненської області	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Завдання: 3.1.3. Модернізація системи управління відходами		
Будівництво сміттесортувальної лінії: - виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво сміттесортувальної лінії; - виконання будівельних робіт по будівництву сміттесортувальної лінії	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ

Рекультивация полігону твердих побутових відходів: - виготовлення проєктно-кошторисної документації на рекультивацию полігону твердих побутових відходів; - виконання будівельних робіт по рекультивации полігону твердих побутових відходів	до 01 вересня 2026 до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Будівництво напівпідземних смітєвих майданчиків у м.Вараш	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Влаштування роздільного збору сміття в сільських населених пунктах громади	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Проведення роботи щодо виявлення та ліквідації стихійних звалищ	до 01 грудня 2027	УБВК
Проведення соціально-інформаційних кампаній, толок, втілення проєктів по сортуванню сміття	щороку до 01 грудня	КЗ «ВМЦ»
Завдання: 3.1.4. Підвищення ефективності управління земельними, майновими та водними ресурсами громади		
Проведення роз'яснювальної роботи серед власників сертифікатів на право земельного паю щодо необхідності реєстрації права власності на земельні ділянки (паї) в Державному земельному кадастрі	щороку до 01 грудня	ВЗР Старости
Розроблення проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, які або права на які будуть реалізовані на земельних торгах (аукціоні), землеоціночної документації	щороку до 01 грудня	ВЗР
Ґрунтове обстеження земель сільськогосподарського призначення	до 01 грудня 2027	ВЗР
Розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення меж прибережної захисної смуги та водоохоронних зон уздовж річок, навколо озер, водосховищ та інших водойм	до 01 грудня 2027	ВЗР
Проведення нормативної грошової оцінки земель, в тому числі земель населених пунктів	до 01 грудня 2027	ВЗР
Завдання: 3.1.5. Розбудова безбар'єрного простору		
Створення маломобільним групам населення безперешкодного доступу до об'єктів соціальної інфраструктури	щороку до 01 грудня	ДЖКГМБ Відділ АМБ
Влаштування безбар'єрних локацій на території громади	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ Відділ АМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) захисної споруди цивільного захисту ПРУ №64382, за адресою: 34403, Рівненська область, Вараський район, м. Вараш, мкрн. Вараш, 22	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) захисної споруди цивільного захисту ПРУ №64383, за адресою: 34403, Рівненська область, Вараський район, м. Вараш, мкрн. Вараш, 3	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) захисної споруди цивільного захисту ПРУ №64085, за адресою: 34403, Рівненська область, Вараський район, м. Вараш, Промислово-комунальна зона, 1	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) Вараського ліцею №3 (облаштування санвузла)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) Вараського ліцею №2 (влаштування пандусу, облаштування санвузла)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) дитячо-юнацької спортивної школи Вараської міської ради (влаштування пандусу, облаштування санвузла)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з	до 01 грудня	ДЖКГМБ

інвалідністю та інших маломобільних груп населення) дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №8 (влаштування пандусу)	2027	
Капітальний ремонт (влаштування безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №5 (влаштування пандусу)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Облаштування засобами доступності (пандуси, ліфти (підйомники), туалетні кімнати) в закладах шкільної та дошкільної освіти	до 01 грудня 2027	Управління освіти
Операційна ціль 3.2. Формування безпечного та енергоефективного середовища		
Завдання: 3.2.1. Безпека на вулицях, дорогах та у громадських місцях		
Облаштування тротуарних доріжок, вуличного освітлення, парковок для автомобілів; обладнання спеціальними та допоміжними засобами пересування для маломобільних категорій населення, осіб з інвалідністю біля приміщень ЗОЗ громади	до 01 грудня 2027	КНП «ЦПМД» КНП «ВБЛ»
Встановлення дорожніх знаків, сповільнювачів руху автотранспорту, розмітка доріг, вуличне освітлення	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Проведення заходів та виконання завдань у галузі територіальної оборони	щороку до 01 грудня	Відділ ОМР
Проведення заходів мобілізаційної підготовки та мобілізаційної готовності	щороку до 01 грудня	Відділ ОМР
Створення елементів бази мобілізаційного розгортання Вараської міської територіальної громади	до 01 грудня 2027	Відділ ОМР
Капітальний ремонт безпекової інфраструктури ЗЗСО, в т.ч. огорожі на території закладів освіти	до 01 грудня 2027	Управління освіти
Завдання: 3.2.2. Техногенна та екологічна безпека		
Створення центру безпеки громади в с. Більська Воля та будівництво будівлі центру безпеки з метою створення умов для діяльності: - місцевої пожежної команди; - поліцейського громади; - медичного пункту	до 01 грудня 2027	УБВК ДЖКГМБ ВІТ
Розширення локальної мережі місцевої автоматизованої системи оповіщення «ОЗОН-С» на базі мобільного зв'язку стандарту GSM	до 01 вересня 2027	УБВК ВІТ
Виконання робіт Автоматизована система пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу в ЗОШ №2 I-III ступенів, м-н Будівельників, 56 м.Вараш, Рівненської обл. (капітальний ремонт) Виконання робіт Автоматизована система пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу в ЗОШ №1 I-III ступенів, м-н Будівельників, 55 м.Вараш, Рівненської обл. (капітальний ремонт) Виконання робіт Автоматизована система пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу в ЗОШ №4 I-III ступенів, м-н Вараш, 39 м.Вараш, Рівненської обл. (капітальний ремонт)	до 01 грудня 2025 до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ Департамент КТМС Управління освіти
Інформування населення через ЗМІ та посилення відповідальності порушників для запобігання створенню стихійних сміттєзвалищ	щороку до 01 грудня	ДЖКГМБ
Будівництво сховища цивільного захисту	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС
Проведення патрулювання міста ГФ «Вараська муніципальна варта» щодо охорони громадського порядку	щороку до 01 грудня	УБВК
Капітальний ремонт внутрішніх інженерних систем (водопостачання, водовідведення, теплопостачання) ПРУ №64383 за адресою: мікрорайон Вараш, 3, м.Вараш, Вараського району, Рівненської області	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт ПРУ №64382 за адресою: мікрорайон Вараш, 22, м.Вараш, Вараського району, Рівненської області	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Капітальний ремонт ПРУ №64305 лікарняного комплексу (вул. Енергетиків, 23)	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Будівництво протирадіаційного укриття ДНЗ №6 (мікрорайон Перемоги, 20)	до 01 грудня	

	2027	ДЖКГМБ
Будівництво протирадіаційного укриття	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Будівництво протирадіаційного укриття в Дошкільному навчальному закладі (ясла-садку) №8 Вараської міської ради	до 01 вересня 2027	Управління освіти
Завдання: 3.2.3. Підтримка впровадження заходів спрямованих на енергозбереження та енергоефективність		
Розробка та затвердження Плану Дій Сталого Енергетичного Розвитку та Клімату Вараської МТГ до 2030 року	до 01 грудня 2025	ДЖКГМБ
Розроблення схем теплопостачання міста	до 01 серпня 2025	ДЖКГМБ
Заміна вуличного освітлення громади на енергозберігаюче та енергоефективне	щороку до 01 грудня	ДЖКГМБ
Виконання робіт облаштування вуличного освітлення с. Кругле Виконання робіт облаштування вуличного освітлення с. Березина, хутора Залядино	до 01 грудня 2025 до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Виконання робіт електрофікації житлового масиву в с. Більська Воля по вул. Аеродромна	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Виконання робіт електрифікації житлового масиву в с. Рудка по вул. Чаше	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Виконання робіт облаштування сучасного вуличного освітлення вулиці Центральна в с. Стара Рафалівка	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Виконання робіт облаштування освітлення, встановлення дорожніх знаків в с. Озерці	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Виконання робіт облаштування вуличного освітлення по вул. Соборна в с.Заболоття	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Встановлення сонячних електростанцій на промислових майданчиках об'єктів водопостачання КП «ВТБК» ВМР для забезпечення безперебійного електропостачання критичної інфраструктури	до 01 грудня 2027	ВТБК
Встановлення сонячних панелей у Більськовільській АЗПСМ	до 01 грудня 2027	КНП «ЦПМД»
Встановлення сонячної електростанції на даху головного корпусу комунального некомерційного підприємства Вараської міської ради «Вараська багатопрофільна лікарня - виготовлення проектно-кошторисної документації; - виконання будівельних робіт	до 01 грудня 2026	КНП ВМР «ББЛ»
Операційна ціль 3.3. Розвиток громадського простору		
Завдання: 3.3.1. Впровадження електронних і IT-сервісів у систему управління та інфраструктуру життєдіяльності громади		
Впровадження та супровід системи електронного обліку, управління та звітності	до 01 грудня 2026	ВІТ
Проведення архітектурних та містобудівних конкурсів з подальшою реалізацією (встановлення пам'ятних знаків, створення публічних просторів, реконструкція скверів, парків, набережних тощо)	щороку до 01 грудня	Відділ АМБ
Створення системи обліку та управління зеленими насадженнями	до 01 грудня 2027	ВІТ
Впровадження мережі цифрової зовнішньої реклами для інформування мешканців про життєдіяльність громади	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Завдання: 3.3.2. Розвиток публічних просторів для громадської та соціальної активності мешканців		
Проведення заходів щодо сприяння розвитку національно-патріотичного спрямування	щороку до 01 грудня	БК ВМР
Проведення превентивної роботи серед населення з метою формування в свідомості громадян, особливо молоді, правової культури та негативного ставлення до суспільно небезпечних явищ	щороку до 01 грудня	УБВК

Підготовка громадян до військової служби	щороку до 01 грудня	Відділ ОМР
Забезпечення функціонування системи військового обліку призовників, військовозобов'язаних і резервістів	щороку до 01 грудня	Відділ ОМР
Стратегічна ціль 4. Конкурентоспроможна економіка як основа сталого розвитку громади		
Операційна ціль 4.1. Економічний розвиток громади		
Завдання: 4.1.1. Розбудова енергетичної галузі громади		
Сприяння у будівництві енергоблоку №5 Рівненської АЕС як загальнодержавного проєкту (розробка документації щодо вибору типу реакторної установки та оцінки впливу на довкілля; розробка техніко-економічного обґрунтування, проведення його експертизи та схвалення в КМУ; прийняття закону України щодо розміщення, проєктування та будівництва енергоблоку)	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС ВМР ВК ВМР
Виконання заходів з модернізації та реконструкції енергоблоків та успішне проведення ремонтних кампаній у ВП РАЕС	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС
Будівництво центру обробки даних у промисловій зоні ВП РАЕС	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС
Завершення будівництва лінії зневоднення шламу системи очистки додаткової води та шламонакопичувача	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС
Модернізація трансформаторної підстанції ПЛ-0,4 кВ малоповерхова забудова м-н Ювілейний (Журавлина), малоповерхова забудова с.Стара Рафалівка	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ КП «МЕМ»
Розробка та впровадження проєкту щодо використання зневодненого шламу як меліоранту для підвищення врожайності ґрунтів для органічного землеробства: - розробка проєктно-кошторисної документації проєкту щодо використання зневодненого шламу як меліоранту для підвищення врожайності ґрунтів для органічного землеробства	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС ВК ВМР
Завдання: 4.1.2. Стимулювання розвитку виробництв, які створюють нові робочі місця та передбачають розміщення в громаді промислових потужностей		
Сприяння створенню агропереробних підприємств, запуску нових виробництв: - актуалізація інформації щодо земельних ділянок комунальної власності для здійснення агропереробки та ведення товарного сільськогосподарського виробництва	до 01 грудня 2027	ВЗР УЕРГ
Сприяння розвитку переробних потужностей на території громади зокрема на територіях промислових зон: - актуалізація інформації щодо земельних ділянок для організації виробничого бізнесу	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ ВЗР
Завдання: 4.1.3. Підтримка органічного сільського господарства, ягідництва, садівництва та бджільництва, розвиток агропромислового виробництва		
Формування умов для вирощування ягід, фруктів та овочів, що користуються попитом, у промислових масштабах: - визначення земельних ділянок комунальної власності для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	до 01 грудня 2027	ВЗР УЕРГ
Сприяння отриманню державної підтримки (дотацій, субсидій) на розвиток агросектору економіки	щороку до 01 грудня	УЕРГ
Стимулювання розвитку тепличного господарства	щороку до 01 грудня	ВЗР УЕРГ
Розвиток фермерського господарства та кооперації на сільських територіях шляхом впровадження державних програм	щороку до 01 грудня	ВК ВМР

Завдання: 4.1.4. Формування позитивного іміджу Вараської МТГ		
Лобіювання інтересів міст-супутників АЕС та громад, що знаходяться у 30-ти кілометровій зоні АЕС	щороку до 01 грудня	ВК ВМР
Сприяння розвитку міжнародного співробітництва та зовнішньоекономічної діяльності в громаді	щороку до 01 грудня	ВК ВМР ВП РАЕС
Розробка маркетингової стратегії громади: – розробка та формування концепції бренду та позиціонування громади; - маркетингова комунікація -промоція бренду та просування бренду громади	до 01 грудня 2026 щороку до 01 грудня	ВПК
Операційна ціль 4.2. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу		
Завдання: 4.2.1. Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, спрощення регуляторного середовища ведення бізнесу		
Проведення інформаційної роботи (заходів) по заохоченню до реєстрації господарської діяльності виробників та перевізників с/г продукції	щороку до 01 грудня	Старости УЕРГ
Щорічне проведення навчань для підприємців щодо ведення бізнесу із залученням грантових та кредитних коштів, в т.ч. в рамках державної програми «Доступні кредити 5-7-9%»	щороку до 01 грудня	УЕРГ
Підтримка співпраці між секторами влада-бізнес-громада	щороку до 01 грудня	ВК ВМР
Завдання: 4.2.2. Удосконалення доступу до інформації про об'єкти для інвестування та оренди комунальних активів		
Підтримка співпраці між секторами влада-бізнес-громада	2025-2027	ВК ВМР
Повна інвентаризація та забезпечення 100% державної реєстрації права власності на комунальні об'єкти нерухомого майна	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Забезпечення функціонування інтерактивної карти управління комунальним майном громади	до 01 грудня 2026	ДЖКГМБ
Завдання: 4.2.3. Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу в інноваційних та виробничих галузях економіки, підтримка умов для започаткування бізнесу		
Забезпечення ефективної реалізації механізму державно-приватного партнерства: - розробка та подання потенційних проєктів для державно-приватного партнерства	щороку до 01 грудня	УЕРГ
Проведення інформаційних заходів для залучення мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу	щороку до 01 грудня	УЕРГ
Опрацювання об'ємів розробки родовищ сапропелю в озері Велике с. Озерці: - підготовка техніко-економічного обґрунтування розробки родовища та ініціювання проведення геологічної розвідки; - оформлення інвестиційної пропозиції «Розробка залягань (родовищ) сапропелю в озері Велике с. Озерці» для виробництва екологічного мінерального добрива в рамках державно-приватного партнерства	до 01 грудня 2027 до 01 грудня 2027	ВК ВМР УЕРГ ВЗР
Сприяння залученню Захисників та захисниць України до участі в грантових програмах та конкурсах	щороку до 01 грудня	ВК ВМР
Операційна ціль 4.3. Підвищення інвестиційної привабливості		
Завдання: 4.3.1. Налагодження на постійній основі актуалізації баз даних для потенційних інвесторів		
Визначення функціональних зон при розробці комплексного плану просторового розвитку (індустріальні парки)	до 01 грудня 2027	Відділ АМБ
Завдання: 4.3.2. Дослідження та активна промоція інвестиційних можливостей громади		
Підтримка та представлення інвестиційних продуктів відповідно до вимог програм міжнародної технічної допомоги	щороку до 01 грудня	УЕРГ

Проведення публічних заходів для розширення інвестиційного потенціалу громади	щороку до 01 грудня	УЕРГ
Актуалізація інвестиційних пропозицій («brownfields» та «greenfields»)	до 01 грудня 2025	УЕРГ
Завдання: 4.3.3. Сприяння розвитку промислових зон та створення індустріального парку		
Визначення земельної ділянки для розміщення індустріального парку в громаді	до 01 грудня 2025	ВЗР
Розробка концепції та ініціювання створення індустріального парку	до 01 грудня 2026	УЕРГ
Підготовка пакету документів для реєстрації індустріального парку	до 01 грудня 2027	
Операційна ціль 4.4. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу		
Завдання: 4.4.1. Підтримка наявної та розбудова туристично-рекреаційної інфраструктури		
Будівництво санаторно-рекреаційного об'єкту на існуючій базі відпочинку РОК «Біле озеро»: - виготовлення проектно-кошторисної документації будівництва санаторно-рекреаційного об'єкту на існуючій базі відпочинку РОК «Біле озеро»	до 01 грудня 2027	ВП РАЕС
Розбудова туристично-рекреаційної інфраструктури навколо озер Велике і Мале (с.Озерці): - виготовлення проектно-кошторисної документації розбудови туристично-рекреаційної інфраструктури навколо озер Велике і Мале (с.Озерці)	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ
Завдання: 4.4.2. Популяризація народних традицій, ремесел, фольклору, промислів шляхом проведення фестивалів, ярмарок, майстер-класів		
Здійснення ефективної маркетингової кампанії туристичного потенціалу громади	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Розроблення карт-схем туристичних маршрутів.	до 01 грудня 2025	Департамент КТМС
Створення креативних туристичних продуктів (фотозони, інсталяції, арт-об'єкти в місцях стоянок та короткочасних зупинок тощо)	до 01 грудня 2027	Департамент КТМС
Формування туристичних маршрутів та туристичних об'єктів відвідувань за допомогою вказівників та їх цифровізація	до 01 грудня 2027	Департамент КТМС
Створення єдиного туристичного інформаційного центру	до 01 грудня 2027	Департамент КТМС
Розвиток подієвого туризму - проведення щорічних масових заходів	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Формування та оновлення реєстру туристичних ресурсів громади, зокрема природно-рекреаційних об'єктів, історико-культурних об'єктів, об'єктів туристичної інфраструктури та маршрутів	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Проведення заходів: - обласного фестивалю «Барви Надтир'я» (м. Вараш); - свята народної творчості та побуту (старостинські округи громади)	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС
Розроблення програм, планів дій, операційних планів, проектів та стратегій розвитку туризму, територій та дестинацій із використанням кращого міжнародного досвіду (в тому числі європейської мережі Зелених шляхів «Green Ways») та залучення фахівців, аналітиків та експертів	до 01 грудня 2027	Департамент КТМС
Завдання: 4.4.3. Сприяння розвитку сільського туризму, пішохідного та велосипедного туризму		
Популяризація промислового туризму	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС ВП РАЕС

		ТОВ «Кузнецовський хлібозавод»
Створення сучасної дорожньо-транспортної інфраструктури на основних туристичних маршрутах громади: - виготовлення проектно-кошторисної документації дорожньо-транспортної інфраструктури на основних туристичних маршрутах громади	до 01 грудня 2027	ДЖКГМБ Департамент КТМС
Сприяння розвитку активних форм туризму та відповідної спортивно-туристичної інфраструктури, в тому числі організація та проведення тематичних туристичних заходів (походи, наметові табори, змагання, вишколи, наукові пікніки, квести тощо)	щороку до 01 грудня	Департамент КТМС

Міський голова

Олександр МЕНЗУЛ

